

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

1. ΕΙΣΑΓΩΓΗ

2. Η ΠΕΡΙΟΧΗ ΜΕΛΕΤΗΣ

2.1 ΓΕΩΛΟΓΙΑ

2.1 ΥΔΡΟΓΕΩΛΟΓΙΑ

2.3 ΚΛΙΜΑ

3. ΑΝΑΛΥΣΗ ΦΥΣΙΚΟΥ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ

3.1 ΧΛΩΡΙΔΑ – ΒΛΑΣΤΗΣΗ

3.1.1 ΓΕΩΡΓΙΚΑ ΚΑΛΛΙΕΡΓΟΥΜΕΝΑ ΕΙΔΗ

3.2 ΠΑΝΙΔΑ

3.3 ΠΕΡΙΟΧΕΣ NATURA – ΔΙΚΤΥΟ NATURA

3.4 ΠΕΡΙΟΧΕΣ NATURA ΣΤΗΝ ΚΕΡΚΥΡΑ

3.5 ΑΝΑΛΥΤΙΚΗ ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ ΟΙΚΟΣΥΣΤΗΜΑΤΩΝ

ΚΕΡΚΥΡΑΪΚΟΙ ΕΛΑΙΩΝΕΣ

ΑΙΩΝΟΒΙΟΙ ΑΙΣΘΗΤΙΚΟΙ ΕΛΑΙΩΝΕΣ

ΥΓΡΟΤΟΠΟΙ

ΛΙΜΝΟΘΑΛΑΣΣΕΣ

ΑΛΥΚΕΣ

ΠΟΤΑΜΙΟΙ ΣΧΗΜΑΤΙΣΜΟΙ

ΚΑΤΑΡΡΑΚΤΕΣ

ΛΙΜΝΑΙΑ ΟΙΚΟΣΥΣΤΗΜΑΤΑ

ΟΡΕΙΝΟΙ ΟΓΚΟΙ

ΔΑΣΙΚΕΣ ΕΚΤΑΣΕΙΣ

ΠΑΝΟΡΑΜΙΚΑ ΜΕΡΗ

ΓΕΩΛΟΓΙΚΟΙ ΣΧΗΜΑΤΙΣΜΟΙ

ΦΥΣΙΚΕΣ ΠΗΓΕΣ

ΘΑΛΑΣΣΙΑ ΟΙΚΟΣΥΣΤΗΜΑΤΑ

ΒΡΑΧΟΝΗΣΙΔΕΣ

4. ΠΕΡΙΟΧΕΣ ΙΔΙΑΙΤΕΡΟΥ ΕΝΔΙΑΦΕΡΟΝΤΟΣ - ΑΞΙΟΘΕΑΤΑ

4.1 ΧΩΡΙΑ

4.2 ΔΙΑΠΟΝΤΙΑ ΝΗΣΙΑ

4.3 ΠΑΡΑΛΙΕΣ

4.4 ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΑ ΜΝΗΜΕΙΑ

4.5 ΜΟΥΣΕΙΑ

4.6 ΘΡΗΣΚΕΥΤΙΚΑ ΜΝΗΜΕΙΑ

**5. ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΕΣ ΔΙΑΔΡΟΜΕΣ ΣΕ ΠΡΟΣΤΑΤΕΥΟΜΕΝΕΣ
ΠΕΡΙΟΧΕΣ NATURA 2000**

5.1 ΔΙΑΔΡΟΜΕΣ ΠΗΛΑΣΙΑΣ

5.2 ΠΟΔΗΛΑΤΙΚΕΣ ΔΙΑΔΡΟΜΕΣ

6. ΠΡΟΣΔΙΟΡΙΣΜΟΣ ΔΙΑΔΡΟΜΩΝ ΑΓΡΟΤΙΚΟΥ ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ

7. ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ

1. ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Εναλλακτικός Τουρισμός είναι εκείνες οι μορφές τουριστικής δραστηριότητας που ξεφεύγουν από τις παραδοσιακές μορφές του τουρισμού αναψυχής και οι οποίες σχετίζονται με τα ιδιαίτερα φυσικά χαρακτηριστικά μιας περιοχής ενώ σε μερικές μορφές υπάρχει έντονο το στοιχείο της περιπέτειας. Ο εναλλακτικός τουρισμός αποσκοπεί στην επιμήκυνση της τουριστικής περιόδου σε 12 μήνες και την εκμετάλλευση του δυναμικού κάποιων περιοχών οι οποίες δεν συνδέονται στενά με δραστηριότητες παραδοσιακών μορφών τουρισμού. Μερικές από τις μορφές εναλλακτικού τουρισμού είναι ο Αγροτουρισμός, ο Οικοτουρισμός, ο Ιαματικός τουρισμός – Θερμαλισμός, ο τουρισμός Περιπέτειας, ο Συνεδριακός τουρισμός, ο Θρησκευτικός τουρισμός, ο Πολιτιστικός τουρισμός, ο Γεωτουρισμός, ο Θαλάσσιος τουρισμός κ.α

Αγροτουρισμός ονομάζεται η εναλλακτική εκείνη μορφή τουρισμού η οποία αναπτύσσεται σε μη τουριστικά κορεσμένες αγροτικές περιοχές και συνδέεται με κοινωνικές, περιβαλλοντικές και πολιτισμικές αξίες, οι οποίες επιτρέπουν τόσο στους οικοδεσπότες όσο και στους φιλοξενούμενους των περιοχών αυτών να υφίστανται αλληλεπιδράσεις και να μοιράζονται εμπειρίες. Ο αγροτουρισμός είναι ένας συνδυασμός των φυσικών πόρων και προϊόντων των αγροτικών δραστηριοτήτων με μια τουριστική δραστηριότητα. Οι επισκέπτες έχουν την ευκαιρία να βιώσουν ένα ευρύ φάσμα από αγροτικά προϊόντα και υπηρεσίες που εκτείνονται από παροχή φιλοξενίας ύπνου και πρωινού (παραδοσιακής μορφής παρασκευασμένο από τοπικά προϊόντα), μέχρι συμμετοχή των επισκεπτών σε εκδηλώσεις, εκδρομές, ή και εναλλακτικές δραστηριότητες που έχουν σχέση με τη φύση, το περιβάλλον, την αγροτική ζωή κ.λ.π.

Αυτό που προσπαθεί να καταφέρει ο αγροτουρισμός, είναι να δώσει έμφαση στη μικρή μονάδα οικογενειακής ή συνεταιριστικής μορφής, με την ανάπτυξη των λεγόμενων συναφών δραστηριοτήτων, που δεν περιορίζονται μόνο στην ενοικίαση κάποιων καταλυμάτων, ενώ μέσα από αυτές τις δραστηριότητες πραγματοποιείται η αναβίωση παραδοσιακών πολιτιστικών εθίμων. Είναι ιδιαίτερα σημαντικό να αναφερθεί ότι η όποια παρέμβαση στο χώρο γίνεται με απόλυτο σεβασμό στο φυσικό, αρχιτεκτονικό και πολιτιστικό παραδοσιακό περίγυρο του τόπου.

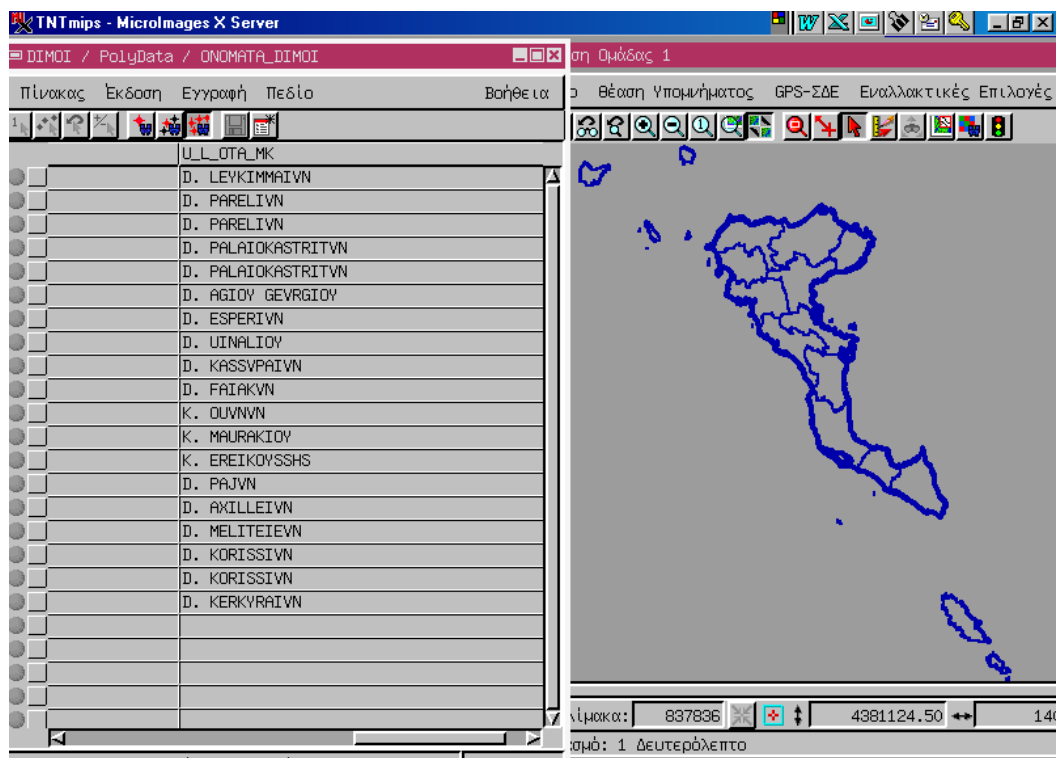
Στον αγροτουρισμό, η ανάπτυξη επιχειρηματικών παραγωγικών πρωτοβουλιών ανήκει κατά το μεγαλύτερο ποσοστό στον τοπικό πληθυσμό. Οι απλοί κάτοικοι του

χωριού, μπορούν να έχουν επιχειρηματικές ικανότητες σε λανθάνουσα κατάσταση και απλά να μην τους είχε δοθεί η ευκαιρία μέχρι τώρα να τις αξιοποιήσουν. Με τον αγροτουρισμό μπορεί να επιτευχθεί η αφύπνιση αυτής της εν δυνάμει επιχειρηματικότητας. Ως δραστηριότητα αναπτύσσεται κυρίως από τους μόνιμους κατοίκους των περιοχών του πρωτογενούς τομέα, οι οποίοι χρησιμοποιούν τον αγροτουρισμό ως συμπληρωματική πηγή εισοδήματος.

Τα δυνητικά οφέλη του αγροτουρισμού για την τοπική αγροτική οικονομία είναι ποικίλα. Κατ' αρχήν ο αγροτουρισμός μπορεί να δημιουργήσει ευκαιρίες διαφοροποίησης των μέχρι τώρα δραστηριοτήτων για τους ντόπιους αγρότες, προκειμένου αυτοί να αυξήσουν τα εισοδήματά τους και να ενδυναμώσουν τη βιωσιμότητα των αγροτικών δραστηριοτήτων τους. Επίσης, ο αγροτουρισμός μπορεί να είναι ένα άριστο εργαλείο εκπαίδευσης του κοινού για την σημασία της γεωργίας και της συμβολής της στην οικονομία της χώρας και στην ποιότητα ζωής και μπορεί να παρέχει κίνητρα διατήρησης της γεωργικής γης. Τέλος, ο αγροτουρισμός μπορεί να ενισχύσει την ελκυστικότητα και τη ζήτηση τοπικών αγροτικών και μη προϊόντων, να ενισχύσει τις προσπάθειες τοπικού marketing και να δημιουργήσει ευκαιρίες προστιθέμενης αξίας (added value) στα τουριστικά προϊόντα της ευρύτερης περιοχής, ακόμα κι αν αυτά είναι προϊόντα μαζικού τουρισμού. Επίσης μπορεί να δημιουργήσει ευκαιρίες άμεσης στόχευσης αγορών που μπορούν να ενισχύσουν την οικονομική δραστηριότητα και να εξαπλώσουν τα οφέλη σε πολλές κοινότητες στη χώρα.

2. Η ΠΕΡΙΟΧΗ ΜΕΛΕΤΗΣ

Το νησί της Κέρκυρας έχει έκταση 587 km² και ανήκει στο νομαρχιακό διαμέρισμα Κέρκυρας Στο ίδιο νομαρχιακό διαμέρισμα ανήκουν και τα νησιά Παξοί 28.5 km², Ερείκουσα 4 km², Οθωνοί 10 km² και Μαδράκι 3 km². Το νησί της Κέρκυρας διαιρείται σε 12 δήμους που μαζί με τα περιβάλλοντα νησιά διαμορφώνουν τους 15 διαφορετικούς δήμους του νομού. Επιπλέον το νησί διαιρείται σε 100 διαφορετικά δημοτικά διαμερίσματα. Τα δημοτικά διαμερίσματα χρησιμοποιήθηκαν κυρίως για τη συλλογή των στοιχείων και τα αποτελέσματα εμφανίζονται με βάση το επίπεδο αυτό.

Ο χάρτης με διοικητική διαίρεση σε δήμους

2.1 ΓΕΩΛΟΓΙΑ ΤΗΣ ΠΕΡΙΟΧΗΣ

Το νησί χαρακτηρίζεται από ορεινό ανάγλυφο στο ΒΑ μέρος του ενώ οι πεδιάδες διαμορφώνονται στο κεντρικό/νότιο μέρος του νησιού. Οι ορεινοί σχηματισμοί αποτελούνται κυρίως από ασβεστόλιθους.

Οι περιοχές με υψόμετρο λιγότερο από 100 m απεικονίζονται με ανοιχτό κίτρινο χρώμα.

Οι ασβεστόλιθοι της Ελλάδας σχηματίστηκαν κυρίως κατά το μεσοζωϊκό αιώνα (Τριάσιοι, Ιουράσιοι και Κρητιδικοί ασβεστόλιθοι) και μαζί με τα παλαιογενή στρώματα μέχρι και του μέσου φλύσχη αποτελούν τα εκτός των κρυσταλλοπαγών

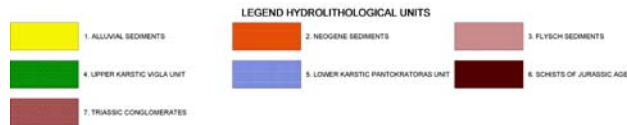
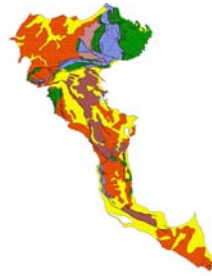
μαζών όρη της Ελλάδας. Οι κορυφές των ορέων των νησιών του Ιονίου, της Ηπείρου και της Ακαρνανίας (Αδριατικο-Ιόνιος περιοχή), της Πίνδου, των Αγράφων, του Τυμφρηστού, των Τζουμέρκων, των Αιτωλικών ορέων, της Τρίπολης, του Πάρωνα και κατά το μέγιστο τα όρη της Κρήτης, αποτελούνται από ασβεστόλιθους.

2.2 ΥΔΡΟΓΕΩΛΟΓΙΑ

Η γεωμορφολογία/η γεωλογία/η υδρολογία της περιοχής επηρεάζουν τα ποσοτικά/ποιοτικά χαρακτηριστικά των διαθέσιμων υδάτινων πόρων του νησιού. Το υπόγειο νερό είναι η κύρια πηγή ύδατος για όλες τις χρήσεις, δηλ. εσωτερική, γεωργική και βιομηχανική χρήση..

Όσον αφορά την κατανάλωση νερού σε σχέση με τις οικονομικές δραστηριότητες και τα γεωμορφολογικά χαρακτηριστικά του νησιού παρατηρούμε σε γενικές γραμμές τα ακόλουθα:

- α. Η άρδευση πραγματοποιείται κυρίως στις πεδιάδες
- β. Οι τουριστικές δραστηριότητες συγκεντρώνονται στις παράκτιες περιοχές.
- γ. Το μεγαλύτερο μέρος του πληθυσμού ζει στις παράκτιες περιοχές.

Οι κύριες υδρογεωλογικές ενότητες που χαρτογραφήθηκαν στην Κέρκυρα είναι οι ακόλουθες :

1. Alluvial sediments / Tertiary Deposits consisting of loose sediments 178.9 km²

2. Neogene Sediments Area:

211 km²

3. Flysch Formation Area: 15 km²

4. Upper Karstic Vigla Unit Area: 67.9 km²

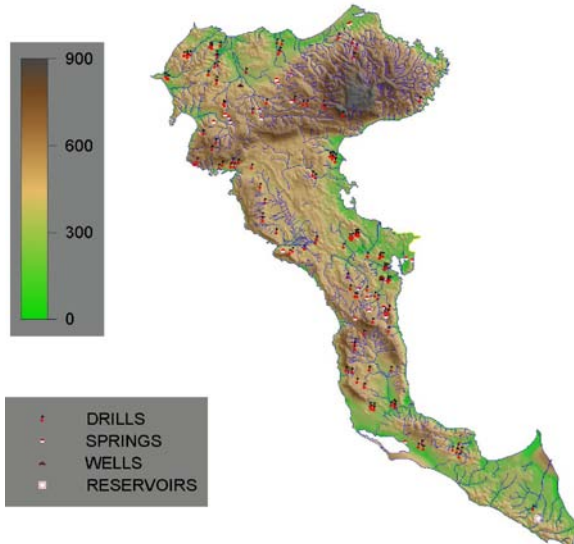
5. Lower Karstic Pantokratoras Unit Area: 53 km²

6. Schist rocks of Jurassic age Area: 3.1 km²

7. Triassic breccias / conglomerates 61.8 km²

Δημιουργήθηκε το ανάγλυφο του νησιού πάνω στο οποίο τοποθετήθηκαν οι θέσεις παροχής νερού

WATER TAKING HYDROLOGICAL POINTS

2.3 ΤΟ ΚΛΙΜΑ

Η περιοχή του Ιονίου (θαλάσσια μεσογειακή), περιλαμβάνει τις δυτικές ακτές της Ελλάδας και τα νησιά του Ιονίου πελάγους. Το κλίμα της περιοχής αυτής χαρακτηρίζεται από ήπιο χειμώνα, αυξημένες βροχοπτώσεις, οι οποίες πέφτουν κυρίως κατά τη διάρκεια του χειμώνα αλλά και την άνοιξη και το

φθινόπωρο, και από το σχετικά μικρό ετήσιο εύρος της θερμοκρασίας, το οποίο ανέρχεται σε 16-17° C.

3. ΑΝΑΛΥΣΗ ΦΥΣΙΚΟΥ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ

Η Κέρκυρα περιλαμβάνει σημαντικά και ενδιαφέροντα φυσικά οικοσυστήματα, καθώς έχει υψηλό δείκτη βροχοπτώσεων και ήπιο κλίμα. Επίσης, παρουσιάζει μεγάλη βιοποικιλότητα καθώς τα οικοσυστήματα περιλαμβάνουν πλούσια χλωρίδα και πανίδα, που εμπλουτίζεται από την εποχιακή μετανάστευση πουλιών.

Επίσης, ο νομός περιλαμβάνει αξιόλογα τοπία, σπήλαια και γεωλογικούς σχηματισμούς, καταρράκτες και σημεία με αξιόλογη θέα.

Η κερκυραϊκή ύπαιθρος διαθέτει αρκετές πηγές γλυκού νερού, ορισμένες από τις οποίες αναβλύζουν πόσιμο νερό άριστης ποιότητας, όπως των Νυμφών, Κυπριανάδων, Κληματιάς, Βαλανιού, Αγίων Δούλων κ.α.

Με ετήσια βροχόπτωση 1200 mm η Κέρκυρα διαθέτει ένα πλούσιο δίκτυο ποταμών που μεταφέρει τα νερά στη θάλασσα. Οι περισσότεροι ποταμοί είναι εποχιακοί, υπάρχουν όμως ορισμένοι οι οποίοι έχουν νερό καθόλη τη διάρκεια του έτους.

Ο μεγαλύτερος ποταμός είναι ο Τυφλός ή Φόνισσα, ο οποίος διαθέτει πυκνό δίκτυο παραπόταμων και μεταφέρει τα νερά του ορεινού βορειοδυτικού όγκου.

Άλλοι ποταμοί οι οποίοι έχουν νερό όλο το έτος (λόγω πηγών) είναι ο Αγνός ποταμός, ο Παρηγόρης, ο Ρόπας, ο Μεσογγής και άλλοι. Οι ποταμοί της πόλης και της Λευκίμης διαθέτουν υφάλμυρο νερό διότι η θάλασσα εισχωρεί στο εσωτερικό τους σε μεγάλη απόσταση.

Στον ποταμό της κοινότητας Κληματιάς, ο οποίος είναι παραπόταμος του Τυφλού ποταμού σχηματίζεται ένας καταρράκτης ύψους 15 – 20 μέτρων στον οποίο ιδιαίτερα την περίοδο των βροχοπτώσεων η πτώση των νερών είναι έντονη και εντυπωσιακή. Στον ίδιο ποταμό σχηματίζονται αρκετοί μικρότεροι καταρράκτες, καθώς και στον ποταμό της κοινότητας Βαλανειού.

Ένας άλλος εντυπωσιακός καταρράκτης σχηματίζεται στον ποταμό του Πλάτωνα, στην περιοχή Άκολη, 2 χιλιόμετρα ανατολικά των Νυμφών, ο οποίος όμως παρουσιάζει έντονα σημάδια ρύπανσης με σοβαρές επιπτώσεις στη βιοποικιλότητα των οικοσυστημάτων.

3.1 ΒΛΑΣΤΗΣΗ - ΧΛΩΡΙΔΑ

Οι ζώνες βλάστησης που απαντώνται στην Κέρκυρα είναι:

Παραλιακή, λοφώδης και υποορεινή περιοχή με ευμεσογειακή ζώνη βλάστησης (*Quercetalia ilicis*).

Υπομεσογειακή-Παραμεσογειακή ζώνη βλάστησης. Λοφώδης, υποορεινή, ορεινή *Quercetalia pubescentis-petraeae* (*dalechampii*).

Ευμεσογειακή ζώνη βλάστησης

Η ζώνη αυτή είναι η θερμότερη και ξηρότερη ζώνη της πατρίδας μας. Είναι γνωστή ως *Quercetalia ilicis* ή ζώνη της αριάς, διότι τα όρια της συμπίπτουν με την εξάπλωση της αριάς (*Quercus ilex*). Σ' αυτήν εκδηλώνονται οι περισσότερες πυρκαγιές. Είναι η ζώνη των φρυγάνων και των αειφύλλων σκληροφύλλων θάμνων με ή χωρίς την παρουσία θερμόβιων πεύκων. Εμφανίζεται σε μια σχεδόν συνεχή λωρίδα, που διακόπτεται τοπικά από γεωργικές και οπτικές περιοχές, κατά μήκος των ακτών της Δυτικής, Νοτιοανατολικής και Ανατολικής Ελλάδας, στα νησιά του Ιονίου και του Αιγαίου πελάγους, καθώς και στις ακτές της Μακεδονίας και της Θράκης. Η ζώνη αυτή υποδιαιρείται οικολογικά, χλωριδικά και φυσιογνωμικά σε δύο υποζώνες: Την υποζώνη της αγριελιάς και της χαρουπιάς (*Oleo-ceratonion*) και την υποζώνη της αριάς (*Quercion ilicis*).

Η παραμεσογειακή ζώνη βλάστησης.

Όσο ανέρχεται κανείς στα όρη ή εισχωρεί στο εσωτερικό της χώρας, εγκαταλείπει βαθμιαία τη μεσογειακή βλάστηση και συναντά είτε μία ιδιόρρυθμη μεταβατική ζώνη που μοιάζει φυσιογνωμικά με εκείνη των αειφύλλων – πλατύφυλλων (*Quercetalia ilicis*), που διαφέρει όμως από την τελευταία οικολογικά και χλωριδικά, είτε τη ζώνη των ξηρόφυλων φυλλοβόλων πλατύφυλλων και κυρίως των δρυοδασών. Η ζώνη αυτή είναι γνωστή ως *Quercetalia pubescentis* εξαιτίας της κυριαρχίας της χνοώδους δρυός (*Quercetalia pubescentis*). Οι φωτιές στα χαμηλότερα σημεία της ζώνης αυτής, αν και δεν είναι σπάνιες είναι σαφώς λιγότερες από ότι στην υποκείμενη ευμεσογειακή ζώνη. Στις υψηλότερες περιοχές της ζώνης όπου διαμορφώνεται η υποζώνη της πλατύφυλλης δρυός, οι φωτιές είναι πολύ σπάνιες, αφού η αύξηση της υγρασίας και των υγρόφυλων ειδών δεν ευνοούν την εκδήλωση και τη διάδοσή τους. Πρόκειται συνήθως για

πυρκαγιές που ξεκινούν από τη ζώνη των αειφυλλων και εφόσον δεν ελεγχθούν έγκαιρα εξαπλώνονται στα φυλλοβόλα δρυοδάση.

Τα όρια μεταξύ της ευμεσογειακής και της παραμεσογειακής ζώνης είναι ασαφή στη νότια ηπειρωτική και νησιωτική χώρα. Την ασάφεια προκαλεί η εξάπλωση του πουρναριού (*Quercus coccifera*) και στις δύο ζώνες, εξαιτίας της μεγάλης του αντοχής στη βόσκηση και τις πυρκαγιές. Εκτός από το πουρνάρι, στη ζώνη αυτή εμφανίζονται και άλλα θερμοφιλά είδη της ευμεσογειακής ζώνης, όπως είναι ο σχίνος (*Pistacia lentiscus*), η αγριελιά (*Olea oleaster*), ο ασπάλαθος (*Calicotome villosa*), το δενδρώδες ρείκι (*Erica arborea*), το κρητικό λαδάνι (*Cistus creticus*) και άλλα.

Στην Κέρκυρα κυριαρχούν οι διαπλάσεις με θαμνώδη βλάστηση αειφυλλων σκληρόφυλλων ειδών (μακί) – κουμαριά (*Arbutus unedo*), πουρνάρι (*Guercus coccifera*), φιλλύκι (*Philirea media*), ρείκια (*Erica sp*), μυρτιά (*Mutrus comunis*), αγριελιά (*Olea oleaster*), χαρουπιά (*Ceratonia siliqua*), κουτσουπιά (*Certis siliguastrum*), σπάρτο (*Spartium junceum*), sxinos (*Pistacia lendiscus*), κοκορεβυθιά (*Pistacia terebinthus*), άρκευθος (*Juniperus sp*), ασπάλαθος (*Calicotome villosa*).

Στη δυτική Κέρκυρα απαντάται η Χαλέπιος πεύκη (*Pinus halepensis*) σε μορφή μικτού δάσους με Κουκουναριές (*Pinus pinea*), Αριές (*Quercus ilex*) και λίγα άτομα Δρυός. Στη βόρεια πλευρά του Παντοκράτορα απαντώνται λίγα δρυοδάση και ολόκληρες πλαγιές με αυτοφυές σπάρτο.

Καταπράσινη είναι η ενδοχώρα χάρη κυρίως στους αιωνόβιους ελαιώνες (κερκυραϊκή λιανολιά) από την εποχή της ενετοκρατίας.

Στο όρος Παντοκράτορας βρέθηκε το ενδημικό είδος *Galanthus corcyrensis*. Υπάρχουν επίσης πολλά είδη αυτοφυών ορχιδέων (έχουν καταγραφεί έως σήμερα

περίπου 36 διαφορετικά είδη και υποείδη), καθώς και πλούσια χλωρίδα, στους υγροβιότοπους των λιμνοθαλασσών.

Η Κέρκυρα θα μπορούσε να θεωρηθεί ολόκληρη σαν ένα μεγάλο οικοσύστημα αποτελούμενο από το παραγωγικό δένδρο *Olea europea* (κερκυραϊκή λιανολιά). Τα ελαιόδενδρα και οι ελαιώνες συμμετέχουν με ποικίλους τρόπους στη διαμόρφωση του Κερκυραϊκού τοπίου (π.χ. αισθητικά, προστατευτικά). Ιδιαίτερα οι αιωνόβιοι ελαιώνες δημιουργούν μια μοναδική αίσθηση με τα ατέλειωτα ανάγλυφα σχήματα και παράξενα σχέδια που κουβαλούν στους κορμούς και στους κλώνους τους.

ΑΙΩΝΟΒΙΟΙ ΑΙΣΘΗΤΙΚΟΙ ΕΛΛΙΩΝΕΣ

Λευκίμμης

Αργυράδων

Χλωμού

Οροσειράς Αγ. Δέκα-Σταυρού-Στρογγυλής

Άξονας Πάγων-Μαγουλάδων-Καββαδάδων

Άξονας Λαυκίου-Αγ. Παντελεήμονα-Επίσκεψης

Άξονας Κασσιώπης-Σινιών-Γιμαρίου-Νησακίου-Αγ. Μάρκου-

Κορακιάνας

Άξονας Αλειματάδων-Μακράδων-Κρήνης-Λακώνων

Β. ΥΓΡΟΤΟΠΟΙ

Β1. ΛΙΜΝΟΘΑΛΑΣΣΙΑ ΟΙΚΟΣΥΣΤΗΜΑΤΑ

Λιμνοθάλασσα Αντινιώτη

Λιμνοθάλασσα Κορισσίων

Λιμνοθάλασσα Χαλικιοπούλου

Αυλάκι

Άκολη

Βρωμολίμνη

ΑΛΥΚΕΣ

Αλυκές Λευκίμμης

ΠΟΤΑΜΙΟΙ ΣΧΗΜΑΤΙΣΜΟΙ

Τυφλός ποταμός και παραπόταμοί του

Άγνος ποταμός και παραπόταμοί του

Ποταμός Πόλης

Ποταμός Λευκίμμης

Ποταμός Μεσογγής

Ποταμός Ρόπας

ΚΑΤΑΡΡΑΚΤΕΣ

Νυμφών
Κυπριανάδων
Μπενιτσών

ΛΙΜΝΑΙΑ ΟΙΚΟΣΥΣΤΗΜΑΤΑ

Σκοτεινή
Μπρετάνου
Κλουδάτικη
Φάφαινα
Γαβρολίμνη
Φουντάνα
Λιμνοπούλες Γιαλινά
Γαϊδαράνα
Κουνούπενα
Λιμνοπούλα Καναβού
Λιμνοπούλα Μάρκου
Αγίου Ιωάννη

Γ. ΟΡΕΙΝΟΙ ΟΓΚΟΙ

Το συγκρότημα του Παντοκράτορα στη ΒΑ πλευρά της Κέρκυρας

Δ. ΔΑΣΙΚΕΣ ΕΚΤΑΣΕΙΣ

Αρκουδίλας	Πελεκούδι	Γαρδένος
Μάλτα	Ρουμανάδες	Χλωμός
Σπήλαιο	Καταούνα	Ίσσος
Κορισσίων	Περιστερώνα	Αγ. Ματθαίος
Αγ. Ιωάννης	Λουπίνου	Αγ. Κυριακή
Γαρούνας-Σταυρός	Κομπίτσι	Κοντογιαλός
Λουτσιά-Γιαλισκάρι	Μακράδες	Αρίλας
Αγ. Γεώργιος-Βάτος	Αγ. Στέφανος	Τσούκα
Λαπάδες	Μπαρμπάτι	Μιχαλακάδες
Κληματιά-Ζυγός	Πλάκες	Αγ. Στέφανος
Ερημίτης-Βάρβαρο	Καραβός	Πολυλάς

ΒΑ. τμήμα Παντοκράτορα

Ε. ΠΑΝΟΡΑΜΙΚΑ ΜΕΡΗ

Παντοκράτορας

Αγ. Ματθαίου	Αρκουδίλας	Χλωμός
Αγ. Δέκα	Σταυρός	Άνω Παυλιάνα
Σιναράδες	Πέλεκας	Λάκωνες
Κρήνη	Μακράδες	Αλειματάδες (Κράτσαλο)
Σωκράκι	Πετάλεια	Κληματιά (Αγ. Τριάδα)
Λούτσες	Πύθος	Παντοκράτορας

Ορεινοί οικισμοί Σινιών, Γημαρίου, Νησακίου.

ΣΤ. ΓΕΩΛΟΓΙΚΟΙ ΣΧΗΜΑΤΙΣΜΟΙ

Σπήλαιο Κυπριανάδων

Σπήλαιο Λουτσών

Ζ. ΦΥΣΙΚΕΣ ΠΗΓΕΣ

Νυμφών

Κυπριανάδων

Κληματιάς

Βαλανειού

Αγ. Δούλων

Η. ΘΑΛΑΣΣΙΟ ΟΙΚΟΣΥΣΤΗΜΑ

Η θαλάσσια περιοχή που βρέχει τα νησιά Κερκύρας, Παζών, Αντιπαζών, Οθωνών, Ερείκουσας και Μαθρακίου

Θ. ΒΡΑΧΟΝΗΣΙΔΕΣ

Κολιβήρι	Λαζαρέτο
Διάπλο	Βίδο
Κράξο	Λαγούδια

Συκιά	Πρασούδι
Θολέτο	Περιστεραί (Καπαρέλι)

Στη λιμνοθάλασσα των Κορυσσίων δεσπόζουν δύο βασιλεία που αποτελούνται, εκτός των άλλων, από αυτοφυείς αρκεύθους (κεδροδάση), κυριολεκτικά φυτρωμένους μέσα στην άμμο και δίπλα στο κύμα του Ιονίου Πελάγους. (*Juniperus oxycedrus* και *Juniperus phoenicea*).

Πρόκειται για οικοσυστήματα αμμωδών ακτών, περιοχές ξηράς που εκτείνονται από τη θάλασσα προς το εσωτερικό.

Εκτός από την δενδρώδη και θαμνώδη βλάστηση, η κερκυραϊκή φύση φιλοξενεί πληθώρα αγριολούλουδων που ανθοφορούν κατά τη διάρκεια όλου του έτους, προσθέτοντας πολύχρωμες νότες στις ατέλειωτες πινελιές του πράσινου.

Εξέχουσα θέση στον κατάλογο των Κερκυραϊκών αγριολούλουδων κατέχουν οι αυτοφυείς ορχιδέες. Μέχρι σήμερα, έχουν καταγραφεί περίπου 36 διαφορετικά είδη και υποείδη.

Τα αμμώδη οικοσυστήματα είναι υψίστης οικολογικής σημασίας. Τα χαρακτηριστικά είδη αμμωδών οικοσυστημάτων είναι: Κρίνος της θάλασσας (*Pancretium maritimum*), γυαλόπικρο (*Glaucium glavum*), αρμυρήθρα του πελάγους (*Medicago marina*), οι γαλατσίδες (*Euphorbia perlis* και *Euphorbia paralias*), η αγριοβιολέτα της άμμου (*Malcolmia* sp.), η μηδική της άμμου (*Medicago littoralis*).

Οι κερκυραϊκοί υγρότοποι σχηματίζουν χαρακτηριστικές βιοκοινωνίες από αλλόφυλα, ξηρόφιλα και υδροχαρή φυτά. όπως αλμυρίχα (*Salicornia herbacea*), βούρλα (*Juncus acutus*), ψαθί (*Typha latifolia*), καλάμια (*Phragmites*), Ιτιές (*Salix* sp), Λεύκες (*Populus alba /nigra*), Πλατάνια *Platanus* sp), Φτελιές (*Ulmus campestris*)

ΓΕΩΡΓΙΚΑ ΚΑΛΛΙΕΡΓΟΥΜΕΝΑ ΕΙΔΗ

Τα ελαιοδάση της Κέρκυρας

Η Κέρκυρα μπορεί να χαρακτηριστεί σαν ένα μεγάλο φυτώριο του παραγωγικού και συνάμα μυθικού δένδρου της ελιάς καθώς καλλιεργούνται στο νησί περίπου 3.900.000 ελαιόδενδρα.

Τα ελαιόδενδρα και οι ελαιώνες συμμετέχουν με ποικίλους τρόπους στην διαμόρφωση και διατήρηση του Κερκυραϊκού τοπίου (π.χ. παραγωγικά, αισθητικά, προστατευτικά) Ιδιαίτερα οι αιωνόβιοι ελαιώνες δίνουν μία εξωπραγματική αίσθηση με τα ατελείωτα ανάγλυφα σχήματα και παράξενα σχέδια που κουβαλούν στους κορμούς και στους κλώνους τους.

Από τα άλλα γεωργικά είδη, τα οποία συνδέονται με τις παραδοσιακές αγροτικές καλλιέργειες του νομού είναι η άμπελος, με κυριότερη καλλιεργούμενη ποικιλία τον κακοτρύγη. Σε μικρότερες εκτάσεις καλλιεργούνται το πετροκόρινθο (μαύρο και άσπρο), το βαρτζαμί και η ρομπόλα.

Υπάρχουν διάσπαρτες καλλιέργειες οπωροκηπευτικών σε όλο το νησί που παράγουν προϊόντα για αυτοκατανάλωση ή για τις τοπικές αγορές.

Επίσης εκτός από τα "παραδοσιακά" εσπεριδοειδή, που καλλιεργούνται σε όλη την Κέρκυρα, σε ορισμένα σημεία του νησιού καλλιεργείται το "παράξενο και όμορφο" εσπεριδοειδές κουμ-κουάτ.

Τέλος σε ολόκληρο το νησί υπάρχουν διάσπαρτες καλλιέργειες οπωροφόρων δένδρων (πχ μηλιές, αχλαδιές,, βερικοκιές, μουσμουλιές, κ.α.)

Ο ΟΡΕΙΝΟΣ ΟΓΚΟΣ ΤΟΥ ΠΑΝΤΟΚΡΑΤΟΡΑ (906 μ.)

Στο βορειότερο άκρο του νησιού βρίσκεται το όρος Παντοκράτορας. Θεωρείται ότι έχει προστατεύσει τη γύρω περιοχή από την αλόγιστη τουριστική ανάπτυξη και έχει διαφυλάξει την αρχιτεκτονική μοναδικότητα των χωριών του. Διαθέτει εκτεταμένο δίκτυο μονοπατιών. Προσφέρει πανοραμική θέα, ιδιαίτερους γεωλογικούς σχηματισμούς (σπήλαια στην Κληματιά και στις Λούτσες). Υπάρχουν δασικές εκτάσεις δρυός μεσαίου υψομέτρου, οι οποίες εναλλάσσονται με καλλιεργήσιμες εκτάσεις ελιάς και αμπέλου. Ιδιαίτερα επιβλητική είναι η «πετρώδης και βραχώδης» πλευρά του βουνού η οποία αποτελεί παραδοσιακό τροφοδότη οικοδομικού υλικού (Σινιώτικη πέτρα) της ευρύτερης περιοχής. Οι Παλιές Σινιές και η Περίθεια είναι εγκαταλειμμένοι οικισμοί στο όρος Παντοκράτορα και προσφέρονται για περιήγηση. Οι Παλιές Σινιές διαφημίζονται και για «τζιπάδα». Γενικά θεωρείται ότι τα πιο παραδοσιακά χωριά του νησιού βρίσκονται στους πρόποδες του Παντοκράτορα.

Στην κορυφή του βουνού βρίσκεται κτισμένο το μοναστήρι του Παντοκράτορα

(1347), το οποίο καταστράφηκε το 1537 από πυρκαγιά και ξαναχτίστηκε το 1700 περίπου. Σημαντικές αγιογραφίες αυτοδίδακτων ζωγράφων στο εσωτερικό του ναού, με ξεχωριστή στην οροφή εκείνη του Παντοκράτορα

3.2 Η ΠΑΝΙΔΑ ΤΗΣ ΚΕΡΚΥΡΑΣ

Η πανίδα είναι αρκετά πλούσια, αν και στα νησιά δρουν χιλιάδες κυνηγοί, ανθεί η λαθροθηρία και επιπλέον απειλή αποτελούν τα φυτοφάρμακα και τα δηλητηριασμένα δολώματα. Ιδιαίτερα κατά τη μεταναστευτική περίοδο αυξάνονται εντυπωσιακά οι πληθυσμοί των πουλιών στους υγροβιότοπους του νησιού.

Ο Νομός Κέρκυρας βρέχεται από το Ιόνιο Πέλαγος που θεωρείται μια από τις βαθύτερες και καθαρότερες θαλάσσιες περιοχές της Μεσογείου. Αρκετοί θαλάσσιοι οργανισμοί απαντώνται στα κερκυραϊκά νερά, με κυριότερους τα ασπόνδυλα, τους ιχθείς και τα θαλάσσια θηλαστικά. Ταξιδεύοντας με κάποιο πλωτό μέσο στις κερκυραϊκές θάλασσες πολύ εύκολα συναντάς ομάδες δελφινιών να παίζουν στην επιφάνεια του νερού. Χαρακτηριστική είναι η παρουσία της θαλάσσιας χελώνας (*Careta careta*) και της φώκιας (*Monachus monachus*) που ζει στις απομονωμένες παράκτιες σπηλιές των μικρότερων κερκυραϊκών νησιών (Αντίπαξοι).

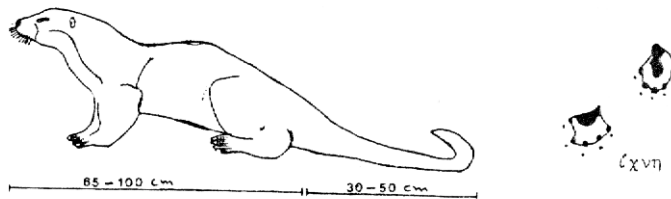
Η ιδιαίτερη γεωγραφική θέση του Νομού Κέρκυρας σε συνδυασμό με την πυκνή βλάστηση και την ποικιλία των οικοσυστημάτων συντελεί στην παρουσία πλούσιας ορνιθοπανίδας. Ιδιαίτερα κατά τη μεταναστευτική περίοδο η παρουσία των πτηνών είναι πολυπληθής (Κέρκυρα, Παξοί). Χωρίς να έχει καταγραφεί το σύνολο της ορνιθοπανίδας, μέχρι σήμερα έχουν αναφερθεί περισσότερα από 170 διαφορετικά είδη πτηνών, μερικά από τα πτηνά ανήκουν σε σπάνια είδη και προστατεύονται από διεθνείς συμβάσεις,

Ιδιαίτερα στους κερκυραϊκούς υγρότοπους, κατά τη μεταναστευτική περίοδο, ο αριθμός των πτηνών αυξάνεται εντυπωσιακά. Ορισμένα είδη όπως Σφυριχτάρι, Νανοσκαλίδρα, Δρεπανοσκαλίδρα κ.α. αριθμούν γύρω στα χίλια άτομα σε μία μόνο ημέρα, σε μία θέση παρατήρησης. Θα πρέπει να τονιστεί, ότι ο αριθμός του απειλούμενου με εξαφάνιση πανευρωπαϊκά Αγροτοικνιάς είναι ιδιαίτερα μεγάλος στη λιμνοθάλασσα Χαλκιοπούλου (πάνω από 90 άτομα σε μια μέρα). Στις ορεινές περιοχές (περιοχή Παντοκράτορα) εμφανίζονται συχνά διάφορα αρπακτικά πτηνά

(γερακόμορφα) τα οποία μετακινούνται από τις απέναντι αλβανικές ακτές ακολουθώντας τα μεταναστευτικά πτηνά.

Ορισμένες από τις βραχονησίδες που περιβάλλουν την Κέρκυρα είναι τόπος φωλιάσματος πτηνών (π.χ. η Περιστερά και το Καπαρέλι είναι τόπος φωλιάσματος Αγριοπερίστερων και Γλάρων).

Η Βίδρα (*Lutra lutra*) είναι ένα θηλαστικό που έχει προσαρμοστεί στην υδρόβια ζωή και απαντάται σε όλους σχεδόν τους χερσαίους και παράκτιους υγρότοπους.

Οι περιοχές που έχουν εντοπιστεί Βίδρες τα τελευταία χρόνια είναι οι λιμνοθάλασσες Αντινιώτη, Χαλικιοπούλου, Κορισσίων, οι Αλυκές Λευκίμμης, οι υγρότοποι του Δήμου Κασσιωπαίων, ο ποταμός Τυφλός με τους παραποτάμους του, ο ποταμός της Πόλης, το ποτάμι της Μεσογής, το ποτάμι της Λευκίμμης, ο Ρόππας ποταμός και ο Στραβοπόταμος.

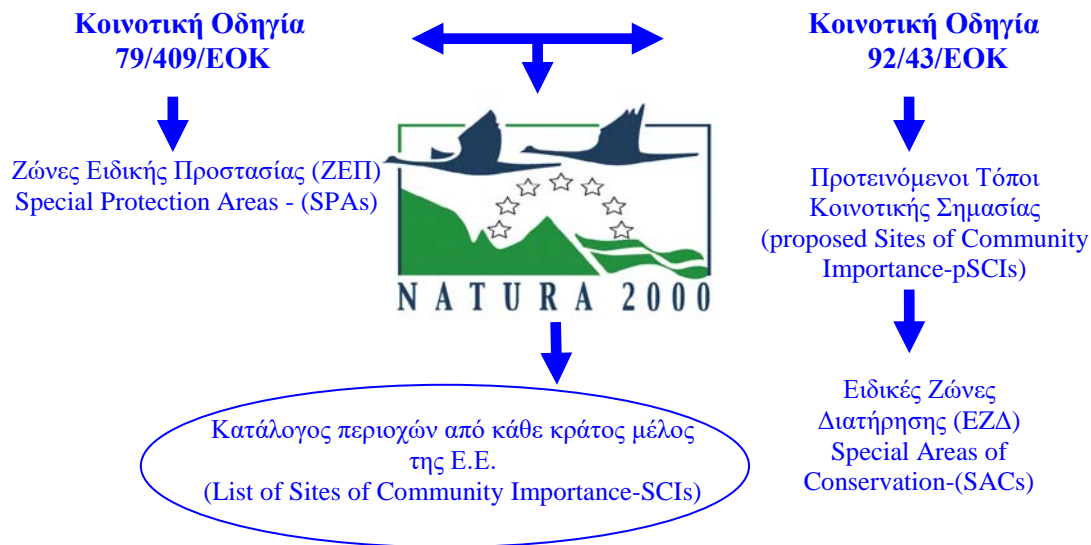
3.3 ΔΙΚΤΥΟ NATURA 2000

Η Οδηγία 92/43 για τους οικοτόπους, συμπληρώνει την Κοινοτική νομοθεσία για τη διατήρηση της φύσης μια και ορίζει ένα κοινό πλαίσιο για τη διατήρηση των φυτών και των ζώων, πλην των πτηνών (τα οποία διέπονται από την Οδηγία 79/409) και των φυσικών ενδιαιτημάτων των βιολογικών ειδών. Προβλέπει επίσης τη δημιουργία ενός Ευρωπαϊκού Οικολογικού Δικτύου Ειδικών Ζωνών Διατήρησης, επονομαζόμενο **NATURA 2000**, που αποσκοπεί στην εξασφάλιση ενός καθεστώτος προστασίας, που θα ευνοεί τους φυσικούς οικοτόπους και τα είδη κοινοτικού ενδιαφέροντος. Το δίκτυο αυτό, αποτελείται από τους τόπους στους οποίους υπάρχουν τύποι φυσικών οικοτόπων του Παραρτήματος I του άρθρου 20 και οικοτόποι των ειδών που αναγράφονται στο Παράρτημα II και αποσκοπεί στην διασφάλιση της διατήρησης ή ενδεχομένως στην αποκατάσταση σε ικανοποιητικό βαθμό των φυσικών οικοτόπων και των οικοτόπων των οικείων ειδών στην περιοχή της φυσικής κατανομής τους καθώς επίσης και από τις

Ζώνες Ειδικής Προστασίας (ΖΕΠ) που έχουν ταξινομηθεί από τα κράτη μέλη σύμφωνα με τις διατάξεις της οδηγίας 79/409/ΕΟΚ.

Πιο αναλυτικά η διαδικασία δημιουργίας του οικολογικού δικτύου *NATURA 2000* θα μπορούσε να διακριθεί σε τρεις φάσεις (βλέπε σχήμα):

ΔΙΚΤΥΟ NATURA 2000

Α' ΦΑΣΗ: Στην πρώτη αυτή φάση από το 1992 έως το 1995, τα κράτη μέλη όφειλαν να απογράψουν τους οικοτόπους και τα είδη που εμφανίζονται στα Παραρτήματα I και II της Οδηγίας στα πλαίσια της επικράτειας τους, να προτείνουν κατάλογο τόπων όπου απαντώνται οι παραπάνω τύποι φυσικών οικοτόπων και οικοτόπων ειδών (National List of sites) καθώς επίσης και να αξιολογήσουν σε εθνικό επίπεδο τους τόπους αυτούς βάσει των κριτηρίων του Παραρτήματος III της Οδηγίας, ως προς τη σχετική σημασία τους για κάθε τύπο οικοτόπου και κάθε είδους των Παραρτημάτων I και II.

Για να αντιμετωπισθούν οι άμεσες εθνικές υποχρεώσεις μας στα πλαίσια της Α' Φάσης, άρχισε η εκτέλεση του έργου "Καταγραφή, Αναγνώριση, Εκτίμηση και Χαρτογράφηση των τύπων Οικοτόπων και των ειδών Χλωρίδας και Πανίδας στην Ελλάδα (Οδηγία 92/43/ΕΟΚ)" το οποίο εγκρίθηκε από τις αρμόδιες επιτροπές της Κοινότητας (Επιτροπή HABITAT 3-4/6/94 και Επιτροπή LIFE 5-6/10/94) και ανατέθηκε στο Μουσείο Γουλανδρή Φυσικής Ιστορίας (Συμβόλαιο B4-3200/94/756). Η εκτέλεση του έγινε από το Ελληνικό Κέντρο Βιοτόπων-Υγροτόπων (ΕΚΒΥ) σε

συνεργασία με τα τμήματα Βιολογίας των Πανεπιστημίων Αθηνών, Θεσσαλονίκης και Πατρών για το διάστημα από 1/6/1994 έως 31/3/1996). Στα πλαίσια του έργου επιλέχθηκαν τελικά 230 περιοχές και μελετήθηκαν κυρίως σε ό,τι αφορά τους τύπους οικοτόπων του Παραρτήματος Ι και τα είδη φυτών και ζώων του Παραρτήματος ΙΙ της Οδηγίας.

Στα πλαίσια του έργου επιλέχθηκαν συνολικά 296 περιοχές και μελετήθηκαν κυρίως σε ό,τι αφορά τους τύπους οικοτόπων του Παραρτήματος Ι και τα είδη φυτών και ζώων του Παραρτήματος ΙΙ της Οδηγίας. Από τους 255 τύπους οικοτόπων που περιλαμβάνονται στο Παράρτημα Ι της Οδηγίας 92/43/ΕΟΚ, οι 110 (43%), αναγνωρίστηκαν στην Ελλάδα. Επιπλέον, 76 είδη ζώων (38,2%) και 39 είδη φυτών (9%) που αναφέρονται στην Οδηγία, απαντούν στην Ελλάδα. Είκοσι έξι από τους 110 τύπους οικοτόπων, είναι προτεραιότητας. Δέκα από το σύνολο των 76 ειδών ζώων είναι προτεραιότητας και ανήκουν στις ακόλουθες ομάδες: δύο θηλαστικά, τρία ασπόνδυλα, τρία ψάρια και δύο ερπετά. Τέλος, 26 από τα 39 είδη φυτών που απαντούν στην Ελλάδα είναι προτεραιότητας.

Η αξιολόγηση των 296 περιοχών σύμφωνα με τα κριτήρια του Παραρτήματος ΙΙΙ της Οδηγίας, οδήγησε στη διαμόρφωση των τριών κατηγοριών του καταλόγου (Α, Β και Γ). Οι τόποι που ανήκουν στις κατηγορίες Α και Β χαρακτηρίζονται ως άμεσης προτεραιότητας ως προς τη διατήρηση των οικολογικών χαρακτηριστικών τους, σε σχέση με αυτούς της κατηγορίας Γ. Ειδικότερα:

- Η κατηγορία Α περιλαμβάνει τόπους (περιοχές) υψηλής αξίας σε ό,τι αφορά τη βιοποικιλότητα, με μοναδική παρουσία στην Ελλάδα τύπων οικοτόπων ή/και ειδών της Οδηγίας, με παρουσία τύπων οικοτόπων και ειδών προτεραιότητας της Οδηγίας και με υψηλό αριθμό άλλων σημαντικών ειδών για την Ελλάδα.
- Η κατηγορία Β περιλαμβάνει τόπους (περιοχές) που εμφανίζουν σημαντική βιολογική ποικιλότητα, ενώ δεν περιλαμβάνουν μοναδική παρουσία στην Ελλάδα τύπων οικοτόπων ή και ειδών της Οδηγίας. Επιπλέον οι τύποι οικοτόπων και τα είδη προτεραιότητας αντιπροσωπεύονται σε μικρότερο βαθμό σε σχέση με τις περιοχές της κατηγορίας Α.
- Η κατηγορία Γ περιλαμβάνει περιοχές που θεωρούνται σημαντικές και για τις οποίες δεν υπάρχουν αρκετά στοιχεία που να τεκμηριώνουν την προτεραιότητά τους ως προς την ένταξη τους στο δίκτυο NATURA.

Β' ΦΑΣΗ: Η δεύτερη φάση η οποία και θα έπρεπε να ολοκληρωθεί μέχρι το 1998, έχει ως αντικείμενο τη δημιουργία ενός Καταλόγου Τόπων Κοινοτικής Σημασίας (List of Sites of Community Importance), ο οποίος και καταρτίζεται μετά από αξιολόγηση της κοινοτικής σημασίας τόπων που περιλαμβάνονται στους εθνικούς καταλόγους, σύμφωνα με τα κριτήρια του Παραρτήματος III της Οδηγίας.

Γ' ΦΑΣΗ: Στην Τρίτη αυτή φάση και μέχρι τον Ιούλιο του 2004, τα κράτη μέλη θα πρέπει να ορίζουν επίσημα τους Τόπους Κοινοτικής Σημασίας ως Ειδικές Ζώνες Διατήρησης (Special Areas of Conservation-SACs) και να καθορίζουν τις δράσεις προτεραιότητας για τη διατήρηση ή/και αποκατάσταση των τύπων οικοτόπων και των ειδών των Παραρτημάτων της Οδηγίας που υπάρχουν σ' αυτές, σε συνάρτηση με τους κινδύνους που αυτά αντιμετωπίζουν.

Το Μάρτιο του 1996 η Ελλάδα κοινοποίησε στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή τον "επιστημονικό κατάλογο" ως οφειλόταν κατά την Α' Φάση δημιουργίας του δικτύου NATURA. Ο κατάλογος αυτός αποτελεί κυρίως μία επιστημονική βάση αναφοράς του εθνικού καταλόγου των περιοχών όπου απαντώνται οι προστατευόμενοι από την Οδηγία 92/43/ΕΟΚ τύποι φυσικών οικοτόπων και οικοτόπων ειδών. Οι περιοχές αυτές στη συνέχεια και μέχρι τα τέλη του 1998 εντάχθηκαν στον Κατάλογο Τόπων Κοινοτικής Σημασίας (List of Sites of Community Importance-SCIs) που συντάχθηκε βάσει συμφωνίας των κρατών μελών και της Ευρωπαϊκής Επιτροπής (Β' Φάση).

Έως τον Απρίλιο του 2003 οι Τόποι Κοινοτικής Σημασίας (SCIs) και οι Ζώνες Ειδικής Προστασίας (ΖΕΠ) στην επικράτεια της Ελλάδας ανέρχονταν σε 239 και 151 αντίστοιχα. Με το τέλος της Γ' Φάση, οι οριστικοί Τόποι Κοινοτικού Ενδιαφέροντος που ανέρχονται συνολικά στους 239 συνολικά θα πρέπει να αναγνωρισθούν επίσημα από το Ελληνικό Κράτος ως Ειδικές Ζώνες Διατήρησης (SACs).

Κάθε κράτος μέλος έχει την δυνατότητα επιλογής των μηχανισμών που θα χρησιμοποιήσει στην επικράτειά του για την επίτευξη του προαναφερθέντος στόχου. Στην Ελλάδα το κανονιστικό πλαίσιο για την ένταξη των Τόπων Κοινοτικής Σημασίας σε καθεστώς προστασίας είναι ο Ν. 1650/86 "Για την προστασία του Περιβάλλοντος" και ιδιαίτερα οι διατάξεις των άρθρων 18 και 19.

➤ Ενσωμάτωση στην Ελληνική νομοθεσία

Τον Δεκέμβριο του 1998 εξεδόθη η **Κ.Υ.Α. 33318/3028/1998** (ΦΕΚ 1289, Β'/28.12.98) με την οποία η Οδηγία 92/43/ΕΟΚ κυρώθηκε από την Ελληνική νομοθεσία με τον τίτλο "Καθορισμός μέτρων και διαδικασιών για τη διατήρηση των φυσικών οικοτόπων (ενδιαιτημάτων), καθώς και της άγριας πανίδας και χλωρίδας". Σκοπός της απόφασης αυτής είναι η θέσπιση διατάξεων για την προστασία της βιολογικής ποικιλότητας με τη λήψη των αναγκαίων και ενδεδειγμένων μέτρων, ώστε να διασφαλιστεί η διατήρηση ή η αποκατάσταση σε ικανοποιητικό βαθμό διατήρησης των φυσικών οικοτόπων και των άγριων ειδών χλωρίδας και πανίδας κοινοτικού ενδιαφέροντος, σε συμμόρφωση με τις διατάξεις της Οδηγίας 92/43/ΕΟΚ.

Στην Υπουργική αυτή Απόφαση προβλέπεται μεταξύ άλλων ο καθορισμός Ειδικών Ζωνών Διατήρησης. Αυτές προκύπτουν ως εξής: όταν ένας τόπος περιλαμβάνεται στον Εθνικό κατάλογο περιοχών *Natura 2000* και περιληφθεί στον Κοινοτικό κατάλογο προβλέπεται, εκτός του χαρακτηρισμού του από άλλες ειδικές διατάξεις της κείμενης νομοθεσίας, και ο πρόσθετος χαρακτηρισμός του ως Ειδική Ζώνη Διατήρησης. Ο χαρακτηρισμός αυτός γίνεται μετά από συνεργασία των κατά περίπτωση αρμόδιων Υπουργείων, σύμφωνα με τις διατάξεις της κείμενης νομοθεσίας.

ΠΕΡΙΟΧΕΣ *Natura 2000* ΣΤΟ ΝΟΜΟ ΚΕΡΚΥΡΑΣ

Οι περιοχές στο Νομό Κέρκυρας οι οποίες έχουν ενταχθεί στον αρχικό κατάλογο τόπων κοινοτικής σημασίας του Δικτύου ΦΥΣΗ 2000 (κωδικός: GR2210003), για τη μεσογειακή βιογεωγραφική¹ περιοχή σύμφωνα με την οδηγία 92/43/ΕΟΚ, μια και γιατί εκτός των σημαντικών οικοσυστημάτων που υπάρχουν στην επιφάνειά τους, αποτελούν σημαντική περιοχή για τα πουλιά, περιλαμβάνονται στον πίνακα και στους χάρτες που ακολουθούν.

Κωδικός περιοχής <i>Natura 2000</i>	Κατηγορία περιοχής	SITE_NAME	ΟΝΟΜΑΣΙΑ ΤΟΠΟΥ	Έκταση περιοχής (ha)
-------------------------------------	--------------------	-----------	----------------	----------------------

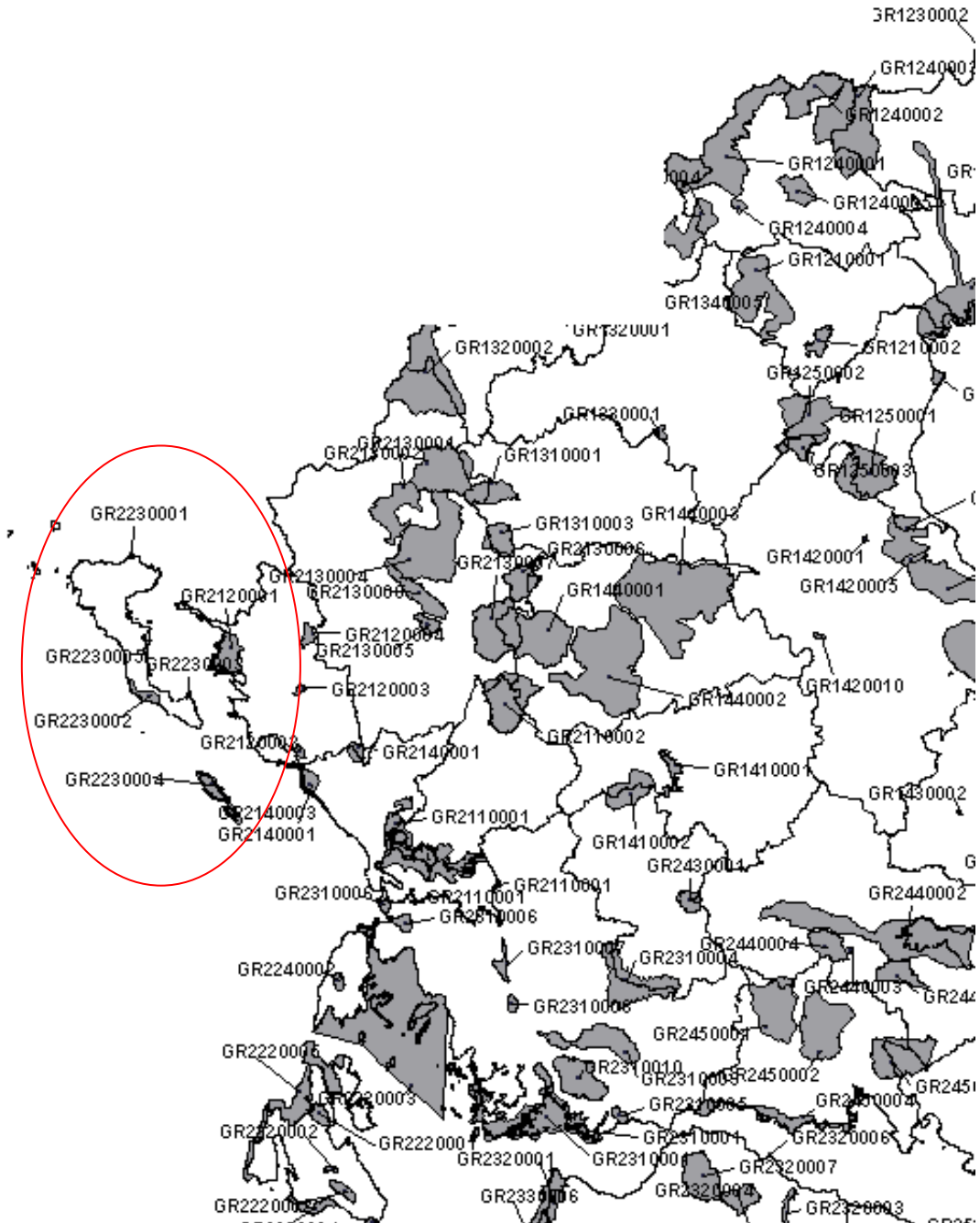
¹ ΑΠΟΦΑΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ της 19ης Ιουλίου 2006 σχετικά με την έγκριση, σύμφωνα με την οδηγία 92/43/ΕΟΚ του Συμβουλίου, του καταλόγου των τόπων κοινοτικής σημασίας για τη μεσογειακή βιογεωγραφική περιοχή [κοινοποιηθείσα υπό τον αριθμό E(2006) 3261] (2006/613/ΕΚ)

		ΚΕΡΚΥΡΑ		
GR2230001	SCI/SPA	LIMNOTHALASSA ANTINIOTI (KERKYRA)	ΛΙΜΝΟΘΑΛΑΣΣΑ ΑΝΤΙΝΙΟΤΗ (ΚΕΡΚΥΡΑ)	189,69
GR2230002	SCI	LIMNOTHALASSA KORISSION (KERKYRA)	ΛΙΜΝΟΘΑΛΑΣΣΑ ΚΟΡΙΣΣΙΩΝ (ΚΕΡΚΥΡΑ)	2357,03
GR2230003	SCI/SPA	ALYKI LEFKIMIS (KERKYRA)	ΑΛΥΚΗ ΛΕΥΚΙΜΗΣ (ΚΕΡΚΥΡΑ)	242,96
GR2230004	SCI	NISOI PAXI KAI ANTIPAXI	ΝΗΣΟΙ ΠΑΞΟΙ & ΑΝΤΙΠΑΞΟΙ	5649,66
GR2230005	SCI	PARAKTIA THALASSIA ZONI APO KANONI EOS MESONGI (KERKYRA)	ΠΑΡΑΚΤΙΑ ΘΑΛΑΣΣΙΑ ΖΩΝΗ ΑΠΟ ΚΑΝΟΝΙ ΕΩΣ ΜΕΣΟΓΓΙ (ΚΕΡΚΥΡΑ)	884,14
GR2230007	SPA	LIMNOTHALASSA KORISSION (KERKYRA) & NISOS LAGOYDIA	ΛΙΜΝΟΘΑΛΑΣΣΑ ΚΟΡΗΣΣΙΩΝ (ΚΕΡΚΥΡΑ) & ΝΗΣΟΣ ΛΑΓΟΥΔΙΑ	1060,00

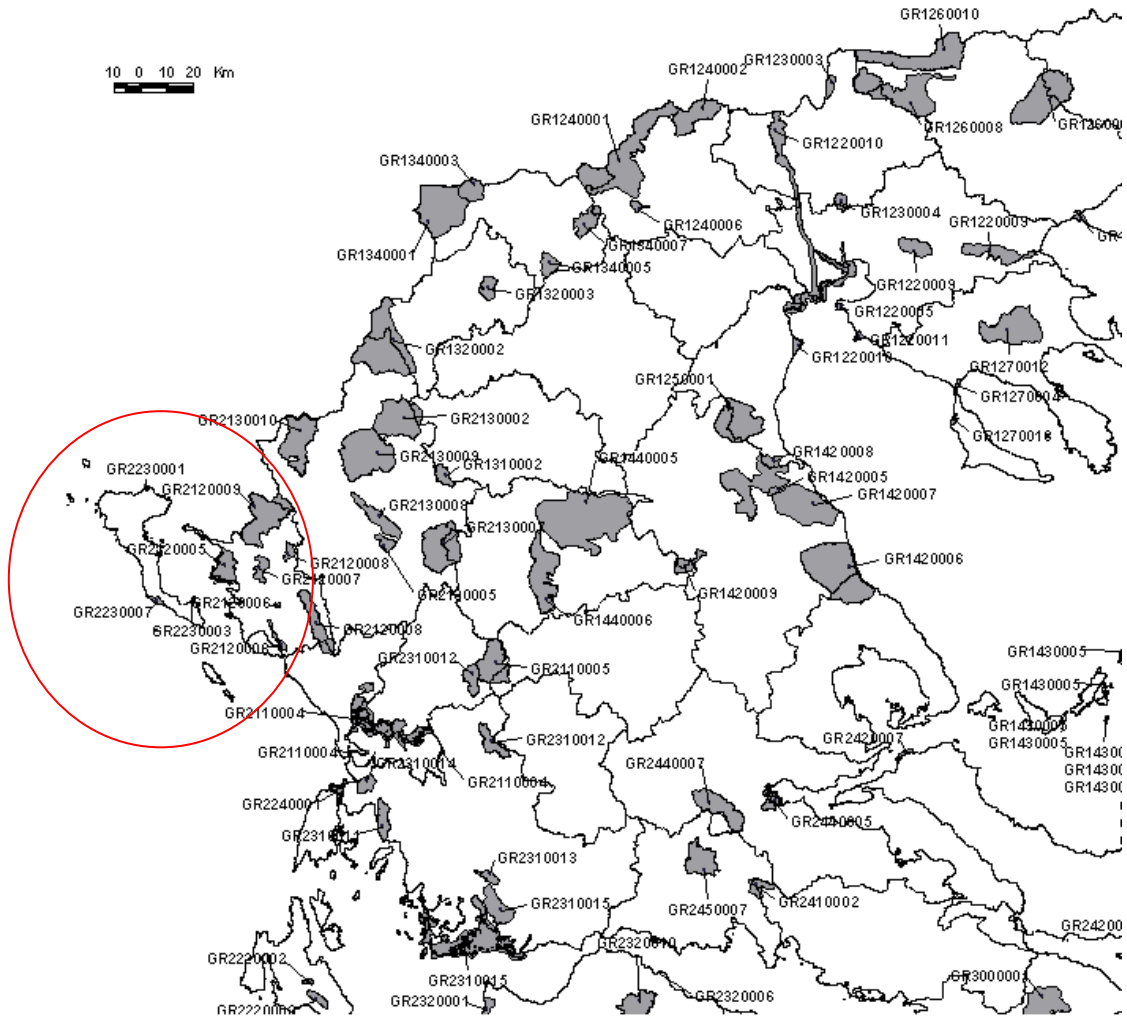
SCI: Sites of Community Importance – Τόποι Κοινοτικής Σημασίας

SPA: Special Protection Areas – Ζώνες Ειδικής Προστασίας

ΧΑΡΤΗΣ ΤΟΠΩΝ ΚΟΙΝΟΤΙΚΗΣ ΣΗΜΑΣΙΑΣ (SCI)

ΧΑΡΤΗΣ ΖΩΝΩΝ ΕΙΔΙΚΗΣ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΟΡΝΙΘΟΠΝΙΔΑ (SPA)

ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΠΕΡΙΟΧΩΝ Natura 2000 ΤΟΥ ΝΟΜΟΥ ΚΕΡΚΥΡΑΣ

Λιμνοθάλασσα Αντινιώτη (GR2230001)

- Περιγραφή περιοχής

Ο συγκεκριμένος υγρότοπος βρίσκεται στις βόρειες ακτές της νήσου Κέρκυρας και θεωρείται ιδιαίτερα σημαντικός όχι μόνο εξαιτίας του προστατευόμενου είδους *Lutra lutra*, το οποίο έχει αναφερθεί στην περιοχή, αλλά και για την οικολογική ισορροπία στην ευρύτερη περιοχή. Επιπλέον, πρέπει να σημειωθεί ότι η περιοχή χαρακτηρίζεται από ποικιλότητα ενδιαιτημάτων. Οι ανθρωπογενείς επιδράσεις δεν έχουν επηρεάσει ακόμη σε μεγάλο βαθμό τη λειτουργία του οικοσυστήματος. Μια τέτοια περιοχή, επομένως, θεωρείται ιδιαίτερα αξιόλογη για ένα νησί όπως αυτό της Κέρκυρας, το οποίο βρίσκεται σε μεγάλη τουριστική ανάπτυξη και κατά συνέπεια παρουσιάζει έντονη οικοδομική δραστηριότητα.

- Τύποι οικοτόπων

Λιμνοθάλασσες, αβαθείς κολπίσκοι και κόλποι, μονοετής βλάστηση μεταξύ των ορίων πλημμυρίδας και αμπώτιδας, απόκρημνες βραχώδεις ακτές με βλάστηση στη Μεσόγειο (με ενδημικά *Limonium spp.*), μεσογειακά αλίπεδα (*Juncetalia maritimi*), υποτυπώδεις κινούμενες θίνες, λόχμες των παραλιών με άρκευθους (*Juniperus spp.*), Φρύγανα *Sarcopetrium spinosum*, Παρόχθια δάση-στοές της θερμής Μεσογείου (*Nerio-Tamariceteae*) και της Νοτιο-Δυτικής Ιβηρικής χερσονήσου (*Securinegion tinctoriae*), Μεσογειακά πευκοδάση με ενδημικά είδη πεύκων της Μεσογείου.

- Είδη ζώων

Lutra lutra, *Emys orbicularis*, *Mauremys caspica*, *Elaphe quatorlineata*, *Aphanius fasciatus*, *Valencia hispanica*, *Callimorpha quadripunctata*.

- Σπουδαιότητα

Ο υγρότοπος και οι γειτονικές περιοχές διατηρούνται ακόμη σε σχετικά καλή κατάσταση. Οι καλαμώνες καταλαμβάνουν εκτεταμένες περιοχές. Η προστασία και η αειφορική διαχείριση της περιοχής αναμένεται να συμβάλλει όχι μόνο στην προστασία της άγριας ζωής αλλά και στην οικονομική ανάπτυξη της (αλιεία, αναψυχή οικοτουρισμός). Ωστόσο, όσο καθυστερεί η λήψη μέτρων για την προστασία της περιοχής, τόσο θα αυξάνονται οι κίνδυνοι για το περιβάλλον.

Λιμνοθάλασσα Κορισσίων (GR2230002 και GR2230007)

- Περιγραφή περιοχής

Η περιοχή βρίσκεται στις νοτιοδυτικές ακτές της Κέρκυρας. Στις αμμώδεις παραλίες που βρίσκονται στην λιμνοθάλασσα και κυρίως στο νοτιότερο τμήμα της περιοχής εμφανίζεται το μοναδικό για την περιοχή δάσος κέδρων καθώς και οι πετρόμορφες αμμοθίνες, που δημιουργούν ένα μοναδικό, ως προς την αισθητική του, τοπίο. Η περιοχή περιλαμβάνει τη λίμνη Κορισσίων (τη μεγαλύτερη της Κέρκυρας), τις παρόχθιες περιοχές της λίμνης, καθώς και τις παράκτιες περιοχές οι οποίες χαρακτηρίζονται από διάφορους τύπους μεσογειακής βλάστησης. Χαρακτηριστική είναι επίσης η παρουσία πετροποιημένων αμμόλοφων. Το πιο σημαντικό τμήμα της φαίνεται να είναι μια λωρίδα ξηράς η οποία διαχωρίζει τη λίμνη Κορισσίων από τη θάλασσα. Η περιοχή αυτή είναι ένα σύνθετο και σχεδόν αδιατάρακτο φυσικό οικοσύστημα, ένα από τα λίγα που απόμειναν στην Κέρκυρα, η οποία, στο σύνολο της, έχει επηρεαστεί πολύ από τον τουρισμό τα τελευταία χρόνια.

- Τύποι οικοτόπων

Λασπώδεις και αμμώδεις επίπεδες εκτάσεις που αποκαλύπτονται κατά την αμπώτιδα, λιμνοθάλασσες, μονοετής βλάστηση με *Salicornia* και άλλα είδη των λασπωδών και αμμοδών ζωνών, μεσογειακές και θερμοατλαντικές αλόφιλες λόχμες (*Arthrocnemetalia fruticosae*), υποτυπώδεις κινούμενες θίνες, λόχμες των παραλιών με άρκευθους (*Juniperus spp.*) φρύγανα *Sarcopoterium spinosum*.

- Είδη ζώων

Testudo hermanni, *Emys orbicularis*, *Mauremys caspica*, *Aphanius fasciatus*, *Valencia hispanica*, *Callimorpha quadripunctata*.

- Σπουδαιότητα

Η λίμνη Κορυσσίων είναι ένα σύνθετο και καλά διατηρημένο οικοσύστημα, μεγάλης αισθητικής, βιολογικής και κατά συνέπεια οικονομικής αξίας. Πολύ δε περισσότερο αφού απαντά σε ένα νησί, όπως η Κέρκυρα, με έντονα επηρεασμένο φυσικό περιβάλλον εξαιτίας της τουριστικής ανάπτυξης. Ως ο κυριότερος υγρότοπος στο νησί, είναι ένας σημαντικός τόπος για την προστασία της άγριας ζωής και ιδιαίτερα της ορνιθοπανίδας, καθώς και για τη διατήρηση των τύπων αυτοφυούς βλάστησης που υπάρχουν στην περιοχή. Ένα καθεστώς αποτελεσματικής περιβαλλοντικής προστασίας για την περιοχή φαίνεται απαραίτητο. Από την άλλη πλευρά, η περιοχή χρειάζεται λεπτομερέστερη μελέτη, προκειμένου να αναπτυχθούν προγράμματα προς την κατεύθυνση της αειφορικής διαχείρισης.

Αλυκή Λευκίμμης (GR 2230003)

- Περιγραφή περιοχής

Μέχρι πριν λίγα χρόνια η περιοχή του συγκεκριμένου υγροτόπου χρησίμευε ως αλυκή, αλλά η δραστηριότητα αυτή σταμάτησε οριστικά το 1988. Από τότε, και σε συνδυασμό με την αύξηση του τουρισμού στην Κέρκυρα, έχουν συμβεί πολλές και ποικίλες αλλαγές. Αν και οι υπάρχουσες πληροφορίες για τη χλωρίδα και τη βλάστηση αυτού του τόπου είναι λίγες και περιορίζονται στη βλάστηση των αμμωδών παραλιών, στην περιοχή πρέπει να απαντά ενδιαφέρουσα χλωρίδα και πολλοί τύποι βλάστησης. Τόσο η χλωρίδα, όσο και η βλάστηση χαρακτηρίζονται από την κυριαρχία αλοφυτικών ειδών, όπως τα *Arthocnemum glaucum*, *A. fruticosum*, *Halocnemum strobilaceum*, *Scoencus nigricans*, *Juncus subulatus*, *Salicornia europaea*, *Cakile maritima*, *Salsola kali* κλπ. Πρέπει να σημειωθεί ότι οι αμμώδεις ακτές καταλαμβάνουν ένα μικρό μόνο ποσοστό της συνολικής έκτασης του υγροτόπου και κατά συνέπεια η βιοποικιλότητα της περιοχής, δεν περιορίζεται στους λίγους τύπους βλάστησης που αναφέρθηκαν προηγουμένως. Το λιμναίο τμήμα, τα υγρά και αλμυρά λιβάδια, τα μικρά ρεύματα και οι γειτονικοί λόφοι με τους χαρακτηριστικούς τύπους βλάστησης από γνωστά φυτικά είδη (*Arbutus sp.*, *Erica sp.*, *Quercus coccifera*, *Pistacia lentiscus* κλπ.), φαίνεται ότι παίζουν ιδιαίτερο ρόλο στη δομή και λειτουργία του οικοσυστήματος.

- Τύποι οικοτόπων

Μονοετής βλάστηση με *Salicornia* και άλλα είδη των λασπωδών και αμμοδών ζωνών, μεσογειακά αλίπεδα (*Juncetalia maritimi*), μεσογειακές και θερμοατλαντικές αλόφιλες λόγχμες (*Arthrocnemetalia fruticosae*), υποτυπώδεις κινούμενες θίνες.

- Είδη ζώων

Elaphe quatuorlineata, *Callimorpha quadripunctata*.

- Σπουδαιότητα

Λαμβάνοντας ότι στον τόπο αυτό υπάρχει ακόμη ένας από τους λίγους υγροτόπους που απόμεινα στην Κέρκυρα, ότι οι τύποι βλάστησης που απαντούν στις αμμοθίνες και στα υγρά ή αλμυρά λιβάδια έχουν διατηρηθεί σε καλή κατάσταση και ότι ο τουρισμός και οι περιφερείς δραστηριότητες έχουν επεκταθεί σε όλο σχεδόν το μήκος των ακτών της Κέρκυρας, γίνεται αντιληπτό ότι η περιοχή αυτή πρέπει να προστατευτεί και να διαχειρισθεί κατά ένα διαφορετικό τρόπο και σύμφωνα με τις αρχές της αειφόρου ανάπτυξης. Τέλος, πρέπει να σημειωθεί ότι τέτοιες περιοχές φαίνεται να έχουν λειτουργήσει ως «καταφύγια» όχι μόνο για τα πουλιά και τα ζωικά είδη αλλά και για αρκετά φυτικά είδη, π.χ. *Orchidaceae*. Πιστεύεται ότι αρκετά φυτικά είδη που φύονταν στις περιοχές που σήμερα καταλαμβάνουν οι ελαιώνες, έχουν επιβιώσει μόνον σε ανοικτές ακαλλιέργητες περιοχές, όπως αυτές της συγκεκριμένης περιοχής.

Νήσοι Παξοί και Αντίπαξοι (GR 2230004)

- Περιγραφή περιοχής

Η περιοχή συγκροτείται από ομάδα ασβεστολιθικών νησιών και νησίδων με βραχώδεις και συχνά αποσαθρωμένες ακτές, καθώς και από το θαλάσσιο τμήμα που περιβάλλει τα νησιά αυτά μέχρι την ισοβαθή των 50 m. Τα μεγαλύτερα νησιά αυτής της ομάδας, Παξοί και Αντίπαξοι, παρουσιάζουν ενδιαφέρουσα τοπογραφία. Οι Παξοί είναι το μοναδικό νησί του συμπλέγματος που κατοικείται μόνιμα (περίπου 2.800 κάτοικοι). Η χλωρίδα της περιοχής αποτελείται από περίπου 4550 τάξα. Η πλειονότητα τους (περίπου 65%) είναι τυπικά μεσογειακά, ενώ άλλα δύο και συγκεκριμένα τα *Centaurea raxorum* και *Limonium antiraxorum*, είναι τοπικά ενδημικά. Ο κύριος τύπος αυτοφυούς βλάστησης, ο οποίος κυριαρχεί στην περιοχή, φαίνεται να είναι οι αειθαλείς θάμνοι, συχνά δενδρόμορφοι, που ανήκουν είτε στο “*Oleo-ceratonion*” (*Ceratonia siliqua*, *Olea europaea*, *Pistacia lentiscus*, *Calycotone villosa*, *Quercus*

coccifera κλπ.) είτε στο “*Quercion ilicis*” (*Phillyrea latifolia*, *Phamnus alaternus*, *Pistacia terebinthus*, *Arbutus adrachne* κλπ.). Συστάδες μεσογειακών κωνοφόρων (*Juniperus phoenicea*, *Pinus halepensis*, *Cupressus sempervirens*) συναντώνται όχι σπάνια και στους δύο παραπάνω τύπους βλάστησης. Οι συστάδες *Juniperus phoenicea* και *Pinus halepensis* απαντούν στα βορειοδυτικά και νοτιοανατολικά (νησίδια Μογγονήσι) τμήματα των Παξών αντίστοιχα. Στις βραχώδεις ακτές η παραλιακά και υποπαραλιακή ζώνη βλάστησης χαρακτηρίζονται από την παρουσία φυτικών ειδών που έχουν προσαρμοστεί σε αντίστοιχα περιβάλλοντα (π.χ. *Crithmum maritimum*, *Silene sedoides*, *Reichardia picroides*, *Daucus carota*, *Brassica cretica*, *Limonium antiraxorum*, *Centaurea raxorum* κλπ.). Στο κεντρικό τμήμα των παξών παρατηρείται υποβάθμιση των τύπων βλάστησης *Oleo-ceratonion* και *Quercion ilicis*, εξαιτίας των ανθρώπινων δραστηριοτήτων (πυρκαγιές, ελαιώνες, αμπελοκαλλιέργειες κλπ.) και αντικατάσταση τους από τον δευτερογενή τύπο βλάστησης των φρυγάνων (*Coridothymion*).

- Τύποι οικοτόπων

Απόκρημνες βραχώδεις ακτές με βλάστησης στη Μεσόγειο (με ενδημικά *Limonium spp.*), υψηλοί θαμνώνες με *Juniperus phoenicea*, δάση σκληρόφυλλων που χρησιμοποιούνται για βοσκή (dehesas) με *Quercus ilex*, δάση με *Olea* και *Ceratonia*.

- Είδη ζώων

Tursiops truncatus, *Monachus monachus*.

- Σπουδαιότητα

Τα μακκί και τα φρύγανα που συναντώνται στην περιοχή των Παξών θεωρούνται αντιπροσωπευτικοί τύποι μεσογειακής βλάστησης.

Παράκτια θαλάσσια ζώνη από Κανόνι έως Μεσόγει (GR 2230005)

- Περιγραφή περιοχής

Η περιοχή βρίσκεται στην ανατολική πλευρά της Κέρκυρας και περιλαμβάνει τις ακτές μεταξύ των χωριών Κανόνι και Μεσόγει. Στην περιοχή του Κανονιού το νερό είναι

αβαθές. Το υπόστρωμα είναι ψαμμιτικό. Μεταξύ των ανώτερων βράχων αναπτύσσεται, σε αμμώδες υπόστρωμα, τα θαλάσσιο φανερόγαμο *Cymodocea nodosa*. Τα λιβάδια της *Posidonia oceanica* εκτείνονται σε βάθη κάτω από 1,5 m νότια του χωριού Μεσόγγι. Στην περιοχή αυτή ο βυθός της θάλασσας είναι βραχώδης αλλά και αμμώδης, με πέτρες και βράχους όλων των μεγεθών. Τα *Phanerophyceae* κυριαρχούν, καθώς και οι φυτοκοινωνίες *Cystoseiretum crinitae*.

- Τύποι οικοτόπων

Εκτάσεις θαλάσσιου βυθού με βλάστηση (Ποσειδώνιες), ύφαλοι.

- Είδη ζώων

Tursiops truncatus.

- Σπουδαιότητα

Η παρουσία του θαλάσσιου φανερόγαμου *Posidonia oceanica* είναι μεγάλης οικολογικής αξίας. Τα λιβάδια που σχηματίζει το είδος αποτελούν τα πιο σημαντικά θαλάσσια οικοσυστήματα στη Μεσόγειο θάλασσα, αφού συμβάλλουν σημαντικά στην πρωτογενή παραγωγή. Αποτελούν επίσης κατάλληλο μέρος για την απόθεση των αβγών των ψαριών και ιδανικό ενδιαίτημα για πολλά ζωικά και φυτικά είδη. Τα λιβάδια αυτά αναπτύσσονται πυκνότερα προς την πλευρά του Μεσογίου. Η θαλάσσια περιοχή χαρακτηρίζεται από μεγάλη ποικιλότητα χλωρίδας και βλάστησης.

ΟΙΚΟΛΟΓΙΚΗ ΑΞΙΑ ΤΩΝ ΠΕΡΙΟΧΩΝ Natura 2000 στην Κέρκυρα

Από μία πρώτη εκτίμηση διαπιστώνεται ότι στο σύνολο τους οι περιοχές Natura 2000 στο Νομό Κέρκυρας αποτελούν παράκτια οικοσυστήματα. Ένα ιδιαίτερο χαρακτηριστικό που ενώνει αυτές τις περιοχές του Βόρειου Ιονίου είναι η σύνδεση τους μέσω μίας από τις κύριες μεταναστευτικές οδούς που ακολουθούν τα άγρια είδη ορνιθοπανίδας, πετώντας από την Αφρική στην Ελλάδα και αντίστροφα. Οι περιοχές

αυτές και ιδιαίτερα η Λιμνοθάλασσα Κορισσίων, οι Αλυκές Λευκίμμης και η Λιμνοθάλασσα Αντινιώτη συνθέτουν ένα εκτεταμένο υγροτοπικό σύμπλεγμα με πολλαπλή αξία για τα μεταναστευτικά, τα αναπαραγόμενα και τα διαχειμάζοντα είδη πουλιών.

Η σημασία αυτού του υγροτοπικού συμπλέγματος της Κέρκυρας αναδεικνύεται κατά τη διάρκεια της εαρινής και φθινοπωρινής μετανάστευσης (Σχήμα 1). Ιδιαίτερως την Άνοιξη οπότε και καταφθάνουν στην περιοχή μεγάλοι αριθμοί μεταναστευτικών πουλιών από την Αφρική, αυτά «εισπράττουν» τους υγροτόπους ως ζωτικής σημασίας σταθμούς ξεκούρασης, τροφοδοσίας και καταφυγίου μετά από ένα τόσο επίπονο και ενεργειακά δαπανηρό ταξίδι.

Σχήμα 1. Μεταναστευτικοί Διάδρομοι της Ελλάδας
(πηγή: Ελληνική Ορνιθολογική Εταιρεία)

που καταφθάνουν εκεί από τις βόρειες χώρες, μια και στους υγροτόπους αυτούς διατηρείται έντονο το υδάτινο στοιχείο και οι καιρικές συνθήκες παραμένουν σχετικά ήπιες. Στις περιοχές αυτές κατά τη διάρκεια της προαναφερθείσας περιόδου, ο κάθε παρατηρητής-λάτρης της άγριας φύσης μπορεί να αποζημιωθεί από την συνάντησή του με πολλά είδη υδρόβιων, παρυδάτιων ακόμη και αρπακτικών πουλιών που γυρωπετούν. Μάλιστα η αξία αυτών των υγροτοπικών οικοσυστημάτων για τα πουλιά, γίνεται ακόμα πιο φανερή όταν σε χρονιές με εκδήλωση έντονων φαινομένων κακοκαιρίας και παρατεταμένες χαμηλές θερμοκρασίες, εγκαταλείπονται οι υγροτόποι

Η ποικιλία των ενδιαιτημάτων που συναντάται σε αυτούς τους ξεχωριστούς παράκτιους υγρότοπους της Κέρκυρας και περιλαμβάνει υφάλμυρες λιμνοθάλασσες (Κορησίων, Αντινιώτη, και Χαλικοπούλου), αλυκές (Λευκίμμης) και έλη γλυκού νερού και αμμοθίνες (Κορρησίων-Αντινιώτη, ευνοεί την επισκεψιμότητα τους από πολλά αναπαραγόμενα είδη πουλιών. Παράλληλα και κατά τη διάρκεια της δύσκολης περιόδου του χειμώνα, οι υγρότοποι αυτοί γίνονται πόλος έλξης για πολλά περισσότερα είδη

της ΒΑ Ελλάδας από τα διαχειμάζοντα είδη της χώρας μας, αναζητώντας καταφύγιο σε υγροτόπους με ηπιότερες καιρικές συνθήκες όπως αυτοί της Κέρκυρας.

Κατόπιν όλων αυτών των στοιχείων γίνεται αντιληπτό ότι οι υγρότοποι της Κέρκυρας αποτελούν εν δυνάμει περιοχές για την ανάπτυξη ενός ιδιαίτερου τύπου εναλλακτικού τουρισμού που αφορά στην ορνιθοπαρατήρηση (birdwatching) και η οποία αποτελεί δημοφιλή ενασχόληση για πάρα πολλούς τουρίστες που έρχονται από το εξωτερικό θέλοντας να συνδυάσουν ανοιξιιάτικες διακοπές στα ελληνικά νησιά και τη δυνατότητα για παρατήρηση μιας τεράστιας ποικιλίας ειδών πουλιών (π.χ. περίπτωση Λέσβου).

Λιμνοθάλασσα Κορισσίων: Βρίσκεται στη νοτιοδυτική Κέρκυρα, έχει έκταση 11000 στρέμματα και χωρίζεται από το Ιόνιο με στενή λωρίδα άμμου. Σπάνια είδη πουλιών που συναντώνται εδώ είναι ο αργυροτσικνιάς, η χαλκόκοτα, η βαρβάρα, ο καλαμόκιρκος, η αβοκέττα, ο καλαμοκανάς, το νεροχελίδονο, το γελογλάρονο κ.ά. Είναι ενταγμένη στο δίκτυο Natura 2000.

Αλυκή Λευκίμμης: Βρίσκεται στη νοτιανατολική Κέρκυρα. Αποτελεί σημαντικό υγροβιότοπο του νησιού, αλλά τα τελευταία χρόνια έχει υποβαθμιστεί λόγω της ραγδαίας τουριστικής ανάπτυξης της περιοχής.

Λιμνοθάλασσα Χαλκιοπούλου: Βρίσκεται κοντά στην πρωτεύουσα του νησιού. Αποτελεί επίσης σημαντικό υγροβιότοπο αλλά και αυτός παρουσιάζει σημάδια υποβάθμισης, δεδομένου ότι, δίπλα στη λιμνοθάλασσα έχει κατασκευαστεί το αεροδρόμιο. Οργανωμένη ιχθυοκαλλιέργεια στα 2000 στρέμματά της, η οποία αποφέρει τη μεγαλύτερη ποσότητα ψαριών του νησιού. Προστατεύεται με τη Συνθήκη Ramsar

Το σπήλαιο «Τρύπα του Πελάου», στον Άγιο Ματθαίο, παλαιολιθικής εποχής, στο βουνό Μαθιάς. Ο μύθος θέλει να βγαίνει στη θάλασσα.

A

4. ΠΕΡΙΟΧΕΣ ΙΔΙΑΙΤΕΡΟΥ ΕΝΔΙΑΦΕΡΟΝΤΟΣ - ΑΞΙΟΘΕΑΤΑ

4.1 Χωριά

Στην ενδοχώρα της Κέρκυρας υπάρχουν πανέμορφα παραδοσιακά χωριά, σ'ένα καταπράσινο φυσικό περιβάλλον. Συνδυάζουν την πλούσια φυσική και πολιτιστική κληρονομιά με τις ομορφιές της θάλασσας.

Σε πολλά από τα χωριά της Κέρκυρας από τα χωριά ο πολιτιστικός πλούτος μαρτυρά στον επισκέπτη την ιστορία του τόπου, η οποία βέβαια είναι πολύ πλούσια. Πολλά κτίρια, αρχαιολογικά μνημεία, πύργοι, υδραγωγεία, καλντερίμια, κλπ μένουν εκεί όρθια για να θυμίζουν στους νεότερους και στους επισκέπτες την ιστορία και τον πολιτισμό του τόπου.

Αυτό το πλούσιο φυσικό και πολιτιστικό περιβάλλον, μπορεί να αποτελέσει μοχλό ανάπτυξης της τοπικής κοινωνίας, σε συνδυασμό με τις παραδοσιακές δραστηριότητες και τα τοπικά προϊόντα.

Σύμφωνα με το ΠΔ/19-10-78 (ΦΕΚ – 594/Δ/13-11-78), χαρακτηρίζονται ως παραδοσιακοί οι παρακάτω οικισμοί του νομού Κέρκυρας:

ΑΓΙΟΙ ΔΕΚΑ, ΑΓΙΟΣ ΜΑΡΚΟΣ, ΑΓΙΟΣ ΜΑΤΘΑΙΟΣ, ΑΓΙΟΣ ΠΡΟΚΟΠΙΟΣ, ΑΓΙΟΣ ΣΤΕΦΑΝΟΣ, ΑΓΡΑΦΟΙ, ΑΝΩ ΓΑΡΟΥΝΑ, ΑΡΓΥΡΑΔΕΣ, ΑΥΛΙΩΤΑΙ, ΒΑΡΥΠΑΤΑΔΕΣ, ΒΙΡΟΣ, ΒΛΑΧΙΑΤΙΚΑ, ΓΑΡΔΕΛΑΔΕΣ, ΓΑΣΤΟΥΡΙΟΝ, ΓΙΑΝΝΑΔΕΣ, ΓΙΜΑΡΙΟΝ, ΔΟΥΚΑΔΕΣ, ΕΒΡΟΠΟΥΛΟΙ, ΚΑΒΑΛΟΥΡΙΟΝ, ΚΑΛΑΜΙ, ΚΑΛΑΦΑΤΙΩΝΕΣ, ΚΑΜΑΡΑ, ΚΑΣΤΕΛΛΙΑΝΟΙ, ΚΑΤΩ ΓΑΡΟΥΝΑ, ΚΕΝΤΡΩΜΑ, ΚΟΚΚΟΚΥΛΑΣ, ΚΟΜΙΑΝΑΤΑ, ΚΟΥΛΟΥΡΑ,, ΚΟΥΡΑΜΑΔΕΣ, ΚΟΥΣΠΑΔΕΣ, ΚΡΕΜΙΘΑΣ, ΚΥΝΟΠΙΑΣΤΑΙ, ΚΥΠΡΙΑΝΑΔΕΣ, ΛΑΚΩΝΕΣ, ΛΙΑΠΑΔΕΣ, ΛΟΥΚΑΤΑ,, ΜΕΓΓΟΥΛΑΣ, ΝΥΜΦΑΙ, ΠΕΛΕΚΑΣ, ΠΕΡΟΥΛΑΔΕΣ, ΠΟΤΑΜΟΣ, ΠΡΙΝΥΛΑΣ, ΣΙΝΑΡΑΔΕΣ, ΣΚΡΙΤΠΕΡΟΝ, ΧΛΟΜΟΣ, ΧΩΡΟΕΠΙΣΚΟΠΟΙ, ΒΛΑΧΟΠΟΥΛΑΤΙΚΑ, ΚΑΤΣΙΜΑΤΙΚΑ, ΜΑΓΑΖΙΑ.

Άγιοι Δέκα

Οι Άγιοι Δέκα είναι ένα μικρό χωριό στις πλαγιές του ομώνυμου βουνού, σε υψόμετρο 250μ.

Βρίσκεται στην καρδιά του Δήμου Αχιλλείων κι έχει μαγευτική θέα.

Στην κορυφή του βουνού βρίσκεται το μοναστήρι του Παντοκράτορα, σε υψόμετρο 580μ., απ'όπου μπορεί να δει κανείς το μεγαλύτερο μέρος του νησιού.

Ο Άγιος Μάρκος

Ο Άγιος Μάρκος είναι από τα αρχαιότερα χωριά της Κέρκυρας που φέρνει τιμητικά το όνομα του προστάτη της Γαληνότατης Δημοκρατίας της Βενετίας με σημαντικά βυζαντινά μνημεία.

Στο χωριό αυτό μπορείτε να θαυμάσετε δύο αξιόλογες εκκλησίες που διαθέτουν πολύ παλιές τοιχογραφίες

Άγιος Ματθαίος

Το χωριό Άγιος Ματθαίος έχει 1.500 κατοίκους περίπου, βρίσκεται ΝΔ του νησιού και απέχει 29 χλμ. από την πόλη.

Είναι ένα παραδοσιακό χωριό χτισμένο στους πρόποδες του ομώνυμου βουνού.

Προτείνουμε να δείτε το Μοναστήρι του Παντοκράτορα, το Βυζαντινό φρούριο του Γαρδικίου, το σπήλαιο του Πελάγου και τη Λιμνοθάλασσα των Κορισσίων

Μπορείτε να κολυμπήσετε στις αμμώδεις παραλίες του Χαλικούνα και Παραμόνα.

Αγ. Γεώργιος

Πρόκειται για μια περιοχή απείρου κάλλους, ιδανική για όσους αναζητούν μια ήσυχη και σχετικά απομονωμένη παραλία για να χαλαρώσουν και να ηρεμήσουν. Χαρακτηριστικό της παραλίας είναι η κατάξανθη αμμουδιά και τα ρηγά νερά.

Ο μικρός οικισμός απλώνεται γύρω από τον όρμο και διαθέτει υπέροχη θέα. Σε κοντινή απόσταση βρίσκονται τα χωριά Αφιώνας, Πρινύλας, Άγρος και Καστελλάνοι, που διακρίνονται για την παραδοσιακή αρχιτεκτονική τους και τον υπέροχο συνδυασμό της καταπράσινης φύσης με τις ονειρεμένες ακτές.

Άγιος Στέφανος

Ο Άγιος Στέφανος είναι ένα μικρό χωριό στο βορειοδυτικό άκρο του νησιού από το οποίο πραγματοποιούνται δρομολόγια για τα διαπόντια νησιά την Ερείκουσσα, το Μαθράκι και τους Οθωνούς.

Lorem ipsum dolor sit amet, consectetur adipiscing elit, sed do eiusmod tempor incididunt ut labore et dolore magna aliqua. Ut enim ad minim veniam, quis nostrud exercitation ullamco laboris nisi ut aliquip ex ea commodo consequat. Duis aute irure dolor in reprehenderit in voluptate velit esse cillum dolore eu fugiat nulla pariatur. Excepteur sint occaecat cupidatat non proident, sunt in culpa qui officia deserunt mollit anim id est laborum Et harum und lookum like Greek to me, dereud facilis est er expedit distinct

Καμάρα

Η Καμάρα είναι ένα παλιό παραδοσιακό χωριό στους πρόποδες του βουνού των Αγίων Δέκα.

Χαρακτηρίζεται από τα παλιά σπίτια και αρχοντικά που στολίζουν το χωριό και μαρτυρούν το παρελθόν.

Αξίζει να επισκεφτεί κανείς τα εξωκλήσια του Αγίου Βλασίου και των Ταξιαρχών Μιχαήλ και Γαβριήλ.

Κάτω Κορακιάνα

Το χωριό Κάτω Κορακιάνα ονομάζεται και Κατωμέρι.

Έχει υψόμετρο από την επιφάνεια της θάλασσας 92 μ. Είναι ημιορεινό χωριό, αραιοκατοικημένο και χωρισμένο σε είκοσι περίπου γραφικούς συνοικισμούς.

Είναι ένα χωριό πλούσιο σε πολιτιστική παράδοση με πολλές θαυμάσια τοιχογραφημένες εκκλησίες, παραδοσιακά Κερκυραϊκά σπίτια και στενά γραφικά σοκάκια.

Λευκίμμη

Η Λευκίμμη έχει 4.500 κατοίκους περίπου, βρίσκεται νότια του νησιού και απέχει 43 χλμ. από την πόλη.

Βρίσκεται καταμεσής της πιο εύφορης κερκυραϊκής πεδιάδας, καταπράσινης από τους αμπελώνες και τα περιβόλια της.

Απαρτίζεται από τρεις οικισμούς: Τις Ριγγλάδες, τους Αγίους Θεοδώρους και το Ποτάμι.

Η γραφική Λευκίμμη, η μεγαλύτερη πόλη της νότιας Κέρκυρας, είναι γνωστή από τα αρχαία χρόνια.

Γύρω από αυτήν υπάρχουν ατέλειωτες όμορφες αμμουδιές για μπάνιο, ξενοδοχεία και ταβέρνες. Μέρος της πόλης διασχίζει ο ομώνυμος ποταμός για βάρκες και καΐκια.

Συνδέεται με την Ηγουμενίτσα καθημερινά με φεριμπότ.

Γαστούρι

Γραφικό χωριό που βρίσκεται στη νότια πλευρά της Κέρκυρας σε απόσταση 12 χλμ. από τη πόλη. Πρόκειται για ένα πανέμορφο χωριό που διατηρεί δείγματα της παραδοσιακής του αρχιτεκτονικής και είναι κτισμένο σε μια καταπράσινη τοποθεσία. Στολίδι της περιοχής αποτελεί το φημισμένο Αχίλλειο, το παλάτι της αυτοκράτειρας της Αυστρίας Ελισάβετ (Σίσσυ). Είναι ένα από τα αξιοθέατα της Κέρκυρας που κάθε επισκέπτη του νησιού σπεύδε να θαυμάσει. Το επιβλητικό ανάκτορο έκτισε η Σίσσυ στην Κέρκυρα το 1889, η οποία γοητεύθηκε από την ομορφιά του νησιού. ονόμασε το παλάτι της Αχίλλειο προς τιμή του ήρωα του Τρωικού πολέμου.

Επίσης, αξίζει να δείτε ότι έχει απομείνει από τη γέφυρα του Κάιζερ. Μια πέτρινη γέφυρα που ένωνε το Αχίλλειο με το δρόμο που οδηγεί στη παραλία των Μπενιτσών. Είναι αξιοσημείωτο το γεγονός ότι στο Γαστούρι ιδρύθηκε η πρώτη φιλαρμονική της υπαίθρου της Κέρκυρας, το 1898.

Λόγω του Αχιλλείου, το Γαστούρι γνωρίζει μεγάλη τουριστική κίνηση. Στην περιοχή λειτουργούν πολλά ξενοδοχεία και ενοικιαζόμενα δωμάτια, ενώ και στον τομέα της διασκέδασης το Γαστούρι δεν υστερεί. Θα περάσετε όμορφες βραδιές στα κέντρα και στα μπαρ της περιοχής ακούγοντας ελληνική και ξένη μουσική.

Αραχάβη

Ο οικισμός της Αχαράβης είναι κτισμένος σε μια πεδινή έκταση, που χαρακτηρίζεται από τη πυκνή βλάστηση. Ιδιαίτερα εντυπωσιακή είναι η εκτεταμένη αμμουδιά της, η οποία είναι μια από τις μεγαλύτερες της Κέρκυρας. Το μήκος της ξεπερνά τα 8χλμ.(!) ενώ τα ρηχά νερά της είναι ιδανικά για μικρά παιδιά. Πρόκειται για μια άρτια οργανωμένη πλαζ, με εγκαταστάσεις για θαλάσσια σπορ και παιχνιδιών. Κατά μήκος της παραλιακής οδού λειτουργούν πολλές ταβέρνες και καφετέριες. Επίσης, στην περιοχή θα βρείτε ξενοδοχεία και ενοικιαζόμενα δωμάτια για τη διαμονή σας.

Με αφετηρία την Αχαράβη μπορείτε να επισκεφθείτε πολλά γραφικά χωριά, κι άλλα εγκαταλειμμένα όπως τη Παλιά Περίθεια και τις Σινιές, το χωριό Επίσκεψη και τα ερείπια των Ρωμαϊκών Λουτρών. Επίσης, για τους φυσιολάτρες σημαντικά είναι και φυσικά αξιοθέατα όπως η Λιμνοθάλασσα Αντινιώτη και η κοιλάδα των Νυμφών που καλλιεργείται το γνωστό κουμ κουάτ.

Παλαιοκαστρίτσα

Πρόκειται για μια περιοχή ξεχωριστής ομορφιάς. Κύριο χαρακτηριστικό της είναι η εναλλαγή των τοπίων. Απέραντοι ελαιώνες, λόφοι κατάφυτοι από πεύκα, βραχώδης ακτές, δαντελωτά ακρογιάλια και ορμίσκοι με χρυσαφένιες αμμουδιές, όλες οι ομορφιές της φύσης ενώνουν τις δυνάμεις τους και δημιουργούν έναν επίγειο παράδεισο. Είναι άραγε τυχαίο ότι στην υψηλότερη κορυφή των λόφων που περιβάλλουν την περιοχή, δεσπόζει το καστρομονάστηρο της Παναγιάς; Η ονειρεμένη Παλαιοκαστρίτσα βρίσκεται στη βορειοδυτική πλευρά του νησιού, σε απόσταση 25 χλμ. από την πόλη και έχει 250 κατοίκους. Η περιοχή ανακαλύφθηκε τουριστικά από τους Άγγλους περιηγητές (συγγραφείς και ζωγράφους του 19ου αιώνα). Είναι αξιοσημείωτο το γεγονός ότι οι Άγγλοι, την περίοδο 1814 – 1864 που το νησί βρισκόταν υπό την προστασία των Βρετανών, κατασκεύασαν και το πρώτο δρόμο που συνέδεε το ιστορικό μοναστήρι με την πόλη. Μέχρι και το 1950 που η Παλαιοκαστρίτσα άρχισε να αναπτύσσει σιγά – σιγά τις τουριστικές της υποδομές, η ομώνυμη μονή ήταν και το μοναδικό κτίσμα που υπήρχε στην πολυσύχναστη σήμερα περιοχή.

Η Παλαιοκαστρίτσα είναι μια από τις πρώτες περιοχές της Κέρκυρας που προσέλκυσε το ενδιαφέρον των φυσιολατρών και απέκτησε διεθνή φήμη. Το

εντυπωσιακό είναι ότι η τουριστική "εισβολή", τόσο σε επίπεδο υποδομών όσο και σε επισκεψιμότητα, δεν αλλοίωσε τις φυσικές της καλλονές.

Σήμερα, στην Παλαιοκαστρίτσα λειτουργούν ξενοδοχεία όλων των κατηγοριών που προσφέρουν άνετη διαμονή στους επισκέπτες τους, ενοικιαζόμενα δωμάτια και οργανωμένο camping. Επίσης, εστιατόρια που σερβίρουν συνταγές της παραδοσιακής και της διεθνούς κουζίνας, καφετέριες και μπαράκια για τη νυχτερινή σας διασκέδαση και πολλά εμπορικά καταστήματα για να αγοράσετε σουβενίρ και παραδοσιακά προϊόντα.

Η Παλαιοκάστριτσα οφείλει τη φήμη της στα μαγευτικά ακρογιάλια της. Έξι όρμοι

(Άγιος Σπυρίδωνας, Αγία Τριάδα, Άγιος Πέτρος, Αμπελάκι, Πλατάκια και Αλίπα)

κι ένα γραφικό ψαράδικο λιμανάκι συνθέτουν το μεγαλείο της, που απαρτίζεται από απότομα βράχια, καταπράσινους λόφους, χρυσαφένιες αμμουδιές και πολύχρωμα βότσαλα και γαλαζοπράσινα νερά. Χαρακτηριστικό αυτών των παραλιών είναι τα βαθιά και κρύα νερά. Ένας ακόμη λόγος για τον

οποίο είναι διάσημη η Παλαιοκαστρίτσα

είναι ο βυθός της, τον οποίο επισκέπτονται κάθε χρόνο πολλοί δύτες για να τον εξερευνήσουν. Επίσης, μια βαρκάδα στις θαλάσσιες σπηλιές θα σας γεμίσει με μοναδικές εικόνες.

Μην παραλείψετε να επισκεφθείτε το μοναστήρι της Παναγίας. Το βυζαντινό κτίσμα Ιδρύθηκε το 1228 και ανακατασκευάστηκε τον 15ο αιώνα. Είναι κτισμένο στην κορυφή ενός καταπράσινου λόφου. Στο μουσείο της μονής θα δείτε μια αξιόλογη συλλογή από βυζαντινές εικόνες και εκκλησιαστικά κειμήλια. Η θέα από το μοναστήρι είναι εκπληκτική. Μπορείτε να δείτε το Αγγελόκαστρο το βυζαντινό φρούριο του 13ου αιώνα που βρίσκεται στο χωριό Κρήνη και δεσπόζει στο λόφο απέναντι από τη μονή.

Από την Παλαιοκαστρίτσα μπορείτε να επισκεφθείτε τους παραδοσιακούς οικισμούς Δουκάδες, Λάκωνες και Κρήνη.

Θεωρείται ως η πλέον πιθανή θέση της μυθικής πρωτεύουσας των Φαιάκων.

Λιαπάδες

Το χωριό βρίσκεται στην ευρύτερη περιοχή της Παλαιοκαστρίτσας και απέχει από αυτή 5 χλμ. περίπου. Πρόκειται για ένα παραδοσιακό χωριό της Κέρκυρας το οποίο δεν έχει ακόμη κορεστεί από την τουριστική ανάπτυξη. Είναι κτισμένο σε μια κατάφυτη περιοχή, κοντά στο Λιβάδι του Ρόπα που καλύπτει μια έκταση 10.000 στρεμμάτων καλλιεργήσιμης γης.

Στους Λιαπάδες μπορείτε να κολυπήσετε στους δυο πανέμορφους όρμους με τα βαθυγάλαζα νερά.

Πέλεκας

Ο Πέλεκας είναι ένα παραδοσιακό χωριό κτισμένο σ' έναν από τους ωραιότερους λόφους του νησιού. Διαθέτει υπέροχη θέα, καθώς βρίσκεται σε υψόμετρο 220 μ., ενώ συνδυάζει μοναδικά τη καταπράσινη φύση με τα εκπληκτικά ακρογιάλια. Βρίσκεται στη νοτιοδυτική πλευρά του νησιού σε απόσταση 13 χλμ. από τη πόλη.

Το χωριό φημίζεται για το μαγευτικό του ηλιοβασίλεμα. Πολλοί θεωρούν το ηλιοβασίλεμα του Πέλεκα το ωραιότερο της Κέρκυρας. Την ώρα του σούρουπου στην κορυφή του λόφου - όπου λειτουργεί και καφέ μπαρ - συγκεντρώνεται πλήθος κόσμου για να θαυμάσει το Ιόνιο στην καλύτερή του στιγμή. Στην ώρα της ένωσης του με τον πυροκόκκινο ήλιο. Το εκπληκτικό αυτό θέαμα συνήθιζε να απολαμβάνει και ο γερμανός αυτοκράτορας Κάιζερ Γουλιέλμος Β'. μάλιστα υπάρχει μια τοποθεσία που ονομάζεται ο «θρόνος του Κάιζερ».

Κοντά στον Πέλεκα βρίσκεται μια από τις ωραιότερες παραλίες του νησιού, η Γλυφάδα που διακρίνεται για το φυσικό της κάλλος και την άρτια οργάνωσή της. Ο Πέλεκας ανήκει στις ανεπτυγμένες τουριστικά περιοχές της Κέρκυρας, που ικανοποιεί τους επισκέπτες του σε όλους τους τομείς.

Περίθεια

Η Περίθεια είναι μια περιοχή ξεχωριστής ομορφιάς. Συνδυάζει το φυσικό κάλλος με τον αρχιτεκτονικό πλούτο περασμένων εποχών. Η ερημιά της περιοχής, τα απομεινάρια των αρχοντικών και η εικόνα της εγκατάλειψης, γεμίζουν τον επισκέπτη της περιοχής ποικίλα συναισθήματα.

Το χωριό Περίθεια βρίσκεται στη βόρεια Κέρκυρα σε απόσταση 8 χλμ. από την Κασσιόπη και στο μέσο περίπου του όρους Παντοκράτορα. Κτίστηκε σε αντικατάσταση του παλιού χωριού, του επονομαζόμενου Παλιά Περίθεια, το οποίο αν και εγκαταλειμμένο παρουσιάζει μεγάλο ενδιαφέρον για όσους αρέσκονται σε φυσιολατρικούς περιπάτους αλλά και όσους θαυμάζουν τα οικοδομήματα που αντιστέκονται στη φθορά του χρόνου.

Η Παλιά Περίθεια μοιάζει με χωριό φάντασμα. Μόνο που δεν προκαλεί τρόμο αλλά θαυμασμό, περιέργεια και ασκεί μια μυστηριώδη γοητεία που προτρέπει κάθε οδοιπόρο να περπατήσει σε κάθε χορταριασμένο μονοπάτι και να ανέβει στο κεφαλόσκαλο κάθε αρχοντικού να αγναντέψει την καταπράσινη φύση. Όλο το χωριό αποτελεί ένα μοναδικό αρχιτεκτονικό μνημείο. Πριν από πολλά χρόνια οι κάτοικοί του άρχισαν να το εγκαταλείπουν αναζητώντας καλύτερες συνθήκες διαβίωσης, ώσπου φτάσαμε σ' αυτή την εικόνα εγκατάλειψης. Τα πέτρινα σπίτια, κτισμένα από ντόπια πέτρα αντιστέκονται στις πιέσεις του αδηφάγου χρόνου και στέκουν – ακόμη – επιβλητικά μα κουρασμένα από την άنيση μάχη. Τα τελευταία χρόνια, ο δήμος Θιναλίων στον οποίο ανήκει διοικητικά το χωριό, έχει ξεκινήσει ένα πρόγραμμα αποκατάστασης των αρχοντικών της Παλιάς Περίθειας προσπαθώντας να περισώσει ένα κομμάτι της ιστορίας του νησιού αλλά και να ξαναδώσει τη παλιά τους αίγλη σ' αυτά τα σπουδαία αρχιτεκτονικά δημιουργήματα. Εκτός, όμως από τις κατοικίες, ιδιαίτερα εντυπωσιακές είναι και οι εκκλησίες του

χωριού, οι οποίες είναι κτισμένες σε κυκλική διάταξη γύρω από τον οικισμό και φανερώνουν την βαθιά πίστη των Κερκυραίων, που ανέκαθεν τους χαρακτήριζε. Στην είσοδο του χωριού θα δείτε το καμπαναριό του Αγίου Ιακώβου του Πέρση, ένα αξιόλογο θρησκευτικό μνημείο. Ένα άλλο οικοδόμημα που τραβάει την προσοχή των επισκεπτών είναι το σχολείο του χωριού, ένα εντυπωσιακό αρχοντικό με το οικοδόμημα του τοπικού άρχοντα Σκορδίλη στην είσοδό του. Το σχολείο αυτό λειτούργησε ως το

1940. Το χωριό Παλιά Περίθεια αριθμεί περίπου 130 σπίτια κατασκευασμένα ως επί το πλείστον με βάση την ενετική αρχιτεκτονική. Σήμερα, σε ελάχιστα απ' αυτά κατοικούν περιστασιακά κυρίως βοσκοί.

Το νεότερο χωριό Περίθεια, δεν παρουσιάζει τουριστική ανάπτυξη. Στα πλαίσια μιας εκδρομής στην κερκυραϊκή ύπαιθρο, αξίζει να το επισκεφθείτε και να απολαύσετε τις νοστιμιές της ντόπιας σπιτικής κουζίνας στα γραφικά ταβερνάκια της περιοχής

Έρμονες

Συνεχίζοντας το οδοιπορικό μας στις δυτικές ακτές της Κέρκυρας, συναντάμε το μικρό οικισμό Έρμονες, στην αγκαλιά του ομώνυμου κόλπου. Απέχει 18 χλμ. από την πόλη και η περιοχή παρουσιάζει μεγάλη τουριστική κίνηση.

Εδώ θα δείτε ένα από τα εντυπωσιακότερα τοπία του νησιού. Πρόκειται για ένα κλειστό όρμο που περιβάλλεται από ψηλά κι απότομα βράχια. Τα νερά της θάλασσας είναι απότομα και ιδιαίτερα κρύα. Παρόλη την άγρια ομορφιά τους, οι Έρμονες συγκεντρώνουν πλήθος λουόμενων οι οποίοι σπεύδουν να θαυμάσουν το μαγευτικό τοπίο και να γνωρίσουν, την ακρογιαλιά στην οποία -σύμφωνα με την παράδοση - η Ναυσικά βρήκε τον ναυαγό Οδυσσέα. Η περιοχή είναι γεγονός ότι ταιριάζει απόλυτα με τη περιγραφή του Ομήρου για την ακτή στην οποία η κόρη του Αλκίνοου, Ναυσικά, βρήκε τον Οδυσσέα.

Με την παραλία των Ερμόνων όμως συνδέεται κι ένας άλλος τοπικός θρύλος, σύμφωνα με τον οποίο ένας από τους βράχους που περικλείουν τον όρμο είναι ο πετρωμένος πειρατής που προσπάθησε να κλέψει την εικόνα της Παναγιάς. Πράγματι, υπάρχει ένας βράχος που το σχήμα του μοιάζει με ανθρώπινη σιλουέτα. Στην περιοχή λειτουργούν αρκετά ξενοδοχεία και ενοικιαζόμενα δωμάτια.

Σιδάρι

Το Σιδάρι είναι αναμφισβήτητα το επίνειο της βόρειας Κέρκυρας και σημείο αναφοράς κάθε επισκέπτη του νησιού. Βρίσκεται σε απόσταση 32 χλμ. από την πόλη. Αποτελεί ένα από τα δημοφιλέστερα θέρετρα του Ιονίου και έχει αποκτήσει παγκόσμια φήμη, την οποία οφείλει στο περίφημο «Canal d' Amour» ή «Διώρυγα του Ερώτα». Είναι μια παραλία εξαιρετικής ομορφιάς. Λευκά σμιλεμένα βράχια και καταγάλανα

νερά συνθέτουν ένα εξωτικό σκηνικό. Και όχι μόνο. Μια συστοιχία από αμμώδη βράχια, υψώνονται μέσα από τη θάλασσα και λόγω της τριβής τους με τα κύματα σχηματίζουν παράξενα σχήματα. Ανάμεσά τους υπάρχει ένα υπόγειο μονοπάτι, το οποίο μπορεί κανείς να το περπατήσει ή να ξεκουραστεί από το κολύμπι. Ενδιαφέρον παρουσιάζει και ο βυθός σε αυτό το σημείο, καθώς υπάρχουν αρκετές θαλάσσιες σπηλιές, που αποτελούν πρόκληση για τους λάτρεις των καταδύσεων.

Εκτός από το Κανάλι ή Διώρυγα του Έρωτα, στο Σιδάρι θα κολμπήσετε και ιστα μικρά λιμανάκια και τους γραφικούς κόλπους που σχηματίζονται ανάμεσα στα λαξεμένα βράχια και δίνουν την αίσθηση της ιδιωτικής πλαζ. Το Σιδάρι είναι μια από τις πρώτες περιοχές της Κέρκυρας που ανέπτυξαν τις τουριστικές υποδομές τους. Έτσι, σήμερα στην περιοχή, που είναι πνιγμένη στο πράσινο, λειτουργούν ξενοδοχεία και ενοικιαζόμενα δωμάτια. Στον τομέα της διασκέδασης οι επιλογές ποικίλουν. Υπολογίζεται ότι κάθε χρόνο το Σιδάρι επισκέπτονται περισσότεροι από 5.000 τουρίστες, η πλειοψηφία των οποίων είναι βρετανικής καταγωγής.

Αξίζει να σημειώσουμε ότι στο Σιδάρι έχουν ανασκαφεί ίχνη οικισμού της Νεολιθικής Εποχής που χρονολογείται από το 3000 π.Χ. και σύμφωνα με τα έως τώρα στοιχεία είναι ο αρχαιότερος του νησιού.

Καρουσάδες

Στη βορειοδυτική πλευρά της Κέρκυρας, σε απόσταση 40χλμ. περίπου από την

πόλη συναντάμε το χωριό Καρουσάδες. Πρόκειται για ένα γραφικό κεφαλοχώρι που βρίσκεται στο δρόμο προς τη Ρόδα και ξεχωρίζει για τη παραδοσιακή αρχιτεκτονική του οικισμού του. Είναι κτισμένο σε μια πανέμορφη τοποθεσία. Αξίζει να το επισκεφθείτε και να περπατήσετε στα γραφικά δρομάκια του χωριού.

Οι Καρουσάδες έχουν και Φιλαρμονική ορχήστρα. Ιδρύθηκε το 1980 και ήταν κοινοτική. Το 1999 με τη σύσταση του Δήμου Εσπερίων στον οποίο ανήκει η κοινότητα των Καρουσάδων, έγινε δημοτική. Αριθμεί 65 περίπου μουσικούς και άλλους τόσους μαθητές, οι οποίοι διδάσκονται δωρεάν, πνευστά και κρουστά όργανα.

Σκοπός της Φιλαρμονικής είναι η διάδοση της μουσικής παράδοσης στους νέους, ώστε να διαφυλαχτεί η πολιτιστική κληρονομιά του νησιού.

Ο δρόμος μετά το Πυργί γίνεται ανηφορικός, με αρκετές και απότομες στροφές καθώς μπαίνουμε πια στην περιοχή του όρους Παντοκράτορα.

Μετά από μια όμορφη διαδρομή στην καταπράσινη κερκυραϊκή ύπαιθρο, φτάνουμε στον Νησάκι, το οποίο απέχει 23 χλμ. από τη πόλη. Πρόκειται για ένα πανέμορφο παραθαλάσσιο οικισμό με γραφικούς όρμους. Οι μικρές παραλίες του με την χρυσαφένια αμμουδιά ή με το ψιλό βότσαλο και τα πεντακάθαρα νερά μαγεύουν τους επισκέπτες της περιοχής. Μετά το μπάνιο σας, θα γευθείτε συνταγές από φρέσκο ψάρι στις γραφικές παραλιακές ταβέρνες.

Αν προτιμάτε για τη διαμονή σας μια περιοχή πανέμορφη και ήσυχη, το Νησάκι είναι ιδανικό για σας. Στα συγκροτήματα ενοικιαζόμενων διαμερισμάτων που λειτουργούν στην ευρύτερη περιοχή θα ηρεμήσετε απολαμβάνοντας τη μαγευτική φύση.

Λευκίμη

Η Λευκίμη είναι η αρχόντισσα του νότου. Η μεγαλύτερη κωμόπολη και πρωτεύουσα του νότιου συγκροτήματος της Κέρκυρας απέχει 42 χλμ. από την πόλη. Είναι μια πανέμορφη και γραφική πόλη κτισμένη σε μια εύφορη πεδιάδα με αμπέλια, ελιές και κηπευτικά, ενώ ένα μικρό ποτάμι τη χωρίζει στα δύο. Εκεί, βρίσκουν

καταφύγιο τα ψαροκάικα.

Χαρακτηριστικό της Λευκίμης είναι ότι διατηρεί αναλλοίωτη τη παραδοσιακή της ταυτότητα. Ο οικισμός με τα γραφικά καντούνια, τα σπίτια με τη νησιώτικη

αρχιτεκτονική και ο ευδιαστός αέρας από τα ελαιόδεντρα και τα αμπέλια δίνουν το στίγμα της περιοχής. Η Λευκίμη προσφέρετε για τόπος διαμονής για όσους αναζητούν μια ήσυχη περιοχή με εύκολη πρόσβαση σε περιοχές φυσιολατρικού ενδιαφέροντος αλλά και σε κοσμικά κέντρα. Θα γνωρίσετε τους παραδοσιακούς οικισμούς της νότιας Κέρκυρας (Αναπλάδες, Ποταμοί, Μελίκια, Ριγκλάδες, Άγιοι Θεόδωροι, Κάβος, κ.α.) που είναι όλοι τους κτισμένοι ανάμεσα στην πυκνή βλάστηση.

Τα παλιά βενετσιάνικα αρχοντικά, οι γραφικές γειτονιές και οι πλατείες θα γεμίσουν το άλμπουμ σας με μοναδικές φωτογραφίες.

Επίσης, κατά την παραμονή σας στη Λευκίμμη αξίζει να επισκεφθείτε τη παραλία της Μπούκας που εκτείνεται από τις εκβολές του γραφικού ποταμού της πόλης.

Γνωστές είναι και οι Αλυκές της Λευκίμμης που παίζουν σημαντικό ρόλο στη διατήρηση της χλωρίδας και της πανίδας της Κέρκυρας. Όπως και η λίμνη Κορυσσίων που αποτελεί ένα από τους σημαντικότερους υδροβιότοπους του νησιού. Η Λευκίμμη ενδείκνυται και για θρησκευτικό τουρισμό. Ιστορικά μοναστήρια και βυζαντινές εκκλησίες αποτελούν πόλο έλξης για χιλιάδες προσκυνητές. Αξίζει να επισκεφθείτε τη μονή της «Κυράς των Αγγέλων» που κτίστηκε το 1698 από τους γιους του Καποδίστρια ως εκπλήρωση ενός τάματος που είχαν κάνει στην Παναγιά. Στο λόφο του Αρκουδίλα θα δείτε τη μονή της Παναγιάς της Ελεούσας (Beata Vergine Eleusa) που κτίστηκε από τους Ενετούς. Η μονή αυτή έχει και ιστορικό ενδιαφέρον καθώς κατά τη διάρκεια του Β' Παγκοσμίου Πολέμου ήταν εκεί εγκατεστημένο το πυροβολείο των Ελλήνων. Επίσης, στο ναό του Αγίου Αρσενίου φυλάσσονται σε αργυρή λάρνακα τα λείψανα του ομώνυμου Αγίου.

Αργυράδες

Αργυράδες. Χωριό της νότιας Κέρκυρας που απέχει 33 χλμ. από τη πόλη. Βρίσκεται στο δρόμο προς τη Λευκίμμη και είναι ένα παραδοσιακό μεσόγειο χωριό, με έκδηλα τα

παραδοσιακά στοιχεία τόσο στην αρχιτεκτονική του δόμηση όσο και στην καθημερινότητα των κατοίκων του.

Μια βόλτα στον οικισμό θα σας γεμίσει με εικόνες μοναδικές. Περπατώντας στα στενά καντούνια και περνώντας κάτω από τα βόλτα (καμάρες) τους, έχει κανείς την αίσθηση ότι

ταξίδεψε στο παρελθόν και περιμένει να ανταμώσει στη γωνιά του δρόμου με τους Ενετούς στρατιώτες. Θαυμάστε τα παλιά καλοδιατηρημένα σπίτια και σταθείτε για λίγο να ακούσετε τις νοικοκυρές να ανταλλάσσουν τα νέα από τ' ανοιχτά παραθύρια τους με τη χαρακτηριστική τους τραγουδιστή προφορά.

Αν θελήσετε να κολυμπήσετε επισκεφθείτε τους κοντινούς παραθαλάσσιους οικισμούς Μπουκάρη και Πετρίτη. Ο τελευταίος προσφέρει και για ψάρεμα.

Περιβόλι

Χωριό στη Νότια Κέρκυρα με ξεχωριστή ομορφιά, και με παλιά παραδοσιακά σπίτια.

Σιδάρι

Το Σιδάρι βρίσκεται 35 χλμ. από την πόλη της Κέρκυρας.

Είναι γνωστό για την παραλία του, το περίφημο Κανάλι του Ερωτα.

Στο καταπράσινο παραλιακό χωριό Σιδάρι θα θαυμάσετε ψαμμιτικούς βράχους σε σουρεαλιστικούς σχηματισμούς, καθώς και τα ερείπια του βενετσιάνικου κάστρου.

Είναι ένα τουριστικά αναπτυσσόμενο χωριό, στο οποίο βρίσκονται και πολλά τουριστικά καταλύματα

Παξοί και Αντίπαξοι

4.2 Διαπόντια νησιά

Οθωνοί

Το μεγαλύτερο από τα Διαπόντια νησιά, μ' έκταση 10 τ.χλμ περίπου και 100 κατοίκους. Είναι το δυτικότερο σημείο της Ελληνικής επικράτειας, εκεί όπου και τα θαλάσσια σύνορα Ελλάδας-Ιταλίας και το Ελληνικό άκρο του Ιονίου Πελάγους.

Απέχει 12 ν.μ. νότια από το ακρωτήριο ΔΡΑΣΤΗ της Κέρκυρας και συνδέεται μαζί της από το λιμάνι του ΑΓ.ΣΤΕΦΑΝΟΥ των ΑΥΛΙΩΤΩΝ και από το ΣΙΔΑΡΙ. Λιμάνι του είναι η ΑΜΜΟΣ που βρίσκεται στην ανατολική του πλευρά. Έχει

δαντελωτές ακτές με γαλαζοπράσινα νερά, εντυπωσιακούς γεωλογικούς σχηματισμούς, πυκνή βλάστηση, μικρούς οικισμούς με πετρόχιστα σπίτια και ένα ιδιαίτερα χαρακτηριστικό φυσικό ανάγλυφο. Ψηλότερη κορυφή του είναι το ΜΕΡΟΒΙΓΛΙ με 393 μ. ύψος. Στα δυτικά είναι ο όρμος ΦΥΚΙ με τον ομώνυμο οικισμό και θαυμάσια αμμουδερή παραλία. Ανατολικά, δίπλα στο κεντρικό λιμάνι της ΑΜΜΟΥ, είναι το ΑΥΛΑΚΙ αλιευτικό καταφύγιο, το μοναδικό στο νομό και νοτιότερα η ΑΣΠΡΗ ΑΜΜΟΣ απομονωμένη παραλία, επισκέψιμη μόνο με βάρκα όπου είναι και η ενδιαφέρουσα σπηλιά που ονομάζεται της ΚΑΛΥΨΩ.

Τα τοπωνύμια του νησιού και οι παραδόσεις, το ταυτίζουν με το βασίλειο του ΑΛΚΙΝΟΟΥ και το μέρος όπου η ΝΑΥΣΙΚΑ συνάντησε τον ΟΔΥΣΣΕΑ για να τον βοηθήσει στην επιστροφή του στην ΙΘΑΚΗ.

Ερείκουσα

Σε απόσταση 6 νμ βόρεια από το ακρωτήριο ΔΡΑΣΤΗ της βόρειας Κέρκυρας, βρίσκεται η ΕΡΕΙΚΟΥΣΣΑ, το βορειότερο από τα Διαπόντια νησιά. Έχει έκταση 4,5 τ.χλμ και 335 κατοίκους.

Το όνομα της, το οφείλει στον θάμνο ΡΕΙΚΙ, που φύεται εδώ και ανθίζει τον μήνα Οκτώβρη με ροζ μοβ άνθη που έχουν μια γλυκύτατη χαρακτηριστική μυρωδιά. Η ψηλότερη κορυφή του νησιού είναι το ΜΕΡΟΒΙΓΛΙ με 120 μ. ύψος πλησίον της οποίας είναι ο ΑΝΕΜΟΜΥΛΟΣ μέρος με εξαιρετική θέα. Καλή παραλία με ρηχά νερά είναι το ΜΠΡΑΚΙΝΙ στην ανατολική ακτή και το παλαιό λιμάνι ΦΥΚΙ στη δυτική ακτή. Το νησί είναι κατάφυτο από ελιές και κυπαρίσσια και η κύρια ασχολία των κατοίκων είναι η ελαιουργία, η αλιεία και ο τουρισμός.

Αξιοθέατα του νησιού είναι, τα παραδοσιακά ΕΛΑΙΟΤΡΙΒΕΙΑ του που παράγουν και σήμερα λάδι με υγιεινό παραδοσιακό τρόπο, η εκκλησία της ΑΓΙΑΣ ΤΡΙΑΔΟΣ με παλαιό πέτρινο καμπαναριό και η εκκλησία του ΑΓΙΟΥ ΝΙΚΟΛΑΟΥ με ενδιαφέρουσα αγιογραφία. ΠΑΝΗΓΥΡΙΑ και ΤΟΠΙΚΕΣ ΕΚΔΗΛΩΣΕΙΣ έχουμε, τον Αύγουστο με την ΒΑΡΚΑΡΟΛΑ, βραδινός περίπλους του νησιού με καντάδες και καύση βεγγαλικών, μουσικές εκδηλώσεις, το διήμερο πανηγύρι του

δεκαπενταύγουστου στην ΑΓΙΑ ΤΡΙΑΔΑ και το πανηγύρι του ΑΓΙΟΥ ΝΙΚΟΛΑΟΥ στις 6 Δεκεμβρίου.

Για τη διαμονή των τουριστών υπάρχει ένα ξενοδοχείο Γ' κατ. το «Ερείκουσσα» και αρκετά

Μαθράκι

Το μικρότερο από τα Διαπόντια νησιά μ' έκταση 3,1 τ.χλμ και 145 κατοίκους. Βρίσκεται δυτικά της Κέρκυρας και απέχει 4,5 ν.μ. από το ακρωτήριο της, ΚΑΒΟΚΕΦΑΛΗ στον Αγ. Στέφανο.

Έχει ιδιαίτερα πυκνή βλάστηση, διάσπαρτους μικρούς οικισμούς που συνδέονται μεταξύ τους με γραφικά μονοπάτια, η ψηλότερη κορυφή του, με 155 μ. ύψος είναι το ΜΕΡΟΒΙΓΛΙ. Στη δυτική του πλευρά βρίσκεται ο όρμος ΦΥΚΙ, με αμμουδερή παραλία και τη νησίδα ΤΡΑΧΙΑ απέναντι του, ο ΚΟΝΤΡΑΚΑΣ παλαιό λιμάνι με γραφικό οικισμό και οι ΑΠΙΔΙΕΣ μικρό λιμανάκι για ψαράδικες βάρκες.

Στην ανατολική του πλευρά, εκτός από το κύριο λιμάνι του, τις ΠΛΑΚΕΣ, βρίσκεται και η χαρακτηριστική του νησιού αχανής αμμουδιά ΠΟΡΤΕΛΟ 3 χλμ μήκους με ρηγά νερά.

Αξιοθέατα είναι οι εκκλησίες του ΑΓ.ΝΙΚΟΛΑΟΥ στα βόρεια, στη περιοχή που ονομάζεται κάτω Μαθράκι και ΑΓ.ΣΠΥΡΙΔΩΝΑ στα νότια στη περιοχή που ονομάζεται άνω Μαθράκι κοντά στο ΜΕΡΟΒΙΓΛΙ. Επίσης αξιόλογη είναι μια επίσκεψη στα νησάκια ΔΙΑΠΛΟ, με την εκκλησία του ΑΓ.ΝΙΚΟΛΑΟΥ, και ΔΙΑΚΟΠΟ που βρίσκονται ανάμεσα Κέρκυρα - Μαθράκι. Εδώ η παράδοση θέλει τις βραχονησίδες που είναι πλησίον του ΔΙΑΠΛΟ με τα ονόματα ΚΑΡΑΒΙ-ΛΕΙΨΩ-ΠΛΑΚΑ να είναι αντίστοιχα, το καράβι, η βάρκα, η άγκυρα των πειρατών που αποπειράθηκαν να λεηλατήσουν τον ΑΓ.ΝΙΚΟΛΑΟ και εκείνος τους πέτρωσε.

Ο τουρισμός δεν είναι ιδιαίτερα αναπτυγμένος, μια και το νησί δέχεται τους λιγότερους επισκέπτες από τα Διαπόντια, διατίθονται λίγα ενοικιαζόμενα δωμάτια

4.3 ΠΑΡΑΛΙΕΣ

Η Κέρκυρα λόγω της έκτασής της και της τοπογραφικής της διαμόρφωσης έχει πολλές παραλίες, στις οποίες οι ντόπιοι και οι τουρίστες μπορούν να απολαύσουν το μπάνιο τους και να χαρούν τη θάλασσα και τις δραστηριότητες που επιθυμούν να ασκήσουν κατά την περίοδο των διακοπών τους. Μερικές από τις παραλίες είναι οι παρακάτω:
Μον Ρεπό: Οργανωμένη παραλία, ένα (1) χιλιόμετρο από την πόλη. Προσφέρει όλες τις ανέσεις για τον επισκέπτη.

ΒΟΡΕΙΟΑΝΑΤΟΛΙΚΑ ΤΟΥ ΝΗΣΙΟΥ

Άγιος Σπυρίδωνας: Βρίσκεται 40 χιλιόμετρα από την πόλη της Κέρκυρας, βορειοανατολικά του νησιού, κοντά στον υγροβιότοπο της λιμνοθάλασσας Αντινιώτη. Κοντά επίσης στην ακτή βρίσκεται και το νησάκι της Πετσαπούς.

Άγιος Στέφανος: Βρίσκεται 38 χιλιόμετρα από την πόλη και είναι οργανωμένη παραλία με βότσαλο.

Αγνί: Παραλία σε πανέμορφο λιμανάκι ανάμεσα στο Καλάμι και το Καμινάκι. Τα κρυστάλλινα νερά αποτελούν το κύριο κίνητρο για τον επισκέπτη. Βρίσκεται 29 χιλιόμετρα από την πόλη.

Αυλάκι: Μικρός όρμος με βότσαλα, μέσα στο πράσινο, λίγο μετά την Κασσιόπη, 36 χιλιόμετρα από την πρωτεύουσα του νησιού. Προσφέρει τη δυνατότητα άσκησης θαλασσίων σπορ, διότι μπορεί ο τουρίστα να νοικιάσει βάρκα κανό, σερφ ή θαλάσσιο ποδήλατο.

Δασιά: Πολυσύχναστη οργανωμένη παραλία, 13 χιλιόμετρα από την πόλη.

Καλαμάκι: Οργανωμένη παραλία, 39 χιλιόμετρα από την πόλη με κύριο χαρακτηριστικό τα ρηγά και κρυστάλλινα νερά,

Καλάμι: Γνωστή όχι μόνο για τα θαλάσσια σπορ, αλλά και το ότι ήταν κατοικία του άγγλου συγγραφέα Λώρενς Ντάρελ. Βρίσκεται 30 χιλιόμετρα από την πόλη της Κέρκυρας.

Καμινάκι: Οργανωμένη παραλία 29 χιλιόμετρα από την Κέρκυρα. Προσφέρει στους επισκέπτες δυνατότητες θαλασσίων σπορ.

Κερασιά: Βρίσκεται μέσα στα πεύκα, 40 χιλιόμετρα από την πόλη.

Κουλούρα: Πανέμορφος γραφικός κόλπος, 32 χιλιόμετρα βορειοδυτικά της Κέρκυρας.

Μπαρμπάτι: Μεγάλη οργανωμένη παραλία βότσαλο, 20 χιλιόμετρα από την πόλη της Κέρκυρας.

Ύψος Όμορφη παραλία, 16 χιλιόμετρα από την πόλη, γνωστή για τα πολλά και ποικίλα θαλάσσια σπορ.

ΒΟΡΕΙΟΔΥΤΙΚΗ ΚΕΡΚΥΡΑ

Άγιος Στέφανος: Στις βορειοδυτικές ακτές αξίζει να παραμείνει κανείς ως αργά για να απολαύσει το υπέροχο ηλιοβασίλεμα. Η παραλία βρίσκεται 34 χιλιόμετρα από την πόλη της Κέρκυρας και είναι οργανωμένη. Στο χωριό μπορεί να δοκιμάσει κανείς τις τοπικές γεύσεις και τα τοπικά παραδοσιακά προϊόντα.

Αϊ-Γιώργης των Πάγων : Μεγάλη και πανέμορφη παραλία βόρεια της Κέρκυρας. Λόγω των ανέμων την προτιμούν περισσότερο οι λάτρεις του wind surfing.

Αρίλλας: 32 χιλιόμετρα από την πόλη της Κέρκυρας, με πλατιά αμμουδιά. Οι βραχονησίδες προσφέρουν ένα ξεχωριστό και εντυπωσιακό θέαμα στον κολυμβητή.

Οι παραλίες: Αστρακερή, Δράστης, Λογκάς, Ρόδα, Αχαράβη, Σιδάρι είναι εξ΄ίσου πανέμορφες, προς τα βορειοδυτικά της Κέρκυρας και σε απόσταση από 35 μέχρι 39 χιλιόμετρα από την πόλη. Ιδιαίτερη αναφορά κάνουμε στο υπέροχο ηλιοβασίλεμα της παραλίας του Λογκά, κάτω από το χωριό Πετρουλάδες. Η παραλία ονομάζεται επίσης και ηλιοβασίλεμα. Επίσης στην παραλία Σιδάρι υπάρχουν αξιόλογοι γεωμορφολογικοί σχηματισμοί με το όνομα «Κανάλι του έρωτα – canal d’amour», οι οποίοι εντυπωσιάζουν τον επισκέπτη.

ΔΥΤΙΚΗ ΚΕΡΚΥΡΑ

22 και 25 χιλιόμετρα αντίστοιχα από την πόλη της Κέρκυρας, βορειοδυτικά, βρίσκονται οι παραλίες «Έλλη» και «Παλαιοκαστρίτσα», Καταπράσινος μικρός κόλπος η «Έλλη», πασίγνωστο τουριστικό θέρετρο η «Παλαιοκαστρίτσα».

ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΚΕΡΚΥΡΑ

Αϊ-Γόρδης Συναράδων: 20 χιλιόμετρα από την πόλη της Κέρκυρας, σε πανέμορφο φυσικό περιβάλλον, Στη βόρεια πλευρά οι βραχώδεις γεωμορφολογικοί σχηματισμοί μοιάζουν με γλυπτά εμπνευσμένου καλλιτέχνη. Νότια δεσπόζει μέσα στη θάλασσα το «Ορθολίθι», βράχος που αναφέρεται σε διήγημα του Ιάκωβου Πολυλά. Πάνω από την παραλία υπάρχει ο βράχος του Αερόστατου, ο οποίος τα παλαιότερα χρόνια αποτελούσε το παρατηρητήριο για τις δυτικές ακτές οι οποίες δέχονταν συχνά επιδρομές.

Γιαλισκάρι: Εδώ τα πεύκα φτάνουν μέχρι το κύμα και δεσπόζει το καταπράσινο τοπίο. Βρίσκεται 16 χιλιόμετρα από την πόλη.

Γλυφάδα (16 χιλιόμετρα από την Κέρκυρα), Έρμονες (17 χιλ.), Κοντογιαλός (18 χιλ.) και Μυρτιώτισσα (20 χιλ), είναι επίσης πανέμορφες παραλίες με καταγάλανα κρυστάλλινα νερά. Η παραλία της Μυρτιώτισσας πήρε το όνομα από την Παναγία τη Μυρτιώτισσα, το μοναστήρι της οποίας βρίσκεται λίγο βορειότερα.. Θεμελιώθηκε το 14^ο αιώνα από εκχριστιανισμένο τούρκο καλόγερο, ο οποίος βρήκε την εικόνα της Παναγίας ανάμεσα σε μυρτιές.

ΝΟΤΙΑ ΚΕΡΚΥΡΑ

Οι πιο γνωστές από τις παραλίες της νότιας Κέρκυρας είναι:

Άγιος γεώργιος Αργυράδων (33 χιλ. από την πόλη), Άγιος Ιωάννης Περιστερών, Αρκουδίλας (52 χιλ από Κέρκυρα), Γαρδένος (42 χιλ), Κάβος 49 χιλ), Μεγάλος Χορός (41 χιλ), Μεσογγή, Μωραϊτικά, Μώλος (45 χιλ), Μπενίτσες (13 χιλ), Παραμόνας 26 χιλ), Χαλικούνας (28 χιλ)

Όλες οι παραλίες είναι πανέμορφες με καταγάλανα πεντακάθαρα νερά και υπέροχα φυσικά τοπία. Η παραλία Αρκουδίλας βρίσκεται στο νοτιότερο άκρο της Κέρκυρας, νότια της Λευκίμης, μέσα από δύσκολα μονοπάτια που αρχίζουν από την παραλία Κάνουλας ή από το δάσος του Αρκουδίλα μπορεί να βρεθεί ο επισκέπτης σε ένα μοναδικό τοπίο, όπου κυριαρχούν τα απόκρημνα βράχια και από κάτω η καταγάλανη θάλασσα. Εδώ συναντά ο επισκέπτης το κυπαρισσόδασος (*Cupressus sempervirens*) καθώς και το ερειπωμένο μοναστήρι της Παναγίας του 17^{ου} αιώνα.

Η παραλία «Χαλικούνας» διαθέτει πανέμορφη φυσική ομορφιά. Παντού πράσινο και πίσω η λιμνοθάλασσα Κορισσίων, σημαντικός υγροβιότοπος του νησιού.

Στην Κέρκυρα εκτός από τις πολλές και όμορφες παραλίες όπου μπορεί κανείς να απολαύσει το μπάνιο του και όλα τα υδάτινα σπορ, οι λάτρεις των καταδύσεων μπορούν να απολαύσουν το άθλημα στους κόλπους, στις ξέρες, στις βραχώδεις ακτές, όπου να συνδυάσει την κατάδυση και την έρευνα του βυθού με φωτογράφιση, κινηματογράφιση και άλλες δραστηριότητες, οι οποίες κάνουν την κατάδυση ακόμα πιο ενδιαφέρουσα.

4.4 ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΑ – ΘΡΗΣΚΕΥΤΙΚΑ ΜΝΗΜΕΙΑ / ΜΟΥΣΕΙΑ, ΙΣΤΟΡΙΚΟΙ ΚΑΙ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΚΟΙ ΧΩΡΟΙ

ΣΤΗΝ ΠΟΛΗ ΤΗΣ ΚΕΡΚΥΡΑΣ

ΤΟ ΝΕΟ ΦΡΟΥΡΙΟ

Κοντά στο παλιό λιμάνι υπάρχει το Φρούριο του Αγίου Μάρκου, το γνωστό Νέο Φρούριο. Η κατασκευή του άρχισε το 1577 από τους Ενετούς

και τελείωσε το 1588, συγχρόνως με την περιτείχιση της πόλης. Το Νέο Φρούριο ήταν η τελευταία λέξη της τότε οχυρωτικής τέχνης και ένα θαύμα φρουριακής αρχιτεκτονικής. Αυτό εμπόδισε το 1716 την Οθωμανική Αυτοκρατορία να καταλάβει την Κέρκυρα και διέσωσε την ελευθερία του Δυτικού κόσμου. Σήμερα παρουσιάζει ανέπαφες και τις δύο εντυπωσιακές πύλες του με το έμβλημα της Βενετίας, το φτερωτό λιοντάρι του Αγίου Μάρκου.

Αυτοκρατορία και διέσωσε την ελευθερία του Δυτικού κόσμου. Σήμερα διασώζονται ανέπαφες οι δύο πύλες του με το έμβλημα της Βενετίας, το φτερωτό λιοντάρι του Αγίου Μάρκου.

ΤΟ ΜΟΝΑΣΤΗΡΙ ΤΗΣ ΤΕΝΕΔΟΥ

Το μοναστήρι της Τενέδου πλησίον της πύλης του Νέου Φρουρίου και στο τέλος της

οδού Σολωμού βρίσκεται η Λατινική εκκλησία της Παναγίας της Τενέδου, η οποία είναι γνωστή για την αρχιτεκτονική της. Εκεί λειτούργησε το 1797 η πρώτη Δημόσια Βιβλιοθήκη της Ελλάδας. Επίσης στην εκκλησία το 1798, λειτούργησε το πρώτο Τυπογραφείο της Ελλάδας. Σε αυτό τυπώθηκε ο Θούριος του Ρήγα Φεραίου και άλλα

εθνικά κείμενα. Ακόμα, εκεί λειτούργησε το 1805-1824 η πρώτη Δημόσια Σχολή.

ΟΙ ΣΤΡΑΤΩΝΕΣ ΤΗΣ ΣΠΗΛΙΑΣ

Εντυπωσιακό κτίριο στο οποίο υπήρχαν οι στρατώνες κατά τα χρόνια της ενετοκρατίας. Σήμερα στεγάζει διάφορες δημόσιες υπηρεσίες της Κέρκυρας.

Η ΠΥΛΗ ΤΗΣ ΣΠΗΛΙΑΣ

Βρίσκεται κοντά στο Νέο Φρούριο, ενσωματωμένη με τους στρατώνες. Απ' αυτήν γίνονταν η διακίνηση εμπορευμάτων που έφερναν ή έπαιρναν τα Βενετσιάνικα πλοία.

Ο ΝΑΟΣ ΤΩΝ ΑΓΙΟΥ ΑΝΤΩΝΙΟΥ ΚΑΙ ΑΝΔΡΕΟΥ

Βρίσκεται στην οδό Νικηφόρου Θεοτόκη 115. Είναι ο αρχαιότερος ναός της Βενετσιάνικης πόλης, ο οποίος ήκμαζε πολύ προ του 1400. Το τέμπλο της

κατασκευάστηκε από τον Κερκυραίο αρχιτέκτονα και γλύπτη Αλέξανδρο Τριβώλη – Πιέρρη από μάρμαρο Καρράρας.

ΤΟ ΒΙΔΟ

Το νησάκι Βίδο βρίσκεται απέναντι από το λιμάνι με έκταση 640 στρεμμάτων. Στο

νησάκι βρίσκεται το Μαυσωλείο που ανέγειρε η Γιουγκοσλαβική κυβέρνηση σε μνήμη των Σέρβων που πέθαναν στην Κέρκυρα κατά τον Α΄ Παγκόσμιο πόλεμο.

Στο νησάκι βρίσκεται επίσης ο ναός του Αγίου Στεφάνου, ενώ από το 1926 και για αρκετά χρόνια λειτούργησαν αγροτικές

φυλακές . Από το 1948 μέχρι το 1976 εκεί υπήρχε αναμορφωτήριο ανηλίκων. Σήμερα το καταπράσινο νησάκι αποτελεί θέρετρο κατά τους καλοκαιρινούς μήνες.

Ο ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΤΙΚΟΣ ΝΑΟΣ Υ.Θ. ΣΠΗΛΙΩΤΙΣΣΗΣ ΚΑΙ ΑΓΙΟΥ ΒΛΑΣΙΟΥ ΚΑΙ ΘΕΟΔΩΡΑΣ.

Η εκκλησία αυτή βρίσκεται στην πλατεία Μητροπόλεως και κτίστηκε το 1577 εκεί όπου ήταν ναός παλαιότερος του Αγίου Βλασίου. Το όνομα Σπηλιώτασσα το πήρε από το σπήλαιο που βρισκόταν άλλοτε εκεί κοντά, από το οποίο εξάλλου και όλη η συνοικία προς τη θάλασσα ονομάστηκε Σπηλιά

Ο ΝΑΟΣ ΤΟΥ ΑΓΙΟΥ ΣΠΥΡΙΔΩΝΑ

Το Ιερό Λείψανο του Άγιου Σπυρίδωνα είναι στενά συνδεδεμένο με τη θρησκευτική, όσο και με τη γενική ιστορία της Κέρκυρας, από τον καιρό της μετακομιδής του το 1456 στην πρωτεύουσα των Ιονίων. Από τότε το Άγιο Λείψανο άλλαξε πολλούς ναούς μέχρι το 1596, που κτίστηκε η σημερινή εκκλησία του Αγίου και μεταφέρθηκε εκεί οριστικά.

Ο ΝΑΟΣ ΤΗΣ ΠΑΝΑΓΙΑΣ ΤΩΝ ΞΕΝΩΝ

Απέναντι από τον ανδριάντα του Γεωργίου Θεοτόκη βρίσκεται ο ναός της Υ.Θ. Φανερωμένης των Στερεωτών, γνωστός με την ονομασία Παναγία των Ξένων. Κτίστηκε το 1689 από τον ιερομόναχο Κολήτζαν με τη συνδρομή πολλών ευσεβών.

Ο ΝΑΟΣ ΤΗΣ ΠΑΝΑΓΙΑΣ ΤΗΣ ΚΡΕΜΑΣΤΗΣ

Από τις ωραιότερες και αρχοντικές εκκλησίες κτισμένη το 16^ο αι. στη συνοικία Καμπιέλο, εμπρός από την πλατεία Λίλη Δεσσύλα και στην οδό Κομνηνών 2. Από τον αξωνάρθηκα σήμερα σώζεται μόνο το νότιο τμήμα.

Ο ΠΗΓΑΔΙ ΤΗΣ ΚΡΕΜΑΣΤΗΣ

Μπροστά στην εκκλησία βρίσκεται το πηγάδι της Κρεμαστής, Βενετσιάνικο ιστορικό μνημείο. Κτίστηκε το 1699 και εξυπηρετούσε την ύδρευση της πόλης. Είναι χωρητικότητας 9.000 κυβ. ποδών. Το όνομα το πήρε από την εκκλησία της Κρεμαστής και βρίσκεται σε μια από τις ομορφότερες πλατείες της παλιάς

πόλης της Κέρκυρας.

Η ΜΗΤΡΟΠΟΛΗ ΤΩΝ ΚΑΘΟΛΙΚΩΝ (ΝΤΟΜΟΣ)

Ένα ακόμη Βενετσιάνικο κτίριο, που σώζεται σήμερα είναι και η Μητρόπολη των Καθολικών γνωστή με την ονομασία <<ΝΤΟΜΟΣ>>. Βρίσκεται κοντά στο Δημαρχείο, στην κεντρική πλατεία. Κτίστηκε το 1632 στο όνομα του Αγίου Ιακώβου «SAN-GIACOMO».

Ο ΝΑΟΣ ΤΟΥ ΑΓΙΟΥ ΓΕΩΡΓΙΟΥ

Μέσα στο Παλαιό Φρούριο βρίσκεται μια από τις ωραιότερες και μεγαλύτερες εκκλησίες της Κέρκυρας, η εκκλησία του Αγίου Γεωργίου, ρυθμού Βασιλικής και χωρητικότητας 4.000 ατόμων. Κτίστηκε από τους Άγγλους το 1840 ως ναός των Διαμαρτυρομένων για τη εξυπηρέτηση των θρησκευτικών αναγκών των

ανδρών της φρουράς.

Ο ΝΑΟΣ ΤΩΝ ΑΠΟΣΤΟΛΩΝ ΙΑΣΟΝΑ ΚΑΙ ΣΩΣΙΠΑΤΡΟΥ

Στο προάστιο του Ανεμόμυλου και στην οδό Ιάσονα και Σωσιπάτρου 23, βρίσκεται ο αρχαιότερος σωζόμενος χριστιανικός ναός της Κέρκυρας, που αποτελούσε το 1460 κατά τον ιστορικό Γ. Φραντζή το καθολικό του μοναστηριού, αφιερωμένους στους Αποστόλους Ιάσονα και Σωσίπατρο, πρώτους που διέδωσαν

τη χριστιανική θρησκεία στην Κέρκυρα. Ο ναός είναι Βυζαντινού Σταυροειδούς ρυθμού με οκτάγωνο τρούλο και αποτελεί το μοναδικό Βυζαντινό μνημείο μέσα στην πόλη. Χρονολογείται γύρω στο 1000 μ.Χ. Κτίστηκε από τεχνίτες που ήρθαν από την Αθήνα ή τη Θήβα.

ΤΟ ΜΟΝΑΣΤΗΡΙ ΤΗΣ ΑΓΙΑΣ ΕΥΦΗΜΙΑΣ

Το μοναστήρι της Αγίας Ευφημίας με τα γραφικά κελιά του βρίσκεται κοντά στην είσοδο του MON-REPOS. Είναι το αρχαιότερο γυναικείο μοναστήρι και αναφέρεται σε ένα έγγραφο του 1478.

ΤΟ ΜΟΥΣΕΙΟ ΣΟΛΩΜΟΥ

Κοντά στο παλιό λιμάνι, στο τέλος της οδού Μητροπολίτου Αρσενίου, στεγάζεται το Μουσείο Σολωμού. Το κτίριο καταστράφηκε το 1940 από τους πρώτους βομβαρδισμούς των Ιταλών. Ανοικοδομήθηκε το 1962-1965 από την Εταιρεία Κερκυραϊκών Σπουδών, η οποία στεγάζεται στο χώρο αυτό και ο σημαντικότερος σκοπός της είναι η συνέχιση της πνευματικής παράδοσης της Κέρκυρας. Στο μουσείο εκθέτονται: το γραφείο στο οποίο ο ποιητής έγραψε τους Ελεύθερους Πολιορκημένους, οι πρώτες εκδόσεις του Ύμνου στην Ελευθερία και άλλα εκθέματα.

ΤΟ ΜΟΥΣΕΙΟ ΑΝΤΙΒΟΥΝΙΩΙΣΣΑΣ

Στεγάζεται στην εκκλησία της Παναγίας της Αντιβουνιώτισσας, η οποία κτίστηκε στο τέλος του 15^{ου} ή αρχές 16^{ου} αι. και βρίσκεται στην τρίτη πάροδο της οδού Αρσενίου. Πρόκειται για ένα Μουσείο Μεταβυζαντινής Εκκλησιαστικής Τέχνης, που λειτουργεί από το 1984.

ΤΟ ΜΟΥΣΕΙΟ ΑΣΙΑΤΙΚΗΣ ΤΕΧΝΗΣ

Το Μουσείο Ασιατικής Τέχνης ιδρύθηκε το 1929 και είναι το μόνο που υπάρχει στην Ελλάδα. Τα εκθέματά του προέρχονται από χώρες της Ασίας (Θιβέτ- Ιαπωνία- Ινδία-Κίνα – Κορέα – Μογγολία – Νεπάλ - Σιάμ).

ΤΟ ΜΟΥΣΕΙΟ ΧΑΡΤΟΝΟΜΙΣΜΑΤΩΝ

Στην Κέρκυρα λειτουργεί από το 1981 το μοναδικό στην Ελλάδα Μουσείο Χαρτονομισμάτων και ένα από τα ελάχιστα σε ολόκληρο τον κόσμο. Ιδρυτής του είναι η Ιονική και Λαϊκή Τράπεζα, στο κτίριο της οποίας και στεγάζεται στην πλατεία Ηρώων Κυπριακού Αγώνα. Μερικά από τα αξιόλογα εκθέματά του είναι: Το πρώτο

Ελληνικό χαρτονόμισμα του ανεξάρτητου Ελληνικού Κράτους επί κυβερνήσεως Ι. Καποδίστρια αξίας 100 φoinίκων. Χαρτονομίσματα διαφόρων τραπεζών και διαφορετικών αξιών και χρονολογιών.

ΤΟ ΣΕΡΒΙΚΟ ΜΟΥΣΕΙΟ

Κοντά στην Ιόνιο Βουλή στην οδό Μουστοξύδη 19 συναντάμε το Σέρβικο Μουσείο. Στο Μουσείο εκθέτονται φωτογραφίες, στολές, όπλα και εξοπλισμοί Σέρβων στρατιωτών και αξιωματικών.

ΤΟ ΙΣΤΟΡΙΚΟ ΚΑΙ ΛΑΟΓΡΑΦΙΚΟ ΜΟΥΣΕΙΟ ΣΙΝΑΡΑΔΩΝ

Το μουσείο ιδρύθηκε από την Ιστορική-Λαογραφική Εταιρεία Κερκύρας το 1982 με πρωτοβουλία του Κερκυραίου εκπαιδευτικού και ερευνητή Ν. Πακτίτη και από το 1989 στεγάζεται σε ένα ωραίο παραδοσιακό σπίτι, ιδιοκτησία της εταιρείας. Περιλαμβάνει πλούσιο λαογραφικό υλικό από την κεντρική Κερκυραϊκή ύπαιθρο που φέρνει το όνομα Μέση.

ΤΑ ΑΝΑΚΤΟΡΑ ΤΗΣ ΠΟΛΗΣ

Στο βόρειο μέρος της πλατείας βρίσκονται τα ανάκτορα (παλάτι). Κτίστηκαν επί

αρμοστίας του Θωμά Μαιτλανθ το 1824 από τον Άγγλο αρχιτέκτονα George Waitmor με πέτρα Μάλτας.

Είναι από τα ωραιότερα δείγματα του Αγγλικού Νεοκλασικισμού και μοναδικό στη Μεσόγειο Γεωργιανού ρυθμού. Η πρόσοψη Κοσμείται με περιστύλιο Δωρικού ρυθμού

Μετά την ένωση με την Ελλάδα χρησιμοποιήθηκε ως βασιλικό ανάκτορο. Σήμερα στεγάζει το Μουσείο Ασιατικής Τέχνης, τη Δημοτική Πινακοθήκη, και τμήμα του Ιονίου Πανεπιστημίου.

Η ΔΗΜΟΤΙΚΗ ΠΙΝΑΚΟΘΗΚΗ

Λειτουργεί από το 1955 στο κτίριο των ανακτόρων Τα διάφορα έπιπλα που κοσμούν το κτίριο προέρχονται από το ανάκτορο Mon- Repos, και χρησιμοποιούνται από τους εκάστοτε βασιλείς.

Τα περισσότερα από τα εκθέματα είναι έργα Κερκυραίων ζωγράφων του 19^{ου} και του 20^{ου} αιώνα.

Η ΑΝΑΓΝΩΣΤΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ

Βρίσκεται κοντά στα ανάκτορα της πόλης. Ιδρύθηκε το 1836 με πρωτοβουλία των διανοούμενων της Κέρκυρας. Είναι έργο του Κερκυραίου αρχιτέκτονα Ιωάννη Χρόνη. Στην αρχή ονομάζονταν «Φιλοσοφική Λέσχη» και η σημαία της είχε τα χρώματα του Ιονικού Κράτους.

Σκοπός της ήταν ο πνευματικός πλουτισμός και η ψυχαγωγία των μελών της. Σήμερα διαθέτει πλούσια Επτανησιακή Βιβλιοθήκη με σπάνια χειρόγραφα, χαρακτηριστικά, πίνακες, και συχνά διοργανώνει εκθέσεις και διαλέξεις.

ΤΑ ΤΕΙΧΗ ΤΗΣ ΠΟΛΗΣ

Η περιείχιση έγινε από τους Ενετούς από το 1577 μέχρι το 1588. Τμήματα των τειχών σώζονται σε αρκετά σημεία τα οποία μαρτυρούν την ιστορική θέση της πόλης. Η δόμηση επιτρεπόταν από τους ενετούς μόνος εκτός των τειχών και έτσι δικαιολογείται η πυκνή δόμηση της πόλης.

Η ΠΥΛΗ ΤΟΥ ΠΕΡΙΒΟΛΟΥ ΤΗΣ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΣΙΤΑΠΟΘΗΚΗΣ

Στο χώρο του σημερινού Δικαστικού Μεγάρου στην οδό Κων/νου Ζαβιτσιάνου1, βρισκόταν την εποχή των Ενετών η Δημόσια Σιταποθήκη (Φοντέγκο). Το μόνο που έχει απομείνει σήμερα και που βρίσκεται στην αρχή της οδού Αλυπίου, είναι η μεγαλόπρεπη πύλη του περιβόλου με το έμβλημα της Κέρκυρας, το αρχαίο πλοίο χωρίς τιμόνι, την << απήδαλον ναύν>>

Η ΠΥΛΗ ΤΟΥ ΑΓΙΟΥ ΝΙΚΟΛΑΟΥ

Η δεύτερη πύλη ,μετά την πύλη της Σπηλιάς που σώζεται μέχρι σήμερα, είναι εκείνη του Αγίου Νικολάου. Βρίσκεται απέναντι από το αρχοντικό Καποδίστρια χαμηλά στην ακτή, στη βάση του τείχους, κρυμμένη κάτω από το επίπεδο του παραθαλάσσιου περιφερειακού.

Ο ΑΝΔΡΙΑΝΤΑΣ ΤΟΥ ΑΝΤΑΜΣ

Το στήθηκε από την κυβέρνηση του Ιονίου Κράτους εμπρός από τα ανάκτορα της πόλης .Ο ανδριάντας είναι έργο του μεγάλου Κερκυραίου γλύπτη και ζωγράφου Παύλου Προσαλένδη.

Ο ΑΝΔΡΙΑΝΤΑΣ ΤΟΥ ΓΕΩΡΓΙΟΥ ΘΕΟΤΟΚΗ

Στο κέντρο της πλατείας Ηρώων Κυπριακού Αγώνα βρίσκεται ο ανδριάντας του Γ. Θεοτόκη. Είναι έργο του γλύπτη Γ. Δημητριάδη από Πεντελικό μάρμαρο.

ΤΟ ΚΑΜΠΑΝΑΡΙΟ ΤΗΣ ΚΑΘΟΛΙΚΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ ΤΗΣ ΕΥΑΓΓΕΛΙΣΤΡΙΑΣ (ANNUNZIATA)

Κοντά στο Δημαρχείο και στην οδό Ευγ. Βουλγάρεως 56, υπήρχε η καθολική εκκλησία της Ευαγγελίστριας, η οποία κτίστηκε το 1390. σε ανάμνηση της αφιέρωσης της πόλης της Κέρκυρας στη Βενετία. Γκρεμίστηκε το 1943 από Γερμανικού βομβαρδισμούς. Απέμεινε ακέραιο μόνο το χαρακτηριστικό και επιβλητικό καμπαναριό της και ένα κομμάτι ερειπωμένου τέμπλου.

ΤΟ ΔΗΜΑΡΧΕΙΟ

Το κτίριο του Δημαρχείου που βρίσκεται στην οδό Ευγ. Βουλγάρεως 40, άρχισε να κτίζεται το 1663 και ολοκληρώθηκε το 1693 από άγνωστο αρχιτέκτονα. Είναι από τα ωραιότερα οικοδομήματα και το πιο στολισμένο κτίριο της πόλης. Το 1720 μετατράπηκε σε θέατρο, το πρώτο της Ελλάδας και από τα πρώτα της Ευρώπης, το οποίο χωρούσε συνολικά 350 άτομα. Το 1903, που κτίστηκε το νέο θέατρο της πόλης, το κτήριο μετατράπηκε σε Δημαρχείο.

ΤΟ ΚΤΙΡΙΟ ΤΗΣ ΤΡΑΠΕΖΑΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΑΣ

Απέναντι από το Δημαρχείο, στο άλλο άκρο της πλατείας, βρίσκεται το κτίριο που άλλοτε χρησίμευε ως κατοικία του Λατίνου Αρχιεπισκόπου. Το κτίριο κτίστηκε το 1630 και ήταν τριώροφο. Το 1754 καταστράφηκε από σεισμό και το διαδέχθηκε ένα πολύ πιο μεγαλόπρεπο, του οποίου σωζόταν η πρόσοψη

και τα εσωτερικά χωρίσματα των δύο πρώτων ορόφων.

PIETRA DEL BANDO (1698)

Στην πλατεία Δημαρχείου, εκεί που είναι σήμερα το Β και Γ Δημοτικό σχολείο, υπήρχε κατά τους χρόνους της Ενετοκρατίας το Βαϊλάτο. Το 1931 κατεδαφίστηκε, για να κτιστούν τα σχολεία.

Η ΙΟΝΙΟΣ ΒΟΥΛΗ

Στην κορυφή της οδού Μουστοξύδη βρίσκεται το κτίριο της Ιονίου Βουλής. Με την πυρπόληση της Κέρκυρας από τους Γερμανούς το 1943 κάηκε το μεγαλύτερο μέρος του. Το 1948 η Αγγλική Πρεσβεία το παραχώρησε στο Ελληνικό Δημόσιο. Σήμερα το κτίριο έχει αναστυλωθεί. Στην πρόσοψη υπάρχουν δύο επιγραφές, μια Ελληνική και μία Αγγλική, για να θυμίζω ότι εκεί μέσα ψηφίστηκε η τόσο ποθητή ένωση της Επτανήσου με την Ελλάδα.

Η ΠΛΑΤΕΙΑ (ΣΠΙΑΝΑΔΑ)

Η Σπιανάδα (Ανω και Κάτω Πλατεία) δεν είναι οποιαδήποτε πλατεία με την συνηθισμένη πολεοδομική έννοια. Οφείλει την διαμόρφωσή της σε οχυρωματικούς σκοπούς. Είναι ένας ελεύθερος χώρος που υπήρχε για αμυντικούς λόγους μεταξύ του Φρουρίου και της πόλης. Η τελική μορφή της Σπιανάδας έγινε το 1628, που επεκτάθηκαν τα όρια της πλατείας και κατεδαφίστηκαν όλες οι ενοχλητικές οικοδομές.

ΤΟ ΣΤΟΜΙΟ ΒΕΝΕΤΣΙΑΝΙΚΗΣ ΣΤΕΡΝΑΣ

Η πόλη μέχρι την εποχή της Αγγλικής προστασίας δεν είχε υδραγωγείο. Τις ανάγκες

του πληθυσμού εξυπηρετούσαν δημόσιες στέρνες που υπήρχαν σε διάφορα μέρη της πόλης. Το στόμιο αυτής, που υπήρχε στην πλατεία Δημαρχείου, σώζεται και σήμερα και διακοσμεί το συντριβάνι που βρίσκεται μεταξύ Πάνω και Κάτω Πλατείας.

Ο ΑΝΔΡΙΑΝΤΑΣ ΤΟΥ ΓΚΙΛΦΟΡΔ

Μέσα στο Δημοτικό κήπο (Μποσκέτο) υπάρχει ο ανδριάντας του Άγγλου φιλέλληνα και ελληνοστή κόμη Φρειδερίκου Γκίλφορντ (1766-1827).

Ο ΑΝΔΡΙΑΝΤΑΣ ΤΟΥ ΣΧΟΛΕΜΒΟΥΡΓΟΥ

Ο ανδριάντας του στρατάρχη Ιωάννη Ματθία Κόμη Σχολεμβούργου βρίσκεται στην είσοδο του Παλαιού Φρουρίου.

ΤΟ ΠΑΛΑΙΟ ΦΡΟΥΡΙΟ

Το Παλαιό Φρούριο είναι το πιο γνωστό και το πιο φημισμένο κάστρο της Κέρκυρας.

Η ιστορία του αποτελεί την ιστορία όλου του νησιού. Βρίσκεται στη βραχώδη χερσόνησο με τις δύο κορυφές και έχει διαστάσει 600 μέτρα μήκος και 200 μέτρα πλάτος. Χρονολογείται από την εποχή των Βυζαντινών το 550 περίπου. Αξιόλογα ήταν και τα κτίρια που έκτισαν οι Ενετοί μέσα στο Φρούριο και που

χρησίμευσαν για τη στέγαση των στρατιωτικών και πολιτιστικών αρχών και για τις κατοικίες των ευγενών. Το 1499 υπήρχαν μέσα στο Φρούριο 355 σπίτια. Σήμερα δεν σώζεται σχεδόν κανένα από αυτά. Όλα όσα υπάρχουν χρονολογούνται από την εποχή της Αγγλικής Κατοχής. Στο φρούριο την 21^η Μαΐου 1864 έγινε η υποστολή της σημαίας του τελευταίου κατακτητή και ανυψώθηκε η Γαλανόλευκη.

ΤΟ ΠΕΡΙΣΤΥΛΙΟ ΤΟΥ ΜΑΙΤΑΛΑΝΑ

Στην αρχή της Πάνω Πλατείας βρίσκεται το εικοσάστυλο κυκλικό περιστύλιο του Μαιτλανδ, γνωστό με την ονομασία στέρνα. Το μνημείο αυτό κτίστηκε με πωρόλιθους της Μάλτας από τον αρχιτέκτονα George Whitmore.

Ο ΑΝΔΡΙΑΝΤΑΣ ΤΟΥ ΚΑΠΟΔΙΣΤΡΙΑ

Στο τέρμα της Πάνω Πλατείας της πόλης, σε μια τεχνητή εξέδρα, βρίσκεται ο ανδριάντας του πρώτου Κυβερνήτη της ελεύθερης Ελλάδας Ιωάννη Καποδίστρια. Τα αποκαλυπτήρια έγιναν το 1887. Ο ανδριάντας είναι δωρεά του Κερκυραίου καθηγητή της Ιονίου Ακαδημίας Ιωάννη Τουρλινού.

ΚΤΙΡΙΟ ΤΗΣ ΙΟΝΙΟΥ ΑΚΑΔΗΜΙΑΣ

Στην αρχή της οδού Καποδιστρίου υπάρχει το κτίριο της Ιονίου Ακαδημίας, το οποίο αρχικά ήταν τριώροφο με κάτοψη σχήματος Γ. Το 1841 στεγάστηκε εκεί η Ιόνιος Ακαδημία, το πρώτο Πανεπιστήμιο της Ελλάδας. Τις 13 Σεπτεμβρίου 1943 μέσα στις φλόγες του βομβαρδισμού των Γερμανών μαζί με τόσα άλλα κτίρια καταστράφηκε και το κτίριο της Ιονίου Ακαδημίας, που ήταν από τα παλαιότερα, ωραιότερα και ιστορικότερα της Κέρκυρας. Από το 1994 έχει αρχίσει η αναστήλωσή του.

ΤΟ ΚΙΝΗΜΑΤΟΘΕΑΤΡΟ ΦΟΙΝΙΚΑΣ

Το 1870 συγχωνεύτηκαν στην Κέρκυρα η Φιλοδραματική Εταιρεία «Καποδίστριας» και ο σύλλογος «Φοίνικας» και αποτέλεσαν το νέο σύλλογο με την επωνυμία «Δραματικός Σύλλογος». Το 1895 ο Δραματικός Σύλλογος έκτισε με πρωτοβουλία του το σημερινό Φοίνικα στην αρχή της οδού Ακαδημίας, όπου και στεγάστηκε. Ακόμα και σήμερα ο Φοίνικας θαυμάζεται για την αρχιτεκτονική και την ακουστικότητά του και αποτελεί ένα από τα καλύτερα θερινά θέατρα της Ελλάδας.

Η ΚΟΛΩΝΑ ΤΟΥ ΝΤΟΥΓΚΛΑ

Τον οβελίσκο του Ντούγκλα, γνωστό με την ονομασία <<κολώνα του Ντούγκλα>>, τον συναντάμε στην συμβολή της παραλιακής Λεωφόρου της Δημοκρατίας και της Λεωφόρου Αλεξάνδρας.

ΤΟ ΤΑΦΙΚΟ ΜΝΗΜΕΙΟ ΜΕΝΕΚΡΑΤΗ

Τα νεκροταφεία στην αρχαιότητα ήταν πάντοτε έξω από την πολιτεία, κοντά στις πύλες των τειχών. Μεγάλο αρχαϊκό νεκροταφείο βρισκόταν απέναντι από την πύλη του λιμανιού του Αλκινόου, στις πλαγιές του λόφου των σημερινών φυλακών. Στο χώρο αυτό και στην αρχή της οδού Κύπρου βρίσκεται το μνημείο του Μενεκράτη. Ανακαλύφθηκε το 1843, όταν γίνονταν έργα οδοποιίας.

Η ΣΤΗΛΗ ΟΥΑΡΑ

Συνεχίζοντας την οδού Κύπρου συναντάμε στον αριθμό 22 τη στήλη Ουάρδ. Ο Γεώργιος Ουάρδ ήταν Άγγλος αρμοστής στην Κέρκυρα.

Ο ΠΥΡΓΟΣ ΤΟΥ ΛΙΜΑΝΙΟΥ ΤΟΥ ΑΛΚΙΝΟΟΥ

Οι Κορίνθιοι, που εγκαταστάθηκαν το 734π.Χ. στην Κέρκυρα, ταύτισαν το νησί με την Ομηρική Σχερία. Τόσο σίγουροι ήταν γι' αυτό, ώστε ονόμασαν το ανατολικό λιμάνι της Κέρκυρας << λιμάνι του Αλκινόου>> (σημερινός όρμος Γαρίτσας). Το λιμάνι προστατευόταν από τα τείχη της πόλης και η στενή του είσοδος ήταν ενισχυμένη με δύο πύργους. Ένα μέρος του ανατολικού πύργου, ο οποίος σώζεται και σήμερα είναι ενσωματωμένος με το εκκλησάκι του Αγ. Αθανασίου στον Ανεμόμυλο, στην οδό Αλκιβιάδη Δαρή 11. Ο πύργος αυτός χρονολογείται από τον 4^ο π.Χ. αι. και είχε κτιστεί με μεγάλους ορθογώνιους ογκόλιθους.

ΤΟ ΑΝΑΚΤΟΡΟ ΜΟΝ-REPOS

Η έπαυλη ΜΟΝ-REPOS βρίσκεται μέσα σε ένα πάρκο, που έχει έκταση 258

στρέμματα και είναι κατάφυτο από ποικίλα αιωνόβια δένδρα. Καλύπτει τον κατεξοχήν αρχαιολογικό χώρο της Κέρκυρας, που περιγράφει ο Θουκυδίδης. Το έκτισε το 1831 ο αρμοστής Άνταμς, για να

ικανοποιήσει την επιθυμία της γυναίκας του. Βρίσκεται στη μέση του πάρκου, στο ψηλότερο σημείο του λόφου και χρησίμευε ως θερινή διαμονή των αρμοστών, όμως ελάχιστα χρησιμοποιήθηκε γι' αυτό το σκοπό. Για ορισμένο διάστημα επί Αγγλοκρατίας στέγασε το Ιεροσπουδαστήριο. Τα σχέδια αποδίδονται στον Κερκυραίο αρχιτέκτονα Ιωάννη Χρόνη. Είναι δε αντιπροσωπευτικό δείγμα Νεοκλασικής αρχιτεκτονικής.

ΤΑ ΕΡΕΙΠΙΑ ΤΟΥ ΑΡΧΑΙΟΥ ΝΑΟΥ ΣΤΟ ΜΟΝ-REPOS

Πολλές καταστροφές έχουν υποστεί τα αρχαία μνημεία μέσα στους αιώνες. Γι' αυτό

και σήμερα πολύ λίγα σώζονται στην Κέρκυρα σε κατάσταση που να επιτρέπουν στον επισκέπτη ν' αντιληφθεί την αρχική τους ομορφιά και μεγαλοπρέπεια. Εξάιρεση αποτελεί ο Δωρικός ναός που βρίσκεται στο Ν.Α μέρος της έπαυλης ΜΟΝ-REPOS, κοντά στην πηγή του Καρδακίου. Ο ναός χρονολογείται στο τέλος του 16^{ου}

π.Χ. αι. Ο ναός καταστράφηκε στο τέλος του 5^{ου} π.Χ.αι. στη διάρκεια των εμφυλίων πολέμων και ξανακτίστηκε το 400π.Χ.

ΑΡΧΟΝΤΙΚΑ ΚΑΙ ΙΔΙΑΙΤΕΡΕΣ ΚΑΤΟΙΚΙΕΣ ΤΗΣ ΚΕΡΚΥΡΑΣ

ΤΟ ΑΡΧΟΝΤΙΚΟ ΣΑΟΥΛΗ

Είναι μία από τις ελάχιστες μονοκατοικίες που έχουν μείνει στην Κέρκυρα. Τα μεγάλα παράθυρα και η διακόσμηση της πρόσοψης το κάνουν ιδιαίτερο και αποτελεί σπάνιο παράδειγμα για την πόλη

ΤΟ ΑΡΧΟΝΤΙΚΟ ΚΑΠΟΔΙΣΤΡΙΑ

Στο τέλος της οδού Καποδιστρίου κοντά στα ανάκτορα, συναντάμε το αρχοντικό Καποδίστρια. Κτίστηκε το 1840 από τον Κερκυραίο αρχιτέκτονα Ιωάννη Χρόνη. Μετά την ένωση της Επτανήσου και ως το 1969 στέγασε τις υπηρεσίες της Νομαρχίας. Σήμερα το Αρχοντικό Καποδίστρια στεγάζει τμήμα του Ιονίου Πανεπιστημίου (Κέντρο Μετάφρασης και Διερμηνείας).

Η ΒΕΝΕΤΣΙΑΝΙΚΗ ΚΑΤΟΙΚΙΑ ΤΗΣ ΟΔΟΥ ΦΙΛΕΛΛΗΝΩΝ 18

Πιστεύεται ότι είναι το μόνο σπίτι που σώθηκε από την τουρκική καταστροφή το 1537. Το όμορφο πορτόνι με το σκαλιστό πλέγμα του αμπελιού στο πλαίσιό του αποτελεί μοναδικό δείγμα λαϊκής έμπνευσης.

Στη συνοικία Καμπιελο και στον αριθμό 18 της οδού Φιλελλήνων υπάρχει μια οικία, που θεωρείται η παλαιότερη της πόλης, με χρονολογία 1497 περίπου.

ΤΟ ΑΡΧΟΝΤΙΚΟ ΤΟΥ ΚΟΜΠΙΤΣΗ

Απέναντι από την εκκλησία του Αγίου Βασιλείου βρίσκεται το αρχοντικό του Κομπίτση, η σημερινή μορφή του οποίου είναι αποτέλεσμα παλαιότερων και νεότερων μετατροπών και προσθηκών. Τα κτίριο διακοσμείται με ωραία μουρόνια (διακοσμητικές κεφαλές).

ΤΟ ΒΕΝΕΤΣΙΑΝΙΚΟ ΣΠΙΤΙ ΜΕ ΔΙΠΛΗ ΣΤΟΑ ΚΑΙ ΠΡΟΣΟΨΗ

Πρόκειται για τριώροφο σπίτι με κύριο χαρακτηριστικό τη διπλή στοά και πρόσοψη που αποτελεί μοναδικό φαινόμενο στην πόλη. Η πρόσοψή του είναι διακοσμημένη με ιδιαίτερη χάρη και πρωτοτυπία με τα διπλά βόλτα και δείχνει ότι έχει γίνει από έναν ιδιαίτερα προικισμένο τεχνίτη.

ΤΟ ΣΠΙΤΙ ΤΟΥ ΜΑΝΤΖΑΡΟΥ

Πρόκειται για το σπίτι όπου έζησε και πέθανε ο μουσικοδιδάσκαλος Μάντζαρος.

Το γνωστότερο έργο του ως συνθέτη είναι ο Ύμνος προς την Ελευθερία πάνω στο ομώνυμο ποίημα του Διονυσίου Σολωμού

ΤΟ ΑΡΧΟΝΤΙΚΟ ΠΙΚΚΙ

Βρίσκεται στη οδό Μουστοξύδη 15 δίπλα από το Σέρβικο Μουσείο. Το διακρίνει κανείς αμέσως από το προστώο με τα λίθινα βόλτα του. Σήμερα αποτελείται από ισόγειο και τρεις ορόφους.

ΤΟ ΛΙΣΤΟΝ

Στην Κάτω Πλατεία βρίσκονται τα δύο μεγαλύτερα οικοδομικά τετράγωνα της πόλης, με τα παλιά πολυώροφα κτίρια και τα βόλτα με τα Βενετσιάνικα φανάρια. Ανάμεσα από τα κτίρια αυτά και την απέναντι δενδροστοιχία περνά η Λεωφόρος Γεωργίου Α, γνωστή με την ονομασία <<Λιστόν>>. Τα κτίρια αυτά τα έκτισαν οι Αυτοκρατορικοί Γάλλοι (1807-1814) και χρησιμοποιήθηκαν για στρατώνες.

ΤΟ ΚΤΙΣΜΑ ΘΩΜΑ ΦΛΑΓΓΙΝΗ

Στο τέλος της οδού Ιάσονα και Σωσιπάτρου βρίσκεται το κτίσμα του εθνικού ευεργέτη Θωμά Φλαγγίτη, το οποίο περιλαμβάνει το σπίτι και το εκκλησάκι του Αγ. Ιωάννη του Χρυσόστομου. Το κτίσμα Φλαγγίνη αναστηλώθηκε το 1980 από την Αναγνωστική Εταιρεία Κέρκυρας, με σκοπό να γίνει παράρτημα του Μουσείου Φυσικής Ιστορίας Γουλανδρή και να στεγάσει τη χλωρίδα των Ιονίων Νησιών και την παράκτια χλωρίδα της Δυτικής Ελλάδας. Το Μουσείο όμως δεν ιδρύθηκε και σήμερα στο χώρο αυτό λειτουργεί σχολείο για παιδιά με ειδικές ανάγκες.

ΤΟ ΑΡΧΟΝΤΙΚΟ ΠΕΤΡΕΤΗ

Στην οδό Καποδιστρίου 10 υπάρχει το παλιό αρχοντικό της οικογένειας Πετρετή. Το κτίριο αυτό έχει συνδεθεί με το γεγονός της βάπτισης του ιδρυτή της Ιονίου Ακαδημίας,

Λόρδου Φρειδερίκου Γκίλφορντ, στο δόγμα της Ορθόδοξης εκκλησίας το 1791, σε ηλικία 25 χρόνων. Εκεί λειτούργησε στα τέλη του 19^{ου} αι. το ιδιωτικό εκπαιδευτήριο <<Καποδίστριας>>. Όταν έπαψε να στεγάζει το ιδιωτικό σχολείο, χρησιμοποιήθηκε κατά την περίοδο της Κατοχής για Ιταλικές και Γερμανικές υπηρεσίες. Μεταπολεμικά στέγασε τη Νομαρχία και το Φρουραρχείο Κέρκυρας.

ΤΟ ΑΡΧΟΝΤΙΚΟ ΓΙΑΛΛΙΝΑ

Στην οδό Καποδιστρίου 12 συναντάμε το αρχοντικό Γιαλλινά, του γνωστού

Κερκυραίου υδατογράφου Άγγελου Γιαλλινά (1857-1939). Το χαρακτηριστικό προστώο του διατηρείται ακόμη σε καλή κατάσταση. Η σημερινή μορφή του κτιρίου προέρχεται από την ένωση δύο γειτονικών κτισμάτων.

ΕΚΤΟΣ ΤΗΣ ΠΟΛΗΣ

Η ΠΑΛΑΙΟΧΡΙΣΤΙΑΝΙΚΗ ΒΑΣΙΛΙΚΗ ΤΗΣ ΠΑΛΑΙΟΠΟΛΗΣ

Βρίσκεται στην περιοχή που ήταν το κέντρο της αρχαίας πόλης, απέναντι από την είσοδο των ανακτόρων του MON-REPOS. Την έκτισε ο Επίσκοπος Ιοβιανός τον 5^ο αι. μ.Χ.

ΤΟ ΜΟΝΑΣΤΗΡΙ ΤΩΝ ΑΓΙΩΝ ΘΕΟΔΩΡΩΝ

Στο τέλος της ομώνυμης οδού και κοντά στο χώρο που βρέθηκαν τα ερείπια του ναού της Αρτέμιδας, είναι το μοναστήρι των Αγ. Θεοδώρων. Κτίστηκε στα ερείπια μιας Παλαιοχριστιανικής Βασιλικής του 5^{ου} αι.

ΤΟ ΜΟΝΑΣΤΗΡΙ ΤΗΣ ΠΑΝΑΓΙΑΣ ΤΩΝ ΒΛΑΧΕΡΝΩΝ

Εμπρός από την λιμνοθάλασσα Χαλικιόπουλου βρίσκεται το μοναστήρι που ενώνεται με την ξηρά με ένα στενό πέρασμα. Πότε ακριβώς κτίστηκε δεν είναι γνωστό. Υπήρχε όμως το 1685.

ΤΟ ΜΟΝΑΣΤΗΡΙ ΤΗΣ ΠΛΑΤΥΤΕΡΑΣ

Σε μικρή απόσταση από την πόλη στην αρχή της Εθνικής Παλαιοκαστρίτσας βρίσκεται το μοναστήρι της Υπεραγίας Θεοτόκου Πλατυτέρας. Κτίστηκε το 1743 από τον Λαυκαδίτη ιερομόναχο Χρύσανθο Σπυρόπουλο.

ΤΟ ΜΟΝΑΣΤΗΡΙ ΤΗΣ ΚΥΡΑΣ

Στη νότια περιοχή της Κέρκυρας, στο χωριό Άγιοι Θεόδωροι Λευκίμμης, είναι το μοναστήρι της Κυράς.

ΤΟ ΜΟΝΑΣΤΗΡΙ ΤΗΣ ΠΑΝΑΓΙΑΣ ΤΟΥ ΑΡΚΟΥΔΙΛΛΑ

Στην περιοχή Αρκουδίλλα του Κάβου της Λευκίμμης, επάνω σε ένα απόκρημνο λόφο 114 μέτρων και μέσα σε ένα πυκνότατο δάσος, υπάρχει το μισοερειπωμένο και οχυρωμένο μοναστήρι της Παναγίας του Αρκουδίλλα. Σύμφωνα με την παράδοση το έκτισε η αδελφή της αρχόντισσας που έκτισε το μοναστήρι της Κυράς στους Άγιους Θεόδωρους Λευκίμμης.

ΤΟ ΜΟΝΑΣΤΗΡΙ ΤΗΣ ΜΥΡΤΙΩΤΙΣΣΑΣ

Πηγαίνοντας προς τη Γλυφάδα και κοντά στο χωριό Βάτος, δεκαοχτώ χιλ. από την πόλη, βρίσκεται το μοναστήρι της Παναγίας της Μυρτιώτισσας. Ιδρύθηκε σύμφωνα με την παράδοση το 14^ο αι., από έναν Τούρκο που αλλαξοπίστησε και έγινε χριστιανός.

ΤΟ ΜΟΝΑΣΤΗΡΙ ΤΗΣ ΠΑΛΑΙΟΚΑΣΤΡΙΤΣΑΣ

Στην ομώνυμη περιοχή της Κέρκυρας συναντάμε το μοναστήρι της Παναγίας της Παλαιοκαστρίτσας. Πήρε το όνομα

αυτό γιατί ο λόφος που είναι κτισμένο το μοναστήρι παλαιότερα χρησίμευε ως προμαχώνας της Παλαιοχώρας.

ΤΟ ΜΟΝΑΣΤΗΡΙ ΤΟΥ ΠΑΝΤΟΚΡΑΤΟΡΑ «ΑΣΚΗΤΑΡΙΟ»

Στο χωριό Νυμφές, τριάντα τρία χιλιόμετρα από την πόλη, είναι κτισμένο ένα από τα παλαιότερα χριστιανικά μνημεία της Κέρκυρας. Πρόκειται για το μοναστήρι του Παντοκράτορα του Ασκηταριού, που κτίστηκε γύρω στα 950 μ.Χ.

Ο ΝΑΟΣ ΤΟΥ ΕΣΤΑΥΡΩΜΕΝΟΥ

Έξω από το χωριό Νυμφές βρίσκεται ο ναός του Εσταυρωμένου. Είναι όπως και ο ναός των Αγίων Ιάσονα και Σωσιπάτρου καθαρά Βυζαντινού Σταυροειδούς ρυθμού. Κτίστηκε το 1731 από τον αρχιμόναχο Άνθιμο.

Ο ΝΑΟΣ ΤΗΣ ΠΑΝΑΓΙΑΣ ΤΗΣ ΚΑΣΣΩΠΙΤΡΑΣ

Στα ερείπια του αρχαίου ναού του Κάσσιου Δία, που υπήρχε στην Κασσιώπη και ο

ο οποίος μνημονεύεται από αρχαίους Έλληνες και Ρωμαίους συγγραφείς, κτίστηκε στα πρώτα χρόνια του χριστιανισμού η εκκλησία της Παναγίας της Κασσωπίτρας από τους αποστόλους Ιάσονα και Σωσίπατρο. Η εικόνα της Παναγίας είναι Θαυματουργή και θεωρείται προστάτης των ναυτικών.

ΜΟΝΑΣΤΗΡΙ ΤΟΥ ΥΨΗΛΟΥ ΠΑΝΤΟΚΡΑΤΟΡΑ

Το μοναστήρι βρίσκεται στο ομώνυμο όρος σε ύψος 914 μέτρα. Απέχει από την πόλη 36 χιλιόμετρα.

Ο ΝΑΟΣ ΤΟΥ ΑΓΙΟΥ ΙΑΚΩΒΟΥ (ΠΑΛΙΑ ΠΕΡΙΘΕΙΑ)

.....

ΜΟΥΣΕΙΑ ΕΚΤΟΣ ΚΕΡΚΥΡΑΣ

ΤΟ ΛΑΟΓΡΑΦΙΚΟ ΜΟΥΣΕΙΟ ΣΤΟ ΧΩΡΙΟ ΔΑΝΙΛΙΑ

Στην περιοχή Δανίλια λειτουργεί από το 1978 το παραδοσιακό «ΧΩΡΙΟ». Είναι ένα κτιριακό συγκρότημα με πολλά λαογραφικά και παραδοσιακά στοιχεία, μοναδικό στον ελλαδικό χώρο, που η αρχιτεκτονική του φέρει τη σφραγίδα των διαφόρων κατακτητών του νησιού. Εδώ μπορεί κανείς να ζήσει την αρχοντιά της Κορφιάτικης παράδοσης και να δει την Κέρκυρα μιας άλλης περασμένης περιοχής.

ΤΟ ΜΟΥΣΕΙΟ ΚΑΠΟΔΙΣΤΡΙΑ

Στο χωριό Ευροπούλοι, κοντά στην Κουκουρίτσα, πέντε χιλ. από την πόλη, μέσα σε ένα ωραιότατο πάρκο δεκατριών στρεμμάτων και στην κορυφή ενός λόφου, που η θέα είναι μοναδική, βρίσκεται το Μουσείο Καποδίστρια. Λειτουργεί από το 1982 σε ένα παλιό κτίριο πολλών δωματίων, δωρεά της Μαρίας Καποδίστρια Δεσύλλα, απογόνου του Καποδίστρια.

ΤΟ ΜΟΥΣΕΙΟ ΘΑΛΑΣΣΗΣ

Επιστρέφοντας από την πόλη και επί της Εθνικής Παλαιοκαστρίτσας 700μ. περίπου από την περιοχή Τζάβρου, συναντάμε ένα μουσείο διαφορετικό από τα συνήθη και από

τα ελάχιστα του είδους αυτού που υπάρχουν στην Ελλάδα. Πρόκειται για το Μουσείο Θαλάσσης το οποίο λειτουργούσε περιοδικά από το 1989 σε διάφορες άλλες περιοχές της Κέρκυρας. Δημιουργός, ο λάτρης του θαυμαστού κόσμου του βυθού, Κερκυραίος Ναπολέον Σαγιάς, ο οποίος έχει συλλέξει από τον παράδεισο της θάλασσας πάρα πολλά είδη. Μερικά από τα εντυπωσιακά εκθέματα είναι: Διάφορα είδη ψαριών με παράξενα σχήματα και χρώματα, μικροί καρχαρίες και σαγόνια από μεγάλους.

ΆΛΛΑ ΙΣΤΟΡΙΚΑ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΑ ΜΝΗΜΕΙΑ

ΤΑ ΡΩΜΑΪΚΑ ΛΟΥΤΡΑ ΣΤΗΝ ΠΕΡΙΟΧΗ ΤΗΣ ΠΑΛΑΙΟΠΟΛΗΣ

Στο 2^ο αι. και ιδιαίτερα στα χρόνια των Σεβήρων παρατηρείται μια οικοδομική αναλαμπή της ένδοξης αρχαίας πόλης. Εκτός από το ωραίο ωδείο, το υδραγωγείο, τις ναυτικές εγκαταστάσεις και τα νεώρια, κτίζονταν και μεγάλα δημόσια βαλανεία. Τα λουτρά αυτά είχαν πολυτελείς μεγάλες αίθουσες με ψηφιδωτά κατά το Ρωμαϊκό πρότυπο. Σήμερα σώζονται ερείπια από αυτά, που μαρτυρούν τη θέση τους απέναντι από την είσοδο του MON-REPOS στη θέση «Βασίλη», καθώς και στο χώρο του Ινστιτούτου Ελαίας στην αρχή της οδού Δαίρπφελδ, όπου αποκαλύφθηκε το 1961 από τον Β. Καλλιπολίτη τοίχος μήκους 40μ. κτισμένος με μικρές πέτρες και κονιάματα. Πιστεύεται ότι πρόκειται για τον περίβολο των λουτρών.

Η ΠΑΛΑΙΟΧΡΙΣΤΙΑΝΙΚΗ ΒΑΣΙΛΙΚΗ ΤΗΣ ΠΑΛΑΙΟΠΟΛΗΣ

Βρίσκεται στην περιοχή που ήταν το κέντρο της αρχαίας πόλης, απέναντι από την είσοδο των ανακτόρων MON-REPOS. Ήταν από τις μεγαλοπρεπέστερες Βασιλικές της εποχής εκείνης. Την έκτισε ο Επίσκοπος Ιοβιανός τον 5^ο μ.Χ. αι. Στη θέση αυτού προϋπήρχε άλλος αρχαίος ναός, τα υλικά του οποίου χρησιμοποιήθηκαν για την κατασκευή της Βασιλικής. Η Βασιλική ήταν γνωστή και σαν Αγία Κερκύρα, γιατί σύμφωνα με τη λαϊκή παράδοση ο ναός ήταν αφιερωμένος στην Αγία Κερκύρα, κόρη του Ρωμαίου προέδρου της Κερκυραϊκής Γερουσίας Κερκυλλίνου, η οποία έγινε χριστιανή και μαρτύρησε.

ΟΙ ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ ΤΟΥ ΛΙΜΑΝΙΟΥ ΤΗΣ ΑΡΧΑΙΑΣ ΚΕΡΚΥΡΑΣ

Απέναντι από την Βασιλική της Παλαιόπολης υπάρχουν εγκαταστάσεις του λιμανιού

της αρχαίας Κέρκυρας. Από τις ανασκαφές που έγινα στο χώρο αυτό, βρέθηκαν υπολείμματα από τα θεμέλια λιμανιού της αρχαϊκής περιόδου, καθώς και τοίχος κτιρίου που υπερέβαινε τα 40 μέτρα. Το κτίριο αυτό ανήκε στις λιμενικές εγκαταστάσεις του αρχαίου λιμανιού και χρησίμευε για την

αποθήκευση σιτηρών. Ανακαλύφθηκε επίσης τμήμα τείχους που περιέβαλε το λιμάνι. Οι ογκόλιθοι προκαλούν έκπληξη για το μέγεθός τους και θυμίζουν τους ογκόλιθους από τα τείχη των Μυκηνών. Ενδιαφέρον παρουσιάζει και ένα πολύπλοκο αποχετευτικό σύστημα που λειτουργούσε στο χώρο αυτό.

ΤΑ ΕΡΕΙΠΙΑ ΤΟΥ ΝΑΟΥ ΤΗΣ ΑΡΤΕΜΙΔΑΣ

Δίπλα στο μοναστήρι των Αγίων Θεοδώρων, στην περιοχή της Παλαιόπολης,

βρίσκονται τα ερείπια του Δωρικού ναού της Αρτέμιδας, του πιο γνωστού αρχαίου ναού. Κατασκευάστηκε το 590-580π.Χ. Σήμερα δεν φαίνεται σχεδόν τίποτε, εκτός από τον επιβλητικό σε μέγεθος κτιστό υπαίθριο βωμό του. Το σημαντικότερο εύρημα στο χώρο αυτό που αποτελεί και το σπουδαιότερο αρχαιολογικό μνημείο

της Κέρκυρας, είναι το δυτικό αέτωμα του ναού της Αρτέμιδας, το οποίο ανακαλύφθηκε το 1911 σε ανασκαφές του Φ. Βερσάκη. Είναι δε το παλαιότερο μεγάλο λίθινο αέτωμα που έχει σωθεί και αποτελεί ένα από τα σημαντικότερα μνημεία τέχνης του αρχαίου κόσμου.

Ο ΠΥΡΓΟΣ ΤΗΣ ΝΕΡΑΝΤΖΙΧΑΣ

Η αρχαία πόλη, που ίδρυσε το 734 π.Χ., ο Κορίνθιος Χερσικράτης, βρισκόταν πολύ νοτιότερα από τη σημερινή. Το κέντρο της ήταν απέναντι από την είσοδο των

ανακτόρων MON-REPOS. Τα τείχη της αρχαίας πόλης κτίστηκαν τον 5^ο π.Χ. αι. Το μοναδικό υπόλειμμα από τα' αρχαίο τείχος σώζεται πίσω από το σημερινό νεκροταφείο της Γαρίτσας και είναι γνωστό με το όνομα <<Ο πύργος της Νεραντζίχας>>. Το τμήμα αυτό διασώθηκε γιατί μέσα σε αυτό στεγάστηκε η Βυζαντινή εκκλησία της Παναγίας της Υ.Θ. Νεραντζίχας, η οποία είναι από τις παλαιότερες, όπως προκύπτει από έγγραφο του 1589.

Η ΑΡΧΑΙΑ ΠΗΓΗ ΤΟΥ ΚΑΡΔΑΚΙΟΥ

Στην περιοχή της Ανάληψης, ένα κατηφορικό μονοπάτι οδηγεί στην παραλία, όπου

υπάρχει η θρυλική πηγή του Καρδακίου. Το κρύο και ολοκάθαρο νερό της τρέχει αδιάκοπα από το ανοικτό στόμα ενός Βενετσιάνικου λιονταριού. Ακόμα και σήμερα αρκετοί είναι εκείνοι που πηγαίνουν και παίρνουν από το κρυστάλλινο νερό της πηγής.

Η ΑΝΑΜΝΗΣΤΙΚΗ ΣΤΗΛΗ ΤΟΥ ΓΕΩΡΓΙΟΥ ΝΟΤΗ ΜΠΟΤΣΑΡΗ

Εμπρός από την εκκλησία της Αγ. Μαρίας στην περιοχή Ανάληψης, δύο χιλιόμετρα από την πόλη υπάρχει αναμνηστική στήλη του Γεωργίου Νότη Μπότσαρη, η οποία στήθηκε το 1957 από την Πανελλαδική Επιτροπή 200ετηρίδας Νότη Μπότσαρη.

ΤΟ ΠΟΝΤΙΚΟΝΗΣΙ

Το Ποντικονήσι είναι το «σήμα κατατεθέν» των καλλονών της Κερκυραϊκής φύσης. Σύμφωνα με το θρύλο ήταν το καράβι των Φαιάκων, που είχε μεταφέρει στην Ιθάκη το μυθικό ήρωα Οδυσσέα.

Η ΠΗΓΗ ΤΗΣ ΑΥΤΟΚΡΑΤΕΙΑΣ ΕΛΙΣΑΒΕΤ

Στο γραφικό χωριό Γαστούρι, δέκα χιλιόμετρα από την πόλη, βρίσκεται η πηγή της

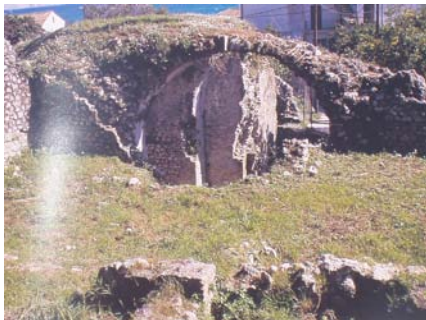

Αυτοκράτειρας Ελισάβετ. Η πηγή ονομαζόταν <<πηγή πλατάνου>>, από τον πελώριο πλατάνο που υπάρχει εκεί κοντά. Οι κάτοικοι του χωριού σε ένδειξη αγάπης και σεβασμού προς την Αυτοκράτειρα της Αυστρίας μετονόμασαν το 1893 την πηγή πλατάνου σε πηγή της Αυτοκράτειρας Ελισάβετ.

ΤΟ ΑΧΙΛΛΕΙΟ

Στο χωριό Γαστούρι προβάλλει επιβλητικό το ανάκτορο Αχίλλειο. Κτίστηκε από την Αυτοκράτειρα Ελισάβετ (Σίσσυ). Οι εργασίες ανέγερσης άρχισαν το 1889 και τελείωσαν το Φλεβάρη του 1891 υπό την επίβλεψη των Ιταλών αρχιτεκτόνων Landi και Carito, οι οποίοι δεν μπόρεσαν να δώσουν σε ενιαίο σύνολο τους τρεις Ελληνικούς ρυθμούς (Δωρικό, Ιωνικό, Κορινθιακό).

ΤΑ ΡΩΜΑΪΚΑ ΛΟΥΤΡΑ ΜΠΕΝΙΤΣΩΝ

Στο γραφικό παραθαλάσσιο χωριό των Μπενίτσα, δώδεκα χιλιόμετρα από την πόλη και 150 μ. περίπου από τον κεντρικό δρόμο σε ένα επικλινή χώρο, υπάρχουν τα ερείπια μιας Ρωμαϊκής βίλας με το Caldarium (αίθουσα για θερμό λουτρό) και το Frigidarium (χώρος υπαίθριος με μεγάλη δεξαμενή για κολύμπι-ψυχρό λουτρό), τα οποία χρονολογούνται τον 3^ο αι. και περιγράφει λεπτομερώς ο O.Riemann.

ΤΑ ΕΡΕΪΠΙΑ ΚΤΙΡΙΟΥ ΡΩΜΑΪΚΩΝ ΧΡΟΝΩΝ ΣΤΑ ΜΩΡΑΪΤΙΚΑ

Μετά από την Μπενίτσα και σε απόσταση οκτώ χιλιομέτρων συναντάμε το χωριό

Μωραίτικα, όπου σώζονται ερείπια κτιρίου Ρωμαϊκών χρόνων με βαλανεία (λουτρά) δίπλα στον κεντρικό δρόμο. Σήμερα σώζονται αρκετά θεμέλια από την Ρωμαϊκή έπαυλη με τα λουτρά και ένα μικρό μέρος τοίχου ύψους 3 μ. περίπου. Τα ερείπια αυτά είναι παρόμοια με εκείνα της έπαυλης των

Μπενιτσών.

Ο ΒΥΖΑΝΤΙΝΟ ΦΡΟΥΡΙΟ ΓΑΡΔΙΚΙΟΥ

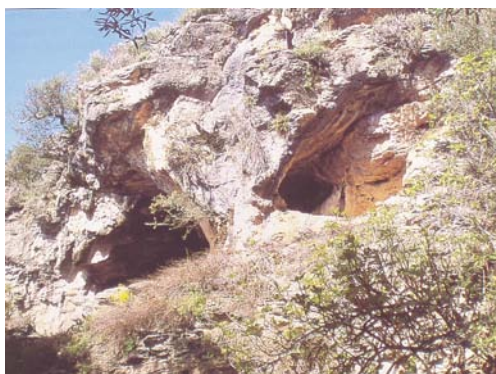
Στην περιοχή του χωριού Αϊ-Μαθιά, είκοσι τρία χιλιόμετρα από την πόλη,

συναντάμε το εντυπωσιακό Βυζαντινό Φρούριο του Γαρδικίου. Βρίσκεται σ' ένα χαμηλό λόφο και είναι ένα οκταγωνικό κάστρο με οκτώ ισχυρούς πύργους και τρεις πύλες, μια κύρια και δύο δευτερεύουσες. Από το παλιό Φρούριο σώζονται σήμερα το

περιφερειακό τείχος και μερικοί πύργοι. Χρονολογείται από το 13^ο αι. Οι ιστορικοί όμως, Μουστοξύδης και Ρωμανός το χρονολογούν τον 11^ο αι..

ΤΟ ΠΑΛΑΙΟΛΙΘΙΚΟ ΣΠΗΛΑΙΟ ΤΗΣ ΓΡΑΒΑΣ ΓΑΡΔΙΚΙΟΥ

Κοντά στο Φρούριο Γαρδικί και δυτικά αυτού, σ' απόσταση διακόσια μ. περίπου από το δρόμο, στην πλαγιά του βουνού, βρίσκεται το Παλαιολιθικό σπήλαιο της γράβας

Γαρδικίου. Εκεί το 1966 ο Κερκυραίος καθηγητής του Ιονίου Πανεπιστημίου Αύγουστος Σορδίνας ανακάλυψε ενδιαφέροντα ευρήματα της Ύστερης Παλαιολιθικής εποχής, που χρονολογούνται από 30.000 έως 9.000 π.Χ. Τα ευρήματα αυτά βρίσκονται στο Αρχαιολογικό Μουσείο της Κέρκυρας και αποτελούν τα' αρχαιότερα εκθέματά του.

Ο ΜΕΣΑΙΩΝΙΚΟΣ ΠΥΡΓΟΣ (ΝΤΟΥΡΗ) ΣΤΗ Ν. ΚΕΡΚΥΡΑ

Πηγαίνοντας στη Λευκίμμη, στην περιοχή της κοινότητας Χλωμού και στον οικισμό Λίνια, σώζεται Μεσαιωνικός πύργος, που ονομάζεται από τους κατοίκους Τούρη. Το μέρος αυτό υπέφερε από τεράστιες καταστροφές που προκαλούσαν οι αλληπάλληλες επιδρομές των πειρατών και άλλων εχθρών. Σήμερα μετά από μερικές επισκευές σώζεται σε καλή κατάσταση το ισόγειο και ο όροφος του κτιρίου, καθώς και ένα μέρος από τους δύο πυργίσκους.

ΤΟ ΛΑΤΟΜΕΙΟ ΜΥΛΟΛΙΘΩΝ ΣΤΗΝ Ν.Δ. ΑΚΤΗ ΤΗΣ ΚΕΡΚΥΡΑΣ

Η παραλία στη θέση Κίτινιά, όπου διακρίνονται αρκετά πύργια αναλόγως διαίτησης.

Στην περιοχή της Λευκίμμης και στην παραλία του χωριού Δραγωνιά, στη θέση Κάνουλα, βρέθηκε από τον καθηγητή του Ιονίου Πανεπιστημίου Αύγουστο Σορδίνια λατομείο μυλόλιθων για προβιομηχανικούς αλευρόμυλους, το οποίο σταμάτησε τη λειτουργία του το 19^ο αι. ή και νωρίτερα.

Η ΒΕΝΕΤΣΙΑΝΙΚΗ ΚΡΗΝΗ ΣΤΟ ΚΟΜΠΙΤΣΙ

Στο χωριό Κομπίτσι υπάρχει ένα χαρακτηριστικό κτίσμα από τα χρόνια της Βενετσιάνικης κυριαρχίας. Ορισμένοι ιστορικοί όμως διαφωνούν και ανάγουν το αρχικό κτίσμα στα χρόνια της Ρωμαϊκρατίας.

ΤΟ ΑΓΓΕΛΟΚΑΣΤΡΟ

Είναι ένα Βυζαντινό Φρούριο κοντά στην Παλαιοκστρίτσα, στο χωριό Κρήνη. Χρησιμοποιήθηκε σε διάφορες εποχές ως καταφύγιο των χωρικών της περιοχής του Κράτσαλου. Είναι κτισμένο σε ένα απόκρημνο βράχο ύψους 270 μέτρων, που μοιάζει με πυραμίδα. Το Αγγελόκαστρο εγκαταλείφθηκε στα τέλη του 18^{ου} αι. από τους

Ενετούς, οι οποίοι διατήρησαν μόνο φρουρά όπως και οι Γάλλοι, οι δε Άγγλοι εγκατέλειψαν εντελώς το Φρούριο. Σήμερα σώζεται η πύλη του και αρκετά μέρη από τα τείχη. Στο κάτω μέρος του Φρουρίου υπάρχει εκκλησάκι της Αγ. Κυριακής και από πάνω σώζονται σκίτες. Στην κορυφή υπάρχει άλλο ένα εκκλησάκι του Ταξιάρχη Μιχαήλ.

ΤΑ ΕΡΕΙΠΙΑ ΜΕΣΑΙΩΝΙΚΩΝ ΤΕΙΧΩΝ ΣΤΟΝ ΑΦΙΩΝΑ

Το 1930 ο ερασιτέχνης Ομηριστής Fritz Ott, νομίζοντας ότι εκεί είναι η Ομηρική πόλη(του Αλκινόου), έφερε τον Γερμανό καθηγητή Bulle και έκανε ανασκαφές. Τότε βρέθηκαν θραύσματα από αγγεία διαφόρων χρωμάτων καθώς και ίχνη αρχαιοτάτων οικισμών, παλαιότερων της Μυκηναϊκής εποχής, χωρίς όμως να διαπιστωθεί ότι στην τοποθεσία αυτή ήταν η πόλη του Αλκινόου. Εκεί σε ένα βραχώδες ύψωμα στην τοποθεσία Καρτέρια, πάνω από το Πόρτο Τιμόνι, όπου δημιουργείται δυσπρόσιτο φυσικό Φρούριο, σώζονται ερείπια Μεσαιωνικών τειχών.

Ο ΠΥΡΓΟΣ ΤΩΝ ΘΕΟΤΟΚΗΔΩΝ

Στο χωριό Καρουσάδες ενδιαφέρον παρουσιάζει ο πύργος των Θεοτόκηδων, παλιάς οικογένειας που μόλις ήρθε από την Κωνσταντινούπολη.

ΤΟ ΠΑΛΑΙΟΚΑΣΤΡΟ

Στο χωριό Σωκράκι σώζονται τα ερείπια ενός Φρουρίου γνωστού με την ονομασία Παλαιόκαστρο, καθώς και της εκκλησίας των Αγ. Θεοδώρων. Βρίσκονται στην κορυφή ενός λόφου, που είναι κατάφυτος από ελαιόδεντρα. Η ακριβής χρονολογία κτίσεως του Φρουρίου δεν είναι γνωστή. Πρέπει όμως να κτίστηκε από τα μέσα του 12^{ου} μέχρι τα μέσα του 13^{ου} αιώνα.

ΤΑ ΕΡΕΙΠΙΑ ΤΟΥ ΑΡΧΑΙΟΥ ΝΑΟΥ ΤΗΣ ΡΟΔΑΣ

Στην περιοχή της Ρόδας, τριάντα οκτώ χιλιόμετρα από την πόλη, στις ανασκαφές που έγιναν το 1938-39 βρέθηκαν ερείπια Δωρικού Περίπτερου ναού του 6^{ου} π.Χ. αι, όπως μαρτυρούν τα κομμάτια που σώθηκαν από τη διακόσμησή του. Ο ναός έχει μήκος

21,40 μ. και πλάτος 11,65 μ. Οι μονόλιθοι κίονες του ήταν έντεκα στις μακριές πλευρές και έξι στις στενές. Σήμερα σώζονται μόνο ελάχιστα ίχνη από τα θεμέλια, σε ύψος τριών δόμων, για να μας θυμίζουν τη θέση του.

ΤΑ ΕΡΕΠΙΑ ΤΟΥ ΜΕΣΑΙΩΝΙΚΟΥ ΠΥΡΓΟΥ (ΤΟΥΡΗ) ΣΤΗ Β. ΚΕΡΚΥΡΑ

Στο βόρειο τμήμα της Κέρκυρας υπήρχαν επτά Μεσαιωνικοί πύργοι, γνωστοί με το όνομα Τούρη. Οι πύργοι αυτοί πλαισίωναν κυρίως τιμαριωτικά κτήματα και χρησίμευαν για την υπεράσπιση αυτών από τις επιδρομές των πειρατών. Σήμερα σώζονται οι φαρδιές βάσεις του πύργου με το περιμετρικό τείχος και τα χαρακτηριστικά ανοίγματα από τις πολεμίστρες. Εντυπωσιακά είναι και τα μεγάλα ανοίγματα από τις πόρτες και τα παράθυρα του πύργου, ο οποίος αν και ερειπωμένος, προβάλλει επιβλητικός.

Η ΚΑΣΣΙΩΠΗ

Στο βορινό σημείο της Κέρκυρας, τριάντα έξι χιλιόμετρα από την πόλη, απέναντι από τους Αγίους Σαράντα της Αλβανίας είναι το ιστορικό χωριό Κασσιώπη. Την ίδρυσε ο Πύρρος το 281 π.Χ. Στην εποχή της ακμής της η Κασσιώπη δέχτηκε την επίσκεψη του Κικέρωνα και του Πτολεμαίου και ήταν η δεύτερη σε σπουδαιότητα πόλη του νησιού.

ΤΟ ΡΩΜΑΪΚΟ ΦΡΟΥΡΙΟ ΤΗΣ ΚΑΣΣΙΩΠΗΣ

Το Φρούριο της Κασσιώπης είναι το αρχαιότερο Φρούριο του νησιού. Κτισμένο στη βορειοανατολική ακτή επάνω σε ένα χαμηλό λόφο, διαδραμάτιζε σημαντικό ρόλο στην απόκρουση διαφόρων επιδρομών. Το έκτισαν οι Ρωμαίοι (229 π.Χ.-337μ.Χ.) . Σήμερα διασώζονται το περιτείχισμα του Φρουρίου, οι πύργοι, η ωραία πύλη του, οι προμαχώνες, η δεξαμενή νερού και μερικά παλιά κανόνια Ενετικού τύπου.

Η ΒΕΝΕΤΣΙΑΝΙΚΗ ΟΧΥΡΩΜΕΝΗ ΚΑΤΟΙΚΙΑ ΤΗΣ ΚΟΥΛΟΥΡΑΣ

Μετά από το χωριό της Κασσιώπης πηγαίνοντας προς την πόλη της Κέρκυρας, συναντάμε το λιμανάκι της Κουλούρας, που βρίσκεται απέναντι από το Βουθρωτό της Β. Ηπείρου. Εκεί βρίσκεται κτισμένη επάνω στη θάλασσα η οχυρωμένη αρχοντική βίλα της οικογένειας Γεννατά.

ΤΟ ΚΑΣΤΕΛΛΟ

Σε μικρή απόσταση από την περιοχή της Δασιάς βρίσκεται το Καστάλλο (βίλα Μιμπέλη). Το έκτισε ο Ιταλός βαρόνος Λουκάς Μιμπέλης το 1905 σε Ιταλογοτθικό ρυθμό, ο οποίος έρχεται σε αντίθεση με την αρμονία και το φώς του Κερκυραϊκού τοπίου. Στη θέση αυτή υπήρχε ένας παλιός μισογκρεμισμένος Μεσαιωνικός πύργος της αρχοντικής οικογένειας Πολυλά. Ο πύργος ανακαινίσθηκε και μετά από δέκα ολόκληρα χρόνια κτίστηκε το θεόρατο και υπέροχο σε μεγαλοπρέπεια μέγαρο.

ΤΟ ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΤΗΣ ΕΘΝΙΚΗΣ ΠΙΝΑΚΟΘΗΚΗΣ

Κοντά στο Καστέλλο και μέσα στο ίδιο πάρκο λειτουργεί από το 1992 παράρτημα της Εθνικής Πινακοθήκης. Στις αίθουσές του παρουσιάζονται όλο το χρόνο περιοδικές εκθέσεις διαφόρων Ελλήνων και ξένων ζωγράφων και χαρακτών.

ΤΑ ΟΧΥΡΑ ΤΟΥ ΝΑΥΣΤΑΘΜΟΥ ΤΩΝ ΕΝΕΤΩΝ

Απέναντι από το Ναύσταθμο των Ενετών και στην κορυφή του λόφου του Κομμένου, σώζονται τα οχυρά που προστατεύουν το Ναύσταθμο από ξηρά και θάλασσα. Πρόκειται για ένα πολυγωνικό τείχος με εννέα πλευρές, που δεσπόζει της γύρω περιοχής. Η κατασκευή των οχυρών χρονολογείται περίπου την ίδια εποχή με το κτίσιμο του Ναυστάθμου, το 1778.

ΤΑ ΕΡΕΙΠΙΑ ΤΟΥ ΝΑΥΣΤΑΘΜΟΥ ΤΩΝ ΕΝΕΤΩΝ

Δίπλα από τη Μαρίνα των Γουβιών βρίσκονται τα εντυπωσιακά ερείπια του Ναύσταθμου με τις πολύτοξες θολωτές στοές του, που μαρτυρούν τις παλιές ένδοξες μέρες ου Ενετικού στόλου. Ο Ναύσταθμος κτίστηκε το 1778, χρονολογία που είναι χαραγμένη πάνω από τη Ν. πύλη.

Η ΑΝΑΜΝΗΣΤΙΚΗ ΠΛΑΚΑ ΤΟΥ ΦΩΤΗ ΤΖΑΒΕΛΛΑ

Στο παλιό λιμάνι και εκεί που τελειώνει η οδός Νικηφόρου Θεοτόκη, στον τοίχο της καφετέριας «Μαύρος Γάτος», είναι εντοιχισμένη αναμνηστική πλάκα σχετική με τη δολοφονία του ήρωα Φώτη Τζαβέλλα, του οποίου η οικογένεια μετά τον εκπατρισμό των Σουλιωτών, καταφεύγει στην Κέρκυρα μαζί με πολλές άλλες οικογένειες και διαμένουν ως πρόσφυγες.

Η επιγραφή αναφέρει: «*ΕΝΤΑΥΘΑ ΕΔΟΛΟΦΟΝΗΘΗ ΥΠΟ ΤΟΥΡΚΑΛΒΑΝΩΝ ΤΟ 1813 Ο ΦΩΤΙΟΣ ΤΖΑΒΕΛΛΑΣ ΚΑΙ ΕΞΕΠΝΕΥΣΕ ΕΙΣ ΤΑΣ ΧΕΙΡΑΣ ΤΟΥ ΝΟΤΗ ΜΠΟΤΣΑΡΗ ΜΕΤΑ ΤΟΥ ΟΠΟΙΟΥ ΣΥΝΕΚΑΘΗΤΟ. Ο ΤΑΦΟΣ ΑΥΤΟΥ ΕΥΡΙΣΚΕΤΑΙ ΕΙΣ ΤΗΝ ΕΝΤΑΥΘΑ ΜΟΝΗΝ ΤΗΣ ΠΛΑΤΥΤΕΡΑΣ*».

Η ΑΝΑΜΝΗΣΤΙΚΗ ΠΛΑΚΑ ΤΗΣ ΠΡΩΤΗΣ ΑΝΤΙΣΤΑΣΙΑΚΗΣ ΕΚΔΗΛΩΣΗΣ

Στο τοίχο του 2^{ου} Γυμνασίου της πόλης, στην αρχή της οδού Ν. Ζαμπέλη, υπάρχει εντοιχισμένη μαρμάρινη πλάκα, για να θυμίζει ότι η πρώτη αντιστασιακή εκδήλωση, τόσο στην Κέρκυρα όσο και στην υπόλοιπη Ελλάδα, έγινε στην μικρή πλατεία Νικολάου Πολίτη εμπρός από το κτίριο του Γυμνασίου.

Η σχετική επιγραφή αναφέρει: «*ΤΗΝ ΜΙΚΡΗ ΑΥΤΗ ΠΛΑΤΕΙΑ ΤΟ ΠΡΩΤΟΚΥΡΙΑΚΟ ΤΟΥ ΝΟΕΜΒΡΗ ΜΕΡΑ ΤΟΥ ΜΗΝΑ ΤΡΕΙΣ ΣΤΑ 1941 ΤΑ ΜΑΘΗΤΙΚΑ ΝΕΙΑΤΑ ΤΗΣ ΚΕΡΚΥΡΑΣ ΠΡΑΓΜΑΤΟΠΟΙΗΘΗΚΑΝ ΑΥΘΟΡΜΗΤΑ ΤΗΝ ΠΡΩΤΗ ΜΑΖΙΚΗ ΑΝΤΙΦΑΣΙΣΤΙΚΗ ΕΚΔΗΛΩΣΗ ΣΤΗ ΣΚΛΑΒΩΜΕΝΗ ΕΥΡΩΠΗ*»

ΒΑΣΙΛΙΚΗ ΠΑΛΑΙΟΠΟΛΗΣ

Η Παλαιόπολη βρίσκεται στη χερσόνησο νότια της σημερινής πόλης, εκεί όπου χτίστηκε η αρχαία Κέρκυρα. Το σημαντικότερο μνημείο της είναι η Βασιλική της Παλαιόπολης, που οικοδομήθηκε τον 5^ο αιώνα μ.Χ. πάνω στα ερείπια παγανιστικού ναού.

ΦΙΓΑΡΕΤΟ

Ο αρχαιολογικός χώρος βρίσκεται στη σημερινή συνοικία Φιγαρέτο Κανονιού, που στην αρχαιότητα ήταν η βιοτεχνική συνοικία της αρχαίας πόλης. Η έρευνα έφερε στο φως τα εργαστήρια που κατασκεύαζαν τους κερκυραϊκούς αμφορείς, ειδώλια και πήλινα οικιακά είδη.

5. Ο ΑΓΡΟΤΟΥΡΙΣΜΟΣ ΚΑΙ ΤΟ ΦΥΣΙΚΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ

Είναι αυτονόητο ότι η παραπέρα καταστροφή του φυσικού περιβάλλοντος από την αλόγιστη ανάπτυξη του τουρισμού θα έχει μόνο αρνητικές επιπτώσεις.

Το γεγονός αυτό έχει ιδιαίτερη βαρύτητα για την Κέρκυρα, με το μοναδικής αξίας φυσικό περιβάλλον της, με τα εξαιρετικού ενδιαφέροντος οικοσυστήματα, με την πλούσια και σπάνια χλωρίδα και πανίδα, που στον τομέα του τουρισμού συνδυάζονται και ταυτόχρονα εκτίθενται στον κίνδυνο των σύγχρονων τουριστικών πακέτων που προσφέρονται.

Στη χλωρίδα του νησιού συμπεριλαμβάνονται πάνω από τα οποία συνθέτουν ένα απέραντο και πολύχρωμο μωσαϊκό καθ' όλη τη διάρκεια του χρόνου και προσφέρουν μαζί με την πανίδα και το τοπίο, σπάνιες ευκαιρίες παρατήρησης στους επισκέπτες. Σε αυτό το μωσαϊκό τοπίων και βιοτόπων φιλοξενούνται πολλά σπάνια και ενδημικά είδη χλωρίδας και πανίδας. Η χλωρίδα της ευρύτερης περιοχής περιλαμβάνει πολλά είδη φυτών ενώ η πανίδα δεν έχει ερευνηθεί λεπτομερώς. Επισημαίνεται η παρουσία μικρών θηλαστικών της Ελλάδας, και αρκετών ειδών ιχθυοπανίδας, αμφιβίων, ερπετών, πτηνών, κλπ.

Παρά τη μεγάλη οικολογική αξία της περιοχής, είναι η αισθητική αξία του τοπίου που έλκει τους επισκέπτες. Καθώς μάλιστα οι δυνατότητες παρατήρησης της πανίδας και της άγριας ζωής είναι μάλλον περιορισμένες, είναι η ομορφιά του τοπίου που παίζει τον πρωταγωνιστικό ρόλο στην πρόσληψη του περιβάλλοντος. Η απουσία, άλλωστε, υποδομής για την ερμηνεία της οικολογικής αξίας της περιοχής είναι ένας επί πλέον λόγος για τον οποίο η αισθητική προσέγγιση του περιβάλλοντος κυριαρχεί στην εμπειρία του επισκέπτη

Οικισμοί και μεμονωμένα κτίσματα στην Κέρκυρα εναρμονίζονται απόλυτα με το φυσικό περιβάλλον. Η απόλυτη εναρμόνιση φυσικού και δομημένου περιβάλλοντος συντελεί ώστε η αισθητική προσέγγιση του τοπίου ως συνόλου να είναι περισσότερο πρόσφορη για τον επισκέπτη σε σχέση με την πρόσληψη ενός μόνον στοιχείου. Όπως διαπιστώθηκε παραπάνω σε σχέση με την οικολογική αξία της περιοχής, έτσι για την αξία του δομημένου περιβάλλοντος λείπει η υποδομή ανάδειξης της σημασίας του και των παραμέτρων εκείνων που το καθιστούν υπόδειγμα αρμονικής συνύπαρξης ανθρώπου και φύσης.

Από τα παλιά χρόνια ποιητές και πεζογράφοι έχουν περιγράψει τη μαγεία της κερκυραϊκής φύσης και του κερκυραϊκού τοπίου. Μια αδιάκοπη εναλλαγή αποχρώσεων, όπου κυριαρχεί το πράσινο της ελιάς και του κυπαρισσιού.

Η πανέμορφη κερκυραϊκή φύση μαζί με την πολιτιστική κληρονομιά και την ιστορία καθιστούν την Κέρκυρα ένα από τα ωραιότερα νησιά της Ελλάδας και της Μεσογείου. Τα ονόματα που κατά καιρούς της χάρισαν όπως Νύμφη του Ιονίου, Μαργαριτάρι της Επτανήσου, Διαμάντι της Μεσογείου, Βασίλισσα της Αδριατικής, Αρχόντισσα Δυτικοευρωπαϊκή, Νησί της Λυρικής Φαντασίας, επιβεβαιώνουν την ιδιαίτερη ομορφιά της και τον σημαντικό φυσικό και πολιτιστικό της πλούτο.

Από την περιγραφή της αξίας του φυσικού και δομημένου περιβάλλοντος συνάγονται τα ακόλουθα σε σχέση με τον οικοτουρισμό:

- Η οικολογική σημασία της περιοχής είναι υψηλή.
- Η αισθητική του τοπίου προέχει της οικολογικής αξίας της περιοχής ως στοιχείο προσέλκυσης επισκεπτών αλλά και ως τελική εμπειρία από την επίσκεψη.
- Η απουσία ερμηνευτικής υποδομής για την οικολογική αξία του περιβάλλοντος συντείνει προς το παραπάνω αποτέλεσμα.
- Οι περιοχές του Παντοκράτορα, οι λίμνες, τα σπήλαια και τα οικοσυστήματα μπορούν να προσελκύσουν επισκέπτες, πεζοπόρους και φυσιολάτρες.
- Η αξία του δομημένου περιβάλλοντος είναι επίσης υψηλή με κύριο χαρακτηριστικό την αρμονική ένταξή του στο φυσικό περιβάλλον.
- Απουσιάζει η υποδομή ερμηνείας της ποιότητας του δομημένου περιβάλλοντος.
- Η έννοια του πολιτισμού, που υπερβαίνει τις έννοιες «φυσικό και δομημένο περιβάλλον» αναδεικνύεται σε πρωτεύον στοιχείο του τόπου και, κατά συνέπεια, της οικοτουριστικής ανάδειξης. Ωστόσο απουσιάζει η υποδομή ερμηνείας του κερκυραϊκού πολιτισμού.

Η υπαίθριος χώρος μπορεί και πρέπει να παραμείνει «ζωντανός», με ενεργό, δραστήριο και ευαισθητοποιημένο πληθυσμό. Ο φυσικός και πολιτιστικός πλούτος με τις παραδοσιακές οικονομικές δραστηριότητες και τον ήπιο φυσικό, οικολογικό και αγροτικό τουρισμό, μπορούν με την κατάλληλη υποδομή να αποτελέσουν κινητήρια δύναμη προόδου και ανασυγκρότησης της περιοχής.

Οι παραδοσιακοί οικισμοί, τα προστατευόμενα μνημεία και χώροι καθώς και το πλούσιο πολιτιστικό απόθεμα της ορεινής Κέρκυρας, μπορούν να αναδειχθούν και να

αποτελέσουν πόλο έλξης ενός ευαισθητοποιημένου τουρίστα ή πεζοπόρου, ο οποίος θα σέβεται το φυσικό και πολιτιστικό πλούτο από τη μία και θα συμβάλλει στην οικονομική αναζωογόνηση του ορεινού χώρου από την άλλη.

Το δίκτυο των διαδρομών αποτελεί έναν σημαντικό κορμό που υποστηρίζει την ανάδειξη του φυσικού και πολιτιστικού πλούτου, την παραδοσιακή κληρονομιά του τόπου και την αναγνώση στον ορεινό και ημιορεινό χώρο. Συμβάλλουν έτσι στην ανάπτυξη των θεματικών και εναλλακτικών μορφών τουρισμού (φυσιολατρικός, πολιτιστικός, οικοτουρισμός κλπ.), με αποτέλεσμα την ενίσχυση της τοπικής οικονομίας και την συγκράτηση του πληθυσμού.

Η Κέρκυρα διαθέτει πλούσιο δίκτυο μονοπατιών και διαδρομών, τα οποία όμως δεν είναι χαρτογραφημένα, ούτε έχουν επαρκή σήμανση, με αποτέλεσμα να παραμένουν άγνωστα για όσους επιθυμούν να επισκεφθούν και να γνωρίσουν τον ορεινό χώρο.

Η προσεγμένη χαρτογράφηση και ανάδειξη των αξιοθέατων, των μνημείων και των διαδρομών θα ενημερώνει τον επισκέπτη για όλα αυτά που θα συναντήσει στη διαδρομή, με σεβασμό και υπευθυνότητα. Η δράση αυτή, συμπληρωματικά με τις άλλες για την ανασυγκρότηση του αγροτικού χώρου, θα ενισχύσει την ορεινή Κέρκυρα, μέσα από την ανάδειξη της φυσιογνωμίας της περιοχής, της παράδοσής της και του φυσικού της πλούτου, στα πλαίσια μιας αειφόρου και ορθολογικής διαχείρισής τους.

6. ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΕΣ ΔΙΑΔΡΟΜΕΣ ΣΕ ΠΡΟΣΤΑΤΕΥΟΜΕΝΕΣ ΠΕΡΙΟΧΕΣ (NATURA 2000)

Οι περιβαλλοντικές διαδρομές το σημαντικότερο μέσο εξερεύνησης και ανακάλυψης μιας περιοχής, στηριζόμενες στο φυσικό και πολιτισμικό πλούτο, προβάλλοντας παράλληλα την πολιτιστική κληρονομιά την παράδοση και τα προϊόντα του τόπου. Ο αγροτικός και ορεινός χώρος της Κέρκυρας πρέπει να διευκολύνει τέτοιου είδους πρακτικές και να συμβάλλει στην ανάπτυξή τους. Για να το πετύχει πρέπει να αναπτύξει ένα δίκτυο με εναλλακτικές διαδρομές, μονοπάτια και δρομάκια στα οποία να έχουν εύκολη πρόσβαση οι επισκέπτες, οι περιπατητές και οι οδοιπόροι μικρών και μεγάλων διαδρομών. Πρέπει να βελτιωθούν τα ήδη υπάρχοντα παλαιά μονοπάτια επικοινωνίας οικισμών ή μονοπάτια ζώων, τα περισσότερα από τα οποία εγκαταλείφθηκαν και έχουν καλυφτεί από βλάστηση.

Η συντήρηση των μονοπατιών και η δημιουργία της κατάλληλης υποδομής στα επικίνδυνα σημεία θα επιτρέψουν στους επισκέπτες και στους λάτρεις της φύσης να βρεθούν με ασφάλεια σ' έναν διαφορετικό ξεχασμένο κόσμο, μακριά από τα πολυσύχναστα παράλια μέρη. Τα διαφορετικά μονοπάτια και οι διαδρομές θα επιτρέψουν στον καθένα να βρει αυτό που του αρέσει και να το προσαρμόσει στις φυσικές του δυνατότητες.

Στην περιοχή της Κέρκυρας υπάρχουν σήμερα όλες εκείνες οι συνθήκες οι οποίες θα μπορούσαν πολλές σημαντικές διαδρομές οι οποίες μπορούν να συμβάλλουν στην οικονομική αναζωογόνηση των τοπικών κοινωνιών. Αυτό μπορεί να γίνει πραγματικότητα μέσα από την ανάδειξη όλων των ιδιαίτερων περιβαλλοντικών και πολιτιστικών στοιχείων καθώς και των τοπικών προϊόντων, τα οποία θα μπορούσαν να έλξουν μέρος του τουρισμού των παράλιων περιοχών προς την εσωχώρα..

Απαιτείται μία εμπειριστατωμένη μελέτη βελτίωσης και επέκτασης του δικτύου των μονοπατιών και διαδρομών, ώστε παράλληλα να παρουσιάσουν και να αξιοποιήσουν τις υπάρχουσες αρχαιότητες και κάθε φυσικό ή πολιτιστικό πλούτο της περιοχής.

Οι αρχές που πρέπει να ακολουθεί κάποιος κατά το σχεδιασμό μιας διαδρομής ή ενός μονοπατιού είναι :

- η διαδρομή πρέπει να καλύπτει το μεγαλύτερο δυνατό αριθμό των ειδικών χαρακτηριστικών της περιοχής χωρίς να τα θέτει σε κίνδυνο,

- το πλάτος ενός μονοπατιού πρέπει να είναι από 0,5 μέχρι 1 μέτρο και, όπου κρίνεται απαραίτητο να γίνεται πέτρινη κατασκευή,
- η συντήρησή τους πρέπει να είναι συνεχής,
- στα δύσκολα και επικίνδυνα σημεία πρέπει να τοποθετούνται ξύλινα κιγκλιδώματα και να γίνονται οι απαραίτητες εργασίες ώστε ο πεζοπόρος και ο περιπατητής επισκέπτης να χαίρεται τη φύση με ασφάλεια,
- τα μονοπάτια τα οποία ακολουθούν τα ίδια σημεία ενδιαφέροντος πρέπει να συνδέονται μεταξύ τους,
- πρέπει να προτιμούμε τις διαδρομές που περνούν από δάση και όχι από αγροτικές καλλιέργειες,
- η σήμανση στους δρόμους πρέπει να είναι επαρκής και πολύ προσεγμένη,
- πρέπει να τοποθετούνται πινακίδες σήμανσης καθ' όλο το μήκος των μονοπατιών, καθώς και στις εισόδους και εξόδους των οικισμών,
- κατά μήκος των μονοπατιών πρέπει να υπάρχει η στοιχειώδης υποδομή ώστε ο οδοιπόρος να ικανοποιεί τις βασικές ανάγκες του,
- όλα τα μονοπάτια πρέπει να είναι περασμένα στους χάρτες.

6.1 Διαδρομές ιππασίας

Οι χώροι στους οποίους μπορεί να ασκήσει κάποιος τη δραστηριότητα της ιππασίας σε οργανωμένους χώρους ιδιαίτερα ελκιστικούς στον επισκέπτη, να διαθέτουν την απαραίτητη υποδομή για την άσκηση αυτής της δραστηριότητας, πραγματοποιώντας ειδικές διαδρομές, εκδρομές, εκπαιδευτικές εξορμήσεις κλπ.

Η ύπαιθρος της Κέρκυρας προσφέρει τις ιδανικές συνθήκες για την ανάπτυξη της δραστηριότητα αυτής. Τα υψόμετρο, η ομαλότητα των κλίσεων, οι φυσικές ομορφιές, τα οικοσυστήματα της ελιάς κλπ. αποτελούν χαρακτηριστικά που ευνοούν την ιππασία.

Οι εκδρομείς θα μπορούν να ανακαλύπτουν κάθε φορά ένα διαφορετικό τοπίο, γραφικά χωριά, φυσικές ομορφιές και τον ορεινό πολιτισμό της περιοχής. Δυστυχώς σήμερα η δραστηριότητα αυτή δεν είναι ιδιαίτερα αναπτυγμένη παρά την ύπαρξη ευνοϊκών συνθηκών.

6.2 Ποδηλατικές διαδρομές

Οι ιδανικότεροι χώροι για το άθλημα της ποδηλασία είναι αυτοί οι οποίοι διαχειρίζονται με τέτοιο τρόπο ώστε να προστατεύουν το φυσικό περιβάλλον και να

ευνοούν τις δραστηριότητες αναψυχής και ήπιας άθλησης. Δεν απαιτούνται πολυδάπανες υποδομές για την άσκηση της δραστηριότητας αυτής. Η Κέρκυρα διαθέτει όλα τα πλεονεκτήματα και τις ευνοϊκές συνθήκες για την άσκηση της ποδηλασίας, αλλά δυστυχώς το άθλημα αυτό δεν είναι ικανοποιητικά ανεπτυγμένο. Η κατάλληλη υποδομή και η ενημέρωση του κόσμου θα αναπτύξουν την ποδηλασία, η οποία είναι ένα άθλημα απόλυτα συμβατό με τη φύση και την προστασία του περιβάλλοντος. Παράλληλα οι νέοι τουρίστες θα τονώσουν την ορεινή τοπική οικονομία κατά τους καλοκαιρινούς μήνες.

Ο ποδηλάτης είναι ο μεγάλος φίλος του δάσους και των δένδρων. Ξέρει να σέβεται το περιβάλλον επειδή γνωρίζει καλά τι πρέπει να κάνει, κατ' αρχήν για την ασφάλειά του, κόντρα στα στοιχεία της φύσης: τον αέρα, τον ήλιο, τη βροχή, το κρύο, και, για την ευχαρίστησή του έπειτα με την ησυχία, τα χρώματα της φύσης, τη βλάστηση που συναντά, τα πουλιά και τα ζώα.

Η ποδηλασία δεν πρέπει να ξεχαστεί κατά την χωροταξική οργάνωση και την αξιοποίηση του της περιφέρειας της Κέρκυρας. Πρέπει να χαράξουμε γραφικές ποδηλατικές διαδρομές, δημιουργώντας την κατάλληλη υποδομή, ώστε η δραστηριότητα αυτή να αναπτυχθεί για το καλό των ποδηλατών, του φυσικού περιβάλλοντος και της τοπικής κοινωνίας.

7. ΠΡΟΣΔΙΟΡΙΣΜΟΣ ΔΙΑΔΡΟΜΩΝ ΑΓΡΟΤΙΚΟΥ ΧΩΡΟΥ

Υφιστάμενη Κατάσταση

Η περιοχή παρέμβασης είναι κατάφυτη, με πολλές φυσικές ομορφιές και ιδιαίτερες κλιματολογικές συνθήκες. Χαρακτηρίζεται από την ύπαρξη ποικίλων δασικών και λιβαδικών οικοσυστημάτων. Επιπρόσθετα, αρκετές περιοχές εντάσσονται στο Διεθνές δίκτυο προστασίας NATURA 2000, ενώ η ιδιαιτερότητα του τοπίου συμπληρώνεται από την ύπαρξη θεσμοθετημένων τοπίων ιδιαίτερου φυσικού κάλους, θέσεων θέας και μονοπατιών.

Το οικιστικό περιβάλλον δέχθηκε επιρροές από λαούς και πολιτισμούς που εποίκισαν το νησί τους προηγούμενους αιώνες. Σήμερα σώζονται κτίρια από τα Βυζαντινά χρόνια, πλήθος Αρχαιολογικών Χώρων και Μνημείων ενώ σε όλη την περιοχή απαντώνται αξιόλογοι παραδοσιακοί οικισμοί με ιστορικό, πολιτιστικό και αρχιτεκτονικό ενδιαφέρον. Εξίσου πλούσιο είναι το πολιτισμικό κεφάλαιο, τα τοπικά ήθη και έθιμα και οι ποικίλες πολιτιστικές εκδηλώσεις.

Οι τουριστικές υποδομές της περιοχής παρέμβασης χαρακτηρίζονται από πληρότητα, αν και μονόπλευρα προσανατολισμένες στον παραθεριστικό τουρισμό και απαρτίζονται από 326 ξενοδοχειακές μονάδες δυναμικότητας 31.631 κλινών, 15.811 διαμερίσματα που αντιστοιχούν σε 26.099 δωμάτια δυναμικότητας 51.970 κλινών, καθώς και 12 camping δυναμικότητας 919 θέσεων τα οποία χωροθετούνται σε 7 Δήμους. Η συντριπτική πλειοψηφία των διανυκτερεύσεων στα ξενοδοχειακά καταλύματα αφορά αλλοδαπούς επισκέπτες σε ποσοστό που κυμαίνεται μεταξύ 83% - 89% έναντι των ημεδαπών, των οποίων το ποσοστό διανυκτερεύσεων κυμαίνεται μεταξύ 17% - 11%. Τέλος, στην περιοχή δραστηριοποιείται σημαντικός αριθμός τουριστικών επιχειρήσεων οι οποίες παρέχουν εξειδικευμένες υπηρεσίες εξυπηρέτησης στους τουρίστες – επισκέπτες.

Η δημογραφική εξέλιξη της περιοχής παρουσιάζει ανοδική πορεία, με τον πληθυσμό να ανέρχεται στις 72.488 κατοίκους το 2001, ή το 65% του Ν.Κέρκυρας. Προσομοιάζει τα βασικά δημογραφικά χαρακτηριστικά της ελληνικής υπαίθρου, που εντοπίζονται στην σχετικά περιορισμένη συμμετοχή των νεαρών ηλικιών, την γήρανση

του πληθυσμού και το χαμηλό μορφωτικό επίπεδο. Ο πρωτογενής τομέας απασχολεί το 30,59% των κατοίκων, ο δευτερογενής το 16,75%, ενώ τη μεγαλύτερη συγκέντρωση παρουσιάζει ο τριτογενής με ποσοστό συμμετοχής 43,91% του οικονομικά ενεργού πληθυσμού και ιδιαίτερα ο κλάδος του εμπορίου – ξενοδοχείων – εστιατορίων.

Το καλλιεργητικό πρότυπο της περιοχής χαρακτηρίζεται από την καλλιέργεια της ελιάς και σε πολύ μικρότερη έκταση και ποσότητα των αμπελιών και κηπευτικών. Σε πρώιμο στάδιο βρίσκεται η παραγωγή βιολογικών κηπευτικών προϊόντων, ενώ ιδιαίτερη θέση κατέχει το τοπικό προϊόν κουμ-κουάτ που έχει αναγνωριστεί σαν «Προϊόν Γεωγραφικής Ένδειξης».

Η κτηνοτροφία είναι ανεπτυγμένη στο βόρειο (ορεινό) κυρίως τμήμα του νησιού και χαρακτηρίζεται από την ύπαρξη πολλών μικρών οικογενειακών μονάδων με αιγοπρόβατα οι οποίες λειτουργούν συμπληρωματικά με τη γεωργία. Τα κτηνοτροφικά προϊόντα είναι το βούτυρο Κέρκυρας, η γραβιέρα Κέρκυρας, το νούμπουλο (είδος αλλαντικού) και το σαλάμι.

Η αλιεία ασκείται ερασιτεχνικά και οι επαγγελματίες αλιείς αριθμούν περί τους 2.000. Στο νησί υπάρχουν τέσσερις ιχθυοτροφικές μονάδες οι οποίες είναι περιορισμένης ετήσιας δυναμικότητας. Τα βασικά αλιεύματα από την ιχθυοτροφική δραστηριότητα είναι η τσιπούρα και το λαβράκι.

Η σύνδεση της πρωτογενούς παραγωγής με μεταποιητικές δραστηριότητες είναι χαλαρή, η βιομηχανία είναι σχεδόν ανύπαρκτη ενώ η βιοτεχνία περιορίζεται σε σχετικά μικρές μονάδες. Οι μεταποιητικές δραστηριότητες χαρακτηρίζονται ως "εντάσεως εργασίας", είναι οικογενειακής μορφής και προσανατολίζονται σε τυποποίηση ή μεταποίηση προϊόντων του πρωτογενή ή σε καθαρά μεταποιητικές δραστηριότητες.

Στην συνέχεια παρατίθενται εν συντομία τα ισχυρά και αδύναμα σημεία της περιοχής αλλά και οι απειλές και ευκαιρίες.

ΙΣΧΥΡΑ ΣΗΜΕΙΑ (STRENGTHS)	ΑΔΥΝΑΤΑ ΣΗΜΕΙΑ
<ul style="list-style-type: none"> ✓ Καθιερωμένος τουριστικός προορισμός ✓ Σημαντική γεωγραφική θέση ✓ Εγγύτητα με τουριστικά κέντρα της Ευρώπης ✓ Σημαντικοί τουριστικοί πόροι πέραν εκείνων που απαρτίζουν τους "3S" ✓ Ενδιαφέροντα οικοσυστήματα ✓ Σημαντική πολιτισμική παράδοση και μνημειακός πολιτισμικός πλούτος ✓ Δυνατότητες ανάπτυξης τουρισμού 2 πόλων ✓ Παραγωγή ποιοτικών τοπικών προϊόντων ✓ Η υλοποίηση σημαντικών επενδύσεων ✓ Αξιόλογη ποιοτική και ποσοτική υποδομή για τουριστικές υπηρεσίες ✓ Εξειδικευμένο στις τουριστικές υπηρεσίες ανθρώπινο δυναμικό 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Μονοκαλλιέργεια του τουρισμού σε μια μορφή τουρισμού ✓ Εξάρτηση της τουριστικής διανομής από τους tours operators ✓ Σημαντικά προβλήματα από συγκρούσεις χρήσεων γης με τουρισμό ✓ Αυξανόμενα επίπεδα ρύπανσης (αισθητικής κ.α.) ✓ Προβληματική σύνδεση μεταξύ των νησιών του Νομού
ΑΠΕΙΛΕΣ (THREATS)	ΕΥΚΑΙΡΙΕΣ (OPPORTUNITIES)
<ul style="list-style-type: none"> • Συνέχιση μονόπλευρης τουριστικής ανάπτυξης • Αφίξεις / διανυκτερεύσεις τουριστών δείχνουν στασιμότητα / σταθεροποίηση • Ένταση ανταγωνισμού από ελληνικούς και ξένους προορισμούς • Δυσάρεστα φαινόμενα που σχετίζονται με χαμηλό κοινωνικοοικονομικό επίπεδο επισκεπτών 	<ul style="list-style-type: none"> • Χρηματοοικονομικό πλαίσιο με προτεραιότητα σε ορισμένες παρεμβάσεις • Τάσεις για μεταβολή στην κατανάλωση ορισμένων τουριστικών προϊόντων • Βελτίωση διασυνοριακής επικοινωνίας

Με δεδομένη την φυσιογνωμία της περιοχής παρέμβασης, προέκυψαν επιμέρους ζώνες, αφού αξιολογήθηκαν λεπτομερειακά ως προς την αξία του τουριστικού τους αποθέματος, την ύπαρξη κοινών γεωμορφολογικών χαρακτηριστικών, την ύπαρξη βασικών τουριστικών υποδομών και τον αριθμό κλινών και διανυκτερεύσεων. Έτσι προσδιορίστηκαν συνεκτικές περιοχές που μπορούν ή δυνητικά θα μπορούσαν να παρέχουν, ποικιλία ολοκληρωμένων τουριστικών δραστηριοτήτων και υπηρεσιών.

ΖΩΝΕΣ ΩΡΙΜΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ: Ορίζονται οι περιοχές που έχουν επιτύχει ένα βαθμό ανάπτυξης και απολαμβάνουν τα πλεονεκτήματα της αναγνωρισιμότητάς τους ως τουριστικού προορισμού. Διαθέτουν οργανωμένη τουριστική υποδομή, ενώ προσφέρουν εξειδικευμένες και επαρκείς υπηρεσίες για την υποστήριξη του τουριστικού προϊόντος.

1. Ανατολική Ακτή (από Νησάκι έως Μεσογγή)

Περιλαμβάνει μέρος των Περιοχών Ελέγχου Τουριστικής Ανάπτυξης (Π.Ε.Τ.Α.) που καθορίζονται με την Απόφαση υπ' αριθμ. 2647 ΥΠΕΘΟ 538866/ΕΙΔ. 135/ΕΟΤ (ΦΕΚ 797Β/19.11.1986) και συγκεκριμένα:

α. Η παραλιακή ζώνη του Δ.Δ. Νησακίου Δ. Κασσωπαίων κατάντη της επαρχιακής οδού, από τον οικισμό Νησάκι και νότια μέχρι το όριο με το Δ.Δ. Σπαρτύλα Δ. Φαιάκων

β. Η παραλιακή ζώνη του Δ.Δ. Σπαρτύλα Δ. Φαιάκων κατάντη της επαρχιακής οδού από το όριο με το Δ.Δ. Νησακίου Δ. Κασσωπαίων και νότια μέχρι το όριο με το Δ.Δ. Αγ. Μάρκου (τμήμα της Περ. Ελέγχου Τουρ. Ανάπτυξης)

γ. Η παραλιακή ζώνη του Δ.Δ. Αγ. Μάρκου κατάντη της επαρχιακής οδού από το όριο με το Δ.Δ. Σπαρτύλα Δ. Φαιάκων και νότια μέχρι το όριο με το Δ.Δ. Κ. Κορακιάνας Δ. Φαιάκων (τμήμα της Περ. Ελέγχου Τουρ. Ανάπτυξης)

δ. Η παραλιακή ζώνη του Δ.Δ. Κ. Κορακιάνας Δ. Φαιάκων κατάντη της επαρχιακής οδού από το όριο με το Δ.Δ. Αγ. Μάρκου Δ. Φαιάκων και νότια μέχρι το όριο με το Δ. Κερκυραίων (τμήμα της Κορεσμένης Περιοχής)

ε. Ολόκληρη η Περ. Ελέγχου Τουρ. Ανάπτυξης και το Κορεσμένο τμήμα του Δ. Κερκυραίων

ζ. Το Το Δ.Δ. Αλεπούς Δ. Κερκυραίων (ολόκληρο)

η. Το Δ.Δ. Καναλίων Δ. Κερκυραίων (ολόκληρο – Κορεσμένο και Περ. Ελέγχου Τουρ. Ανάπτυξης)

θ. Το παραλιακό τμήμα του Δ.Δ. Βιρού Δ. Αχιλλείων (Κορεσμένο)

ι. Το παραλιακό τμήμα του Δ.Δ. Κυνοπιαστών Δ. Αχιλλείων (Κορεσμένο)

κ. Το Δ.Δ. Γαστουρίου Δ. Αχιλλείων (ολόκληρο – Κορεσμένο και Περ. Ελέγχου Τουρ. Ανάπτυξης)

λ. Το Δ.Δ. Μπενιτσών Δ. Αχιλλείων (ολόκληρο – Κορεσμένο)

μ. Το παραλιακό τμήμα του Δ.Δ. Στρογγυλής Δ. Μελιτειέων (Περ. Ελέγχου Τουρ. Ανάπτυξης)

ν. Το παραλιακό τμήμα του Δ.Δ. Μωραΐτικων Δ. Μελιτειέων (Περ. Ελέγχου Τουρ. Ανάπτυξης)

ξ. Το παραλιακό τμήμα του Δ.Δ. Χλωματιανών Δ. Μελιτειέων (Περ. Ελέγχου Τουρ. Ανάπτυξης)

2. Περιοχή Παλαιοκαστρίτσας

Περιλαμβάνει μέρος των Περιοχών Ελέγχου Τουριστικής Ανάπτυξης (Π.Ε.Τ.Α.) που καθορίζονται με την Απόφαση υπ' αριθμ. 2647 ΥΠΕΘΟ 538866/ΕΙΔ. 135/ΕΟΤ (ΦΕΚ 797Β/19.11.1986) και συγκεκριμένα:

α. Το Κορεσμένο τμήμα του Δ.Δ. Λακώνων Δ. Παλαιοκαστριτών

β. Το Κορεσμένο τμήμα του Δ.Δ. Λιαπάδων Δ. Παλαιοκαστριτών

3. Περιοχή Κασσιόπης

Περιλαμβάνει ολόκληρο το Δ.Δ. Κασσιώπης Δ. Κασσωπαίων

4. Παραλιακή Περιοχή Σιδαρίου – Καρουσάδων

Περιλαμβάνει ολόκληρο το Δ.Δ. Σιδαρίου Δ. Εσπερίων

5. Παραλιακή Περιοχή Ρόδας – Κασσιώπης

Περιλαμβάνει ολόκληρο το παραλιακό τμήμα του Δ. Θιναλίων κατάντη της Επαρχιακής Οδού, από τη διασταύρωση (κόμβο) της Ρόδας (Δ.Δ. Σφακερών Δ. Θιναλίων) μέχρι το όριο με το Δ.Δ. Κασσιώπης Δ. Κασσωπαίων

6. Περιοχή Κάβου – Ασπρόκαβου

Περιλαμβάνει την παραλιακή περιοχή της Ανατολικής ακτής του Δ. Λευκιμμαίων, σε βάθος 500 μ. από την παραλία, που ξεκινάει από το λιμάνι της Λευκίμμης και καταλήγει στον Ασπρόκαβο, περιλαμβάνοντας το Δάσος του Αρκουδίλα.

ΖΩΝΕΣ ΔΥΝΑΜΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ : Ορίζονται οι περιοχές που «ανακαλύφθηκαν» πρόσφατα από τον τουρισμό δηλαδή διαθέτουν περιορισμένη αναγνωρισιμότητα. Η υποδομή τους μόλις που ανταποκρίνεται στις διανυκτερεύσεις και την εξυπηρέτηση των τουριστών. Οι υποστηρικτικές υπηρεσίες είναι ελλιπείς και ο αριθμός των επισκεπτών μικρός.

1. Δήμος Παξών

2. Δήμος Παρελίων - Δήμος Αχιλλείων (εκτός της Ανατολικής Ακτής)

3. Περιοχή Αγίου Γεωργίου Πάγων

ΖΩΝΕΣ ΑΝΑΞΙΟΠΟΙΗΤΕΣ: Ορίζονται οι περιοχές που διαθέτουν μεν τα απαραίτητα ελκτικά στοιχεία για τους τουρίστες – επισκέπτες, υστερούν δε στις υποδομές διανυκτερεύσεις και απουσιάζει εντελώς το στοιχείο της παροχής υποστηρικτικών υπηρεσιών. Ο αριθμός των επισκεπτών απαρτίζεται κυρίως από εκείνους που μόλις «ανακάλυψαν» την περιοχή.

1. Διαπόντιοι νήσοι

2. Δήμος Κασσωπαίων - Θιναλίων – Φαιάκων (ενδοχώρα)

3. Δήμος Εσπερίων – Αγ.Γεωργίου – Παλαιοκαστριτών (εκτός Παλαιοκαστρίτσας, περιοχής Πάγων)

4. Δήμος Μελιτειέων – Κορισσίων – Λευκιμμαίων (εκτός περιοχής Τσάκι – Μεσσογγή, Κάβου – Ασπρόκαβου)

Μετά από την μελέτη των διαθέσιμων δεδομένων, τις επιτόπιες έρευνες και την καταγραφή των απόψεων των τοπικών φορέων, η Ομάδα Μελέτης κατέληξε ότι η περιοχή παρέμβασης διαθέτει σήμερα τις αναγκαίες προϋποθέσεις για την ανάπτυξη συγκεκριμένων μορφών αγροτουρισμού.

Κατηγορίες Αγροτουρισμού που μπορούν δυνητικά να αναπτυχθούν στην Κέρκυρα

Μορφή Αγροτουρισμού	Δήμοι/Κοινότητες	Υποκατηγορίες / Δραστηριότητες	Τουριστικές Ενασχολήσεις
Οικοτουρισμός	ΠΕΡΙΟΧΕΣ NATURA 2000 Δήμου Αχιλλείων Δήμου Κορισσίων Δήμου Λευκιμμαίων Δήμου Μελιτειέων Δήμου Παξών	Φυσιολατρικός Οικολογικός Περιηγητικός Περιπατητικός	Μελέτη χλωρίδας και πανίδας, φωτογράφιση, περίπατοι, «βόλτες» με αυτοκίνητο.
Πολιτισμικός	Δήμου Λευκιμμαίων Δήμου Αχιλλείων Δήμου Παλαιοκαστριτών	Μορφωτικός Λαογραφικός Γαστρονομικός Θρησκευτικός	Επίσκεψη μνημείων, παραδοσιακών οικισμών, αρχαιολογικών τόπων, συμμετοχή σε σεμινάρια διαλέξεις, επίσκεψη μουσείων, συμμετοχή σε

	<p>Δήμου Θιναλίων</p> <p>Δήμου Κασσωπαίων</p>		<p>γιορτές και πανηγύρια, επαφή με τους ντόπιους κατοίκους, γευσιγνωσία φαγητών και ποτών, γνωριμία με τοπικά προϊόντα.</p>
<p>Ειδικών Δραστηριοτήτων</p>	<p>Ορεινές περιοχές</p> <p>Δήμου Αγ. Γεωργίου</p> <p>Δήμου Αχιλλείων</p> <p>Δήμου Εσπερίων</p> <p>Δήμου Θιναλίων</p> <p>Δήμου Κασσωπαίων</p> <p>Δήμου Μελιτειέων</p> <p>Δήμου Παλαιοκαστριτών</p> <p>Δήμου Παξών</p> <p>Δήμου Παρελίων</p> <p>Δήμου Φαιάκων</p> <p>Κοινότητας Οθωνών</p> <p>Κοινότητας Ερείκουσας</p> <p>Κοινότητας Μαθρακίου</p>	<p>Περιπέτειας</p> <p>Ορειβατικός</p> <p>Ποδηλασία βουνού</p> <p>Trekking</p> <p>Παραπέντε</p> <p>Περιηγητικός</p>	<p>Ορειβασία, trekking, ποδηλασία βουνού, διάσχιση μονοπατιών – φαραγγιών, πέρασμα ποταμιών, περιήγηση με οχήματα 4*4, φωτογραφία, κατασκήνωση.</p>
<p>Θρησκευτικός</p>	<p>Δήμος Λευκιμμαίων</p>	<p>Πολιτισμικός</p>	<p>Συμμετοχή σε θρησκευτικές</p>

	Δήμος Κορισσίων Δήμος Αχιλλείων Δήμος Αγ. Γεωργίου Δήμος Φαιάκων	Λαογραφικός	γιορτές και πανηγύρια, εκδηλώσεις θρησκευτικής λατρείας, επίσκεψη ναών και μοναστηριών, διαμονή σε μοναστήρια, παρακολούθηση θρησκευτικών τελετών.
--	---	-------------	---

Σχεδιασμός Ολοκληρωμένων Διαδρομών Αγροτουριστικού Ενδιαφέροντος (circuits)

Επειδή αφενός οι αγροτουριστικές δραστηριότητες είναι ή και μπορούν να είναι διασπαρμένες σε όλο το εύρος της περιοχής παρέμβασης και αφετέρου τα circuits αυτά χρήζουν «τόνωσης» του περιεχομένου του ενδιαφέροντος τους, προτείνεται εδώ ο σχεδιασμός μιας σειράς παρόμοιων διαδρομών που αναγκαστικά θα συνδυάζουν – πέραν του αγροτουρισμού – και την επίσκεψη άλλων τουριστικών πόρων όπως επίσκεψη σε παραδοσιακούς οικισμούς, θρησκευτικά μνημεία, αλλά και σε περιοχές με ιδιαίτερα φυσικό κάλος. Η πρόταση για τις διαδρομές αυτές είναι η παρακάτω:

Circuits

1η Διαδρομή

Παξοί – Αντίπαξοι [Δ.Δ Γαΐου, Λάκκας, Μαγαζιών, Λογγού].

2η Διαδρομή

Κάβος (Δάσος Αρκουδίλα) – Σπαρτερά – Δραγωτινά – Παλαιοχώρι – Κρητικά – Βιταλάδες – Περιβόλι – Μαραθιάς – Αργυράδες – Λίμνη Κορισσίων – Φρούριο Γαρδικίου – Άγιος Ματθαίος – Χλοματιανά – Χλομός (Πανόραμα, Μεροβίγκλι) – Άγιος Δημήτριος – Κουσπάδες – Πετριτής – Άγιος Νικόλαος – Αλυκές Λευκίμης – Λευκίμμη.

[Δ.Δ. Λευκίμμης, Άνω Λευκίμμης, Βιταλάδων, Νεοχωρίου, Αγ. Ματθαίου, Χλωματιανών, Χλωμού, Αργυράδων, Αγ. Νικολάου, Βασιλάτικων, Κουσπάδων, Περιβολιού, Πετριτή].

3η Διαδρομή

Γαστούρι (κορυφή Αγ. Δέκα) – Μπενίτσες (Βουνό πάνω από Μπενίτσες) – Λουκάτα (κορυφή Σταυρού) – Στρογγυλή – Άγιος Ματθαίος – Βουνιατάδες – Κάτω Παυλιάνα – Άνω Παυλιάνα – Πεντάτι – Άνω Γαρούνα – Κάτω Γαρούνα – Καμάρα – Συναράδες – Καστελλάνοι – Κουραμάδες – Καλαφατιώνες – Βαρυπατάδες – Πέλεκας – Κομπίτσι – Καστανιά- Βιρός.

[Δ.Δ. Αγ. Ματθαίου, Συναράδων, Άνω Παυλιάνας, Κάτω Παυλιάνας, Βουνιατάδων, Πεντατίου, Βιρού, Στρογγυλής, Αγίου Προκοπίου, Αγίων Δέκα, Άνω Γαρούνα, Βαρυπατάδων, Γαστουρίου, Καλαφατιώνων, Καμάρας, Καστελλάνων Μέσης, Κάτω Γαρούνα, Κουραμάδων, Κυνοπιαστών, Σταυρού, Κομπιτσίου, Αγίων Δούλων, Πέλεκας].

4η Διαδρομή

Λάκωνες – Κρήνη – Μακράδες – Βίστωνας – Πρινύλας – Πάγοι – Άη Γιώργης – Αρίλλας (Ακρ. Κεφάλι) – Μαγουλάδες – Βελονάδες - Δάφνη – Αγρός – Αρκαδάδες – Αλειμματάδες.

[Δ.Δ. Αλειμματάδων, Κρήνης, Μακράδων, Μαγουλάδων, Βελονάδων, Λακώνων, Αγρού, Δάφνης, Ραχτάδων, Αρκαδάδων, Αγίου Αθανασίου, Αρμενάδων, Καστελλάνων Γύρου, Αφιώνα, Καββαδάδων, Πάγων].

5η Διαδρομή

Καρουσάδες – Καβαλλούρι – Αγραφοί – Ξανθάτες – Νυμφές – Κυπριανάδες – Χωροεπίσκοποι.

[Δ.Δ. Χωροεπισκόπων, Αγραφών, Καρουσάδων, Καβαλλουρίου, Αγ. Δούλων, Ξανθάτων, Νυμφών, Βαλανείου, Δροσάτου].

6η Διαδρομή

Άγιος Στέφανος Αυλιωτών – Ερείκουσα – Οθωνοί – Μαθράκι – Άγιος Στέφανος Αυλιωτών. [Δ.Δ. Αυλιωτών, Κ.Ερείκουσας, Κ. Οθωνών, Κ. Μαθρακίου].

7η Διαδρομή

Διαδρομή που περικλείει τον ορεινό όγκο Παντοκράτορα.

[Δ.Δ. Σινιών, Γυμαρίου, Αγ. Παντελεήμονα, Επίσκεψης, Πετάλιας, Λαυκίου, Λουτσών, Περίθειας, Κασσιόπης, Γυμαριου, Νησακίου, Σινιών, Ζυγού, Σγουράδων, Σπαρτίλα, Σωκρακίου].

8η Διαδρομή

Πυργί – Αγ. Μάρκος – Άνω Κορακιάνα – Σκριπερό – Δουκάδες – Γαρδελάδες – Λιαπάδες – Γιαννάδες – Βάτος – Τεμπλόνη – Πουλάδες – Κάτω Κορακιάνα.

[Δ.Δ. Λιαπάδων, Γαρδελάδων, Δουκάδων, Σκριπερού, Κανακάδων, Μαρμάρου, Γιαννάδων, Βάτου, Κοκκινίου, Κάτω Κορακιάνας, Αγίου Μάρκου, Άνω Κορακιάνας].

Στο σημείο αυτό θα πρέπει να τονιστεί ότι οι ανωτέρω αγροτικές διαδρομές δεν είναι απολύτως γραμμικές, αλλά διαθέτουν ένα εύρος. Το εύρος αυτό κυμαίνεται ανάλογα με τον βαθμό προσπελασιμότητας των περιοχών από τις οποίες διέρχεται η θεματική διαδρομή.

Από όλες τις διαδρομές εξαιρούνται τα τμήματα που ανήκουν στις ΖΩΝΕΣ ΩΡΙΜΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ όπως αυτές εξειδικεύονται ανωτέρω.

Προτεινόμενες Παρεμβάσεις Βελτίωσης Τουριστικής Υποδομής

Συνοψίζοντας, οι προτάσεις μεταξύ των επιμέρους προτεινόμενων τουριστικών διαδρομών δεν διαφοροποιούνται αισθητά, κάτι άλλωστε αναμενόμενο, καθώς στην περιορισμένη έκταση της νησιωτικής ενδοχώρας δεν παρατηρούνται σημαντικές εξάρσεις στο οικονομικό, κοινωνικό, πολιτισμικό κ.λ.π πρότυπο των Δημοτικών

Διαμερισμάτων που την συνθέτουν. Έτσι, η ενίσχυση των ειδικών μορφών τουρισμού, στην ανάπτυξη του οποίου στοχεύει η χάραξη των διαδρομών που αναλύθηκαν, περιλαμβάνει δράσεις στις εξής κατευθύνσεις :

- Δημιουργία πυρήνων πολιτιστικής δημιουργίας που να υπερβαίνει τα σημερινά σχήματα που είναι ερασιτεχνικά, χωρίς σχεδιασμό και καθαρά τοπικού χαρακτήρα
- Την ανάπτυξη γνώσης γύρω από την πολιτιστική και ιστορική ταυτότητα του νησιού γενικά και των επιμέρους περιοχών του με τη δημιουργία εκθεσιακού και εποπτικού υλικού
- Τον «εμπλουτισμό» του νησιωτικού προϊόντος με την ανάδειξη στοιχείων της ταυτότητας του νησιού που να υπερβαίνουν την μέχρι σήμερα φολκλορική διάσταση.
- Την άμεση ή έμμεση προώθηση της πρωτογενούς παραγωγής της Κέρκυρας
- Την οργάνωση εκδηλώσεων και άλλων δραστηριοτήτων υπερτοπικού χαρακτήρα που θα μπορούν να προσελκύσουν θεατές ειδικά γι' αυτές.
- Την προσέλκυση συνεδριακού τουρισμού σε χώρους με «χαρακτήρα» όπου θα πρέπει να εξασφαλίζονται όλες οι προϋποθέσεις για άψογη οργάνωση.

Συζήτηση – Προτάσεις για την ανάπτυξη του Αγροτουρισμού

I. Για τη βελτίωση της γεωργίας στην περιοχή προτείνουμε :

- Επέκταση του αρδευτικού συστήματος σε όσο το δυνατόν περισσότερες αγροτικές εκτάσεις, με την αξιοποίηση των επιφανειακών υδάτων (δημιουργία μικρών φραγμάτων).
- Δημιουργία θερμοκηπίων για την παραγωγή αγροτικών προϊόντων.
- Οργάνωση του συστήματος διοχέτευσης των προϊόντων στην αγορά.
- Παραγωγή παραδοσιακών και βιολογικών προϊόντων.
- Καλλιέργεια του λιναριού, βιομηχανοποιημένη και παραδοσιακή.
- Λήψη μέτρων προστασίας από ακραία καιρικά φαινόμενα.
- Εφαρμογή σύγχρονων μεθόδων καλλιέργειας.
- Οργάνωση προγραμμάτων κατάρτισης και εκπαίδευσης των αγροτών.

II. Για τους γεωργούς, η προσαρμογή τους στις νέες αυξανόμενες απαιτήσεις της τουριστικής δραστηριότητας αποτελεί, χωρίς αμφιβολία, την τελευταία ευκαιρία.

Βέβαια η δραστηριότητα του αγροτουρισμού δεν μπορεί να επιτύχει χωρίς την αποκατάσταση και την αναπαλαίωση των παλαιών και εγκαταλειμμένων κατοικιών των ορεινών περιοχών. Η έλλειψη στοιχειωδών ανέσεων στις προσφερόμενες κατοικίες, ή έλλειψη της αναγκαίας υποδομής για μια υγιεινή και άνετη παραμονή, αποτελούν επίσης σημαντικό πρόβλημα.

Η αγροτική παραγωγή θα μπορούσε να πωλείται άμεσα από τον παραγωγό στον καταναλωτή και κυρίως τα προϊόντα γάλακτος (τυρί, γιαούρτι, κλπ). Επίσης οι κάτοικοι πολλών ορεινών περιοχών μπορούν να προσανατολίζονται και σε νέες καλλιέργειες, μικρά άγρια φρούτα, άγρια φυτά σε γλάστρες, φαρμακευτικά, λαχανικά σε θερμοκήπια ή βιολογικά προϊόντα.

III. Για την βελτίωση της κτηνοτροφίας και της κτηνοτροφικής παραγωγής προτείνουμε:

- Δημιουργία της απαραίτητης υποδομής στους χώρους βόσκησης των ζώων.
- Γενετική βελτίωση του ζωικού κεφαλαίου.
- Εκσυγχρονισμός της ενσταυλισμένης κτηνοτροφίας.
- Παρακολούθηση προγραμμάτων κατάρτισης και ενημέρωσης των κτηνοτρόφων.
- Βελτίωση της εμπορίας των κτηνοτροφικών προϊόντων με την ανάπτυξη των συνεταιρισμών.
- Εκσυγχρονισμός της οικονομίας γαλακτοκομικών προϊόντων. Τα προϊόντα γάλακτος πολλών ορεινών περιοχών πρέπει να αποκτήσουν «ταυτότητα» και η ποιότητά τους να γίνει γνωστή στους καταναλωτές. Έτσι θα συμβάλλουν στην οικονομία τόσο σε τοπικό όσο και σε εθνικό επίπεδο. Η ποιότητα των προϊόντων αυτών είναι υψηλή και οι μέθοδοι παρασκευής τους παραμένουν παραδοσιακές. Τα κοπάδια εκτρέφονται επίσης με τον παραδοσιακό τρόπο, ενώ η επεξεργασία του γάλακτος γίνεται σε μικρές οικογενειακές κυρίως μονάδες και πολλές φορές αποτελούμενες από ένα μόνο άτομο. Αυτός βέβαια ο τρόπος παραγωγής, ο οποίος αποτελεί τρόπο ζωής για τους ντόπιους κτηνοτρόφους, προσκρούει στις μαζικές παραγωγές των πλεονεκτικότερων περιοχών. Μπροστά στα νέα αυτά δεδομένα του ανταγωνισμού, οι αγρότες της περιοχής πρέπει να αντιδράσουν και, χωρίς να εγκαταλείψουν τους καθαρούς παραδοσιακούς τρόπους παραγωγής, να προσπαθήσουν,

με μία σειρά ενεργειών και δράσεων, να ανταποκριθούν στις απαιτήσεις της αγοράς και της διάθεσης των προϊόντων τους.

IV. Για την ορθολογική και βιώσιμη ανάπτυξη των παραδοσιακών οικονομικών δραστηριοτήτων, προτείνουμε :

- Την προστασία του περιβάλλοντος από την μόλυνση των διαφόρων επιχειρήσεων επεξεργασίας και μεταποίησης αγροτικών και κτηνοτροφικών προϊόντων.

- Τον εκσυγχρονισμό των βιομηχανιών και των βιοτεχνιών.

- Την δημιουργία υποδομής για παραδοσιακή επεξεργασία και μεταποίηση αγροτικών προϊόντων, όπως κατασκευή παραδοσιακών ανεμόμυλων, υποδομής για δημιουργία υφαντών, πέτρινων και ξύλινων χειροτεχνημάτων, μάλλινων, υφαντών, επαναδραστηριοποίηση επαγγελματιών όπως του κηροποιού, του σαπυνοποιού του σιδηρουργού, του αργυροχρυσοχόου κλπ.

- Την τεχνικοοικονομική βοήθεια εκ μέρους του κράτους με σκοπό τη στήριξη τέτοιων δραστηριοτήτων.

- Προγράμματα κατάρτισης για τους εργαζόμενους στον τομέα της χειροτεχνίας και των υφαντών.

Όλα τα μέτρα αυτά έχουν σαν στόχο τη βελτίωση των κοινωκο-οικονομικών και πολιτιστικών συνθηκών της περιοχής, ώστε ο τοπικός πληθυσμός να παραμείνει και να δραστηριοποιηθεί στις ορεινές αυτές περιοχές.

Όσον αφορά τη χειροτεχνία τοπικών προϊόντων στο σπίτι, είναι μία ιδανική λύση για τις απομακρυσμένες περιοχές. Επίσης απαιτούνται μικροί χώροι και λίγα κεφάλαια. Μπορεί επίσης να ενδιαφέρει ανεξαιρέτως άνδρες και γυναίκες, νέους και γέρους και να αποτελεί μία μόνιμη ή περιοδική ή εποχιακή απασχόληση. Πολλές ορεινές περιοχές (π.χ του Παρνασσού, του Μετσόβου κλπ.) παρουσιάζουν πλεονεκτήματα όσον αφορά την ζωντανή της παράδοση και τις σοβαρές της υποδομές (εξειδικευμένα καταστήματα, εκθέσεις και γιορτές, πανηγύρια κλπ.). Η προοπτική είναι πολύ καλή γι' αυτό πρέπει κάθε προσπάθεια προς την κατεύθυνση αυτή να στηριχθεί και να ενισχυθεί.

Τα παραδοσιακά χειροτεχνήματα της περιοχής αφορούν : αγροτικά εργαλεία, πέτρινα και ξύλινα αντικείμενα, δερμάτινα, υφαντά – πλεκτά - μάλλινα κλπ. Όλα αυτά μπορούν να συμβάλουν στη δημιουργία νέων δραστηριοτήτων, κυρίως στο γυναικείο

πληθυσμό, ο οποίος πλήττεται περισσότερο από την ανεργία ή υποαπασχολείται, ώστε να συνδράμουν αποτελεσματικά στο οικογενειακό εισόδημα. Όλα αυτά βέβαια στο πλαίσιο της τουριστικής ανάπτυξης της περιοχής.

V. Στον τομέα του ορεινού – φυσικού τουρισμού

Η Κέρκυρα συνδυάζει ταυτόχρονα θάλασσα και βουνό. Αξιοποιώντας το καλό κλίμα, τις φυσικές ομορφιές, τον πολιτιστικό πλούτο, την ιστορία, τη γαστρονομία, τα αγνά προϊόντα, την παραδοσιακή φιλία και φιλοξενία, μπορεί να αναπτυχθεί, έχοντας στο επίκεντρο την τοπική κοινωνία και προστατεύοντας αποτελεσματικά το φυσικό και πολιτιστικό της πλούτο.

8. Συμπεράσματα

Η ενδοχώρα της Κέρκυρας, όπως ήδη αναφέραμε, αποτελεί επίσης ένα αυθεντικό οικολογικό «εργαστήρι» πολύ σημαντικό. Γι' αυτό η διαχείριση των ορεινών οικονομικών δραστηριοτήτων απαιτεί ορθολογισμό και σεβασμό στο φυσικό περιβάλλον. Αυτό θα προκύψει από ένα χωροταξικό σχεδιασμό της περιοχής, ο οποίος θα δημιουργήσει αρμονικές σχέσεις μεταξύ ανθρώπων και φυσικού περιβάλλοντος και θα δίνει ελπίδα οικονομικής αναζωογόνησης στην τοπική κοινωνία, προστατεύοντας, παράλληλα, αποτελεσματικά και αναδεικνύοντας το φυσικό και πολιτιστικό πλούτο. Η υπαίθρος τη Κέρκυρας πρέπει να παραμείνει «ζωντανή», με ενεργό, δραστήριο και ευαίσθητοποιημένο πληθυσμό. Ο φυσικός και πολιτιστικός πλούτος με τις παραδοσιακές οικονομικές δραστηριότητες και τον ήπιο φυσικό, οικολογικό και αγροτικό τουρισμό, μπορούν με την κατάλληλη υποδομή να αποτελέσουν κινητήρια δύναμη προόδου της περιοχής.

Ως χωροταξική οργάνωση της υπαίθρου μπορούμε να ορίσουμε τη συνολική οργάνωση του χώρου, με σκοπό την ικανοποίηση των αναγκών του ενδιαφερόμενου πληθυσμού, με τη βοήθεια της απαραίτητης υποδομής, την αειφόρο αξιοποίηση των φυσικών πόρων και την προστασία του περιβάλλοντος.

Ο αγροτικός και ορεινός χώρος αποτελεί ένα κεφάλαιο στην εθνική οικονομία, συνήθως αόρατο και μυστικό για πολλούς.

Η ανάπτυξη και η προστασία χώρου αυτού απαιτεί έναν ενιαίο χωροταξικό σχεδιασμό, όπου οι παλιές οικονομικές δραστηριότητες να συνυπάρχουν με νέες, κυρίως στον τομέα του αγροτουρισμού και του οικοτουρισμού.

Οι βασικοί λοιπόν στόχοι της οργάνωσης αυτής πρέπει να είναι :

- να κρατήσουμε τον κοινωνικό ρόλο της υπαίθρου και του βουνού, σαν χώρος αναψυχής διασκέδασης και άθλησης,

- να βοηθήσουμε την ανάπτυξη προς όφελος του τοπικού πληθυσμού, διατηρώντας τις παραδοσιακές δραστηριότητες και εισάγοντας νέες, συμβατές με το φυσικό περιβάλλον και το χαρακτήρα της κάθε περιοχής.

- να προστατέψουμε αποτελεσματικά το φυσικό πλούτο και τις ομορφιές των ορεινών περιοχών, στοιχεία τα οποία πρέπει να αποτελέσουν αναπόσπαστο κομμάτι της ανάπτυξης. Μια αειφόρος ανάπτυξη πρέπει να είναι άρρηκτα δεμένη με την προστασία του περιβάλλοντος και την ορθολογική διαχείριση των φυσικών πόρων.